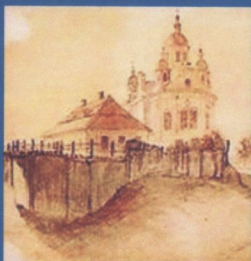

Р.В. ГУЛА, І.Г. ПЕРЕДЕРІЙ, Л.І. ДЕРЕВ'ЯНКО

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

У СХЕМАХ, ТАБЛИЦЯХ ТА ІЛЮСТРАЦІЯХ

Навчальний посібник

Київ - 2019

Р.В. ГУЛА, І.Г. ПЕРЕДЕРІЙ, Л.І. ДЕРЕВ'ЯНКО

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

**У СХЕМАХ, ТАБЛИЦЯХ ТА
ІЛЮСТРАЦІЯХ**

Навчальний посібник

Київ - 2019

УДК 008 (477)
(07)
Г 94

*Затверджено науково-методичною радою
Полтавського національного технічного
університету імені Юрія Кондратюка
Протокол № 3 від 20.12.2018 р.*

Рецензенти:

Михайлюк О. В., доктор історичних наук, професор, завідувач
кафедри документознавства та інформаційної діяльності
Національної металургійної академії України.

Петренко І. М., доктор історичних наук, професор, завідувач
кафедри педагогіки та суспільних наук ВНЗ Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі».

Гула Р. В., Передерій І. Г., Дерев'янка Л. І. Історія української
культури у схемах, таблицях та ілюстраціях: навч. посіб. для
студентів закладів вищої освіти спеціальностей галузей знань
«Культура і мистецтво», «Гуманітарні науки» / Р. В. Гула,
І. Г. Передерій, Л. І. Дерев'янка. – К. : «Каравела», 2019. – 180 с.

ISBN 978-966-2229-94-3

У посібнику у вигляді схем подано матеріал, необхідний для
вивчення дисципліни «Історія української культури». Розкрито зміст
основних теоретичних аспектів виникнення й розвитку культури.
Висвітлення історичного поступу вітчизняної культури та провідних
її складників здійснено з максимальним урахуванням
загальносвітового контексту відповідних процесів і культурних
взаємовпливів інших етносів та народів згідно з хронологічно-
тематичним принципом.

Видання рекомендовано для студентів спеціальностей галузей
знань «Культура і мистецтво», «Гуманітарні науки», а також тих, хто
цікавиться теорією та історією культури.

УДК 008 (477) (07)

**© Гула Р. В., Передерій І. Г.,
Дерев'янка Л. І., 2019**

ISBN 978-966-2229-94-3

© Видавництво «Каравела», 2019

ЗМІСТ

Вступ.....	8
Культура та її структура	9
Основні підходи до розкриття сутності культури.....	10
Основні функції культури.....	11
Форми культури.....	12
Основні концепції походження культури.....	13
Мистецтво та його види.....	14
Література.....	15
Образотворче мистецтво.....	16
Тематична жанрова система образотворчого мистецтва.....	17
Живопис.....	18
Графіка.....	19
Скульптура.....	20
Архітектура.....	21
Музика.....	22
Театральне мистецтво.....	23
Кіномистецтво.....	24
Початок формування людської цивілізації на території України.....	25
Неолітична революція.....	26
Трипільська неолітична культура.....	27
Особливості трипільської культури.....	28
Кіммерійці.....	29
Скіфи.....	30
Сармати.....	31
Античний вплив на українську культуру.....	32
Формування культури праслов'ян.....	33
Держава антив.....	34
Християнство та духовно-культурний процес Київської Русі.....	35
Розвиток освіти в Київській Русі.....	36
Писемна література. Види і жанри.....	37
Перекладна література.....	38
Оригінальна література.....	39
Особливості розвитку архітектури.....	40
Образотворче мистецтво.....	41

Декоративно-ужиткове мистецтво.....	42
Особливості музичного мистецтва.....	43
Особливості розвитку культури в Галицько-Волинському князівстві.....	44
Література Галицько-Волинського князівства.....	45
Розвиток архітектури.....	46
Образотворче мистецтво Галицько-Волинської держави.....	47
Історичні умови розвитку української культури у XIV – першій половині XVII ст.....	48
Розвиток початкової та середньої освіти.....	49
Початок вищої освіти.....	50
Книжкова справа.....	51
Український епос XVII ст.	52
Нові жанри поезії.....	53
Полемічна література.....	54
Нові жанри літератури театрального мистецтва.....	55
Архітектура.....	56
Образотворче мистецтво.....	57
Історичні умови розвитку української культури другої половини XVII – XVIII ст.....	58
Чинники розвитку культури на Лівобережжі та Правобережжі....	59
Розвиток шкільної освіти.....	60
Розвиток вищої освіти	61
Розвиток української освіти в Австрії.....	62
Українська література другої половини XVII – XVIII ст.....	63
Українська література ... (II).....	64
Українська література ... (III).....	65
Українська література ... (IV).....	66
Театральне мистецтво другої половини XVII – XVIII ст.....	67
Г.С. Сковорода (1722 – 1794).....	68
Українське бароко.....	69
Архітектура українського бароко.....	70
І.С. Мазепа та розвиток українського бароко.....	71
Живопис бароко.....	72
Скульптура бароко.....	73
Музика бароко.....	74
Рококо.....	75

Класицизм.....	76
Мистецтво класицизму XVIII ст.....	77
Українське національно-культурне відродження (XIX – початок XX ст.).....	78
Періодизація національного відродження України.....	79
Початкова та середня освіта у підросійській Україні.....	80
Станові заклади освіти.....	81
Заклади професійної освіти.....	82
Університети.....	83
Профільні вищі навчальні заклади.....	84
Реформа освіти Російської імперії 1864 р.....	85
Русифікаторська політика самодержавства у другій половині XIX ст.....	86
Розвиток етнографії.....	87
Розвиток історичної науки.....	88
Розвиток фізико-математичних наук.....	89
Розвиток природничих наук.....	90
Розвиток авіації.....	91
Українська філологія.....	92
Українська педагогіка.....	93
Українська культура в Австро-Угорщині.....	94
Класична українська література	95
Поезія романтизму.....	96
«Українська школа» в польській літературі романтизму.....	97
Українська художня проза.....	98
Нова українська драма.....	99
Руська трійця.....	100
М.В. Гоголь.....	101
Романтизм у творчості Т.Г. Шевченка.....	102
Критичний реалізм у творчості Т.Г. Шевченка.....	103
Література критичного реалізму.....	104
Література «великого реалізму».....	105
Література українського неоромантизму.....	106
Література модерну.....	107
Єврейська література в Україні другої половини XIX – початку XX ст.	108
В.Г. Короленко.....	109

Російська література в Україні на початку XX ст.....	110
Музичне мистецтво України першої половини XIX ст.....	111
Українська музика другої половини XIX ст.....	112
Україна в польській музиці романтизму.....	113
Театральне мистецтво.....	114
Відродження професійного народного театру.....	115
Професійний український театр нового покоління.....	116
Стильові новації в архітектурі другої половини XIX ст.	117
Архітектура модерну.....	118
Скульптура XIX – початку XX ст.....	119
Т.Г. Шевченко-живописець.....	120
Україна у творчості польських художників XIX – початку XX ст.	121
Український живопис (I).....	122
Український живопис (II).....	123
Український живопис (III).....	124
Український живопис (IV).....	125
Періодизація розвитку новітньої української культури.....	126
Реформа освіти в часи Центральної Ради.....	127
Реформа освіти в часи Гетьманату.....	128
Культура, мистецтво, наука Української Держави.....	129
Плакатна політична графіка.....	130
Театральне мистецтво.....	131
«Одеська школа» в радянській літературі 1920-их рр.	132
Політика «коренізації».....	133
Національне відродження 1920-их рр.	134
Ліквідація неписьменності.....	135
А.С. Макаренко	136
Розвиток фундаментальної науки.....	137
Літературний процес 1920-их рр.....	138
Видатні персоналії літературного процесу.....	139
Микола Хвильовий	140
Музичне мистецтво.....	141
Театральне мистецтво.....	142
Розвиток кіномистецтва.....	143
Образотворче мистецтво.....	144
Архітектура.....	145

Скульптура 1920 – 30-их рр.	146
Сталінська уніфікація духовно-культурного процесу.....	147
Основні напрями сталінської культурної політики.....	148
Уніфікація системи освіти УСРР (УРСР) до загальносоюзних стандартів 1930-их рр.	149
Наука в 1930-і рр.	150
Література УСРР (УРСР) 1930-их рр.	151
Літературний процес у Галичині в 1930-і рр.	152
Образотворче мистецтво Галичини у 1930-і рр.	153
Архітектура УРСР (друга половина 1930-их рр.).....	154
Українська культура в роки Другої світової війни.....	155
Культурний процес в УРСР в 1946 – 1953 рр.	156
Особливості розвитку культури в часи «відлиги».....	157
В.О. Сухомлинський	158
Розвиток авіації та космонавтики.....	159
Художня проза 1950 – 1960 рр.	160
Доба «шістдесятництва».....	161
Театральне мистецтво.....	162
Оперне вокальне мистецтво.....	163
Музичне мистецтво	164
Кіномистецтво.....	165
Український кінематограф 1960 – 1970-их рр.	166
Образотворче мистецтво.....	167
П.Ю. Шелест – Перший секретар ЦК КПУ (1963 – 1972).....	168
Культурна політика кінця 1960-их – початку 1980-их рр.	169
В.В. Щербицький – Перший секретар ЦК КПУ (1972 – 1989).....	170
Розвиток фундаментальної науки 1970 – 1980-і рр.	171
Дисидентський рух 1970-их рр.	172
Естрадна музика 1970-их рр.	173
Український кінематограф 1970 – 1980-их рр.	174
Культурний процес часів «перебудови» (1985 – 1991).....	175
Розбудова національної культури незалежної держави.....	176
Основні тенденції розвитку української культури початку XXI ст.	177
Література.....	178

ВСТУП

Історія української культури – одна з ключових дисциплін навчально-виховного процесу вищої школи, яка формує національну ідентичність і національну свідомість громадянина та суспільства. В історії культури в концентрованому вигляді поєднуються такі взаємопов'язані фундаментальні складники, як національна мова, національні традиції й історична пам'ять.

Посібник побудовано за тематично-хронологічним принципом. Пропоноване навчальне джерело представляє українську культуру у схемах, таблицях та ілюстраціях. Стисла й надзвичайно сутнісна характеристика окремих періодів української культури дозволяє виявити особливості її розвитку в парадигмах загальноєвропейського культурно-історичного процесу.

У посібнику схарактеризовано процес становлення всіх напрямів розвитку культури та стилів мистецтва, простежено особливості формування національно-культурних цінностей, констатовано зв'язок часів через збереження й розвиток культурних традицій у контексті сучасного культурологічного підходу до культури України як комплексної системи.

Автори посібника керувались принципом охоплення увагою всього українського культурного простору, не обмежуючи українську духовно-мистецьку панораму оглядом доробку лише етнічноукраїнських культурних діячів в Україні чи за її межами. Проаналізовано як ті культурно-мистецькі явища, що тематично та ідейно пов'язані з Україною, хоча й виникли поза її територією, так і ті, що постали в Україні, але пов'язані з діями неукраїнського походження.

Можливість ознайомитися з провідними досягненнями вітчизняної культури допоможе усвідомити її основні ціннісні константи, пробудить гордість і повагу до багатства, унікальності мистецтва й одночасно дозволить зрозуміти її місце у світовому культурному розмаїтті досягнень людства в загальносвітовому контексті.

КУЛЬТУРА ТА ЇЇ СТРУКТУРА

КУЛЬТУРА – ЦЕ СУКУПНІСТЬ МАТЕРІАЛЬНИХ І ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ, ВИРОБЛЕНИХ ЛЮДСЬКОМ ПРОТЯГОМ СВОЄЇ ІСТОРІЇ; ВОНА ХАРАКТЕРИЗУЄ РІВЕНЬ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА, ПРОЦЕС СТВОРЕННЯ ЦИХ ЦІННОСТЕЙ ТА ХАРАКТЕР ЇХНЬОГО РОЗПОДІЛУ

МАТЕРІАЛЬНА

ЖИТЛО, ТРАНСПОРТ

ЗНАРЯДДА ПРАЦІ

ЇЖА

ТЕХНІКА, ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ

РЕЧІ ПОВСЯКДЕННОГО
ВЖИТКУ

ЗАСОБИ ВИРОБНИЦТВА

ОДЯГ

ДУХОВНА

МОВА, ОСВІТА, НАУКА

ВИХОВАННЯ

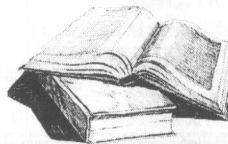
ФІЛОСОФІЯ, РЕЛІГІЯ

МОРАЛЬ, ПРАВО

МИСТЕЦТВО

ІДЕОЛОГІЯ

ЗВИЧАЇ, ОБРЯДИ

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО РОЗКРИТТЯ СУТНОСТІ КУЛЬТУРИ

I. АНТРОПОЛОГІЧНИЙ (ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ)

ВИНИКНЕННЯ І РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ ПОВ'ЯЗУЮТЬ З ПОТРЕБАМИ ЛЮДИНИ

ЕВОЛЮЦІОНІСТСЬКА (ПРОГРЕСІСТСЬКА) ТЕОРІЯ: КУЛЬТУРА РОЗВИВАЄТЬСЯ ПО ПРЯМІЙ ВИСХІДНІЙ ЛІНІЇ

РЕГРЕСІСТСЬКА: СТАНОВЛЕННЯ КУЛЬТУРИ ВІДБУВАЄТЬСЯ ПІД ВПЛИВОМ ДЕГРАДАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ

АНТРОПОЛОГІЧНА: ВИНИКНЕННЯ І РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ ПОВ'ЯЗАНІ З ЗАДОВОЛЕННЯМ ЛЮДСЬКИХ ПОТРЕБ

ІРРАЦІОНАЛЬНА: ТВОРИ КУЛЬТУРИ ВИНИКАЮТЬ ЗАВДЯКИ ІРРАЦІОНАЛЬНИМ ЧИННИКАМ МИТЦЯ – ІНТУЇЦІЇ, НАТХНЕННЯ, ВОЛІ

ЦИКЛІЧНА: КУЛЬТУРА ПРЕДСТАВЛЕНА ОКРЕМИМИ ЛОКАЛЬНИМИ ТИПАМИ, ЯКІ РОЗВИВАЮТЬСЯ ЦИКЛАМИ

РАЦІОНАЛІСТИЧНА – КУЛЬТУРНИСТІ ТРАКТУЮТЬ ЯК СИНОНІМ РОЗУМНОСТІ

СТРУКТУРАЛІСТСЬКА: КУЛЬТУРА Є СУКУПНІСТЮ ЗНАКОВИХ СИСТЕМ І КУЛЬТУРНИХ ТЕКСТІВ

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО АНАЛІЗУ КУЛЬТУРИ ШЛЯХОМ СПІВВІДНОШЕННЯ ОСТАНЬОЇ З ІНШИМИ СОЦІАЛЬНИМИ ЯВИЩАМИ

II. АКСІОЛОГІЧНИЙ

РОЗГЛЯДАЄ КУЛЬТУРУ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ КАТЕГОРІЇ «ЦІННІСТЬ», СТРУКТУРУ ТА ІЄРАРХІЮ ЦІННІСНОГО СВІТУ

III. ДІЯЛЬНІСНИЙ (ТЕХНОЛОГІЧНИЙ)

КУЛЬТУРА – СПЕЦИФІЧНИЙ ЗАСІБ ЛЮДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

ПСИХОЛОГІЧНА КОНЦЕПЦІЯ – ПСИХОЛОГІЧНА ОБУМОВЛЕНІСТЬ КУЛЬТУРОТВОРЧОСТІ ЛЮДИНИ

ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ КУЛЬТУРИ

**ПІЗНАВАЛЬНА: ІСТОРИЧНЕ ПІЗНАННЯ
СВІТУ**

СВІТОГЛЯДНА СИНТЕЗУЄ В ЦІЛІСНУ Й ЗАВЕРШЕНУ ФОРМУ ВСЮ СУКУПНІСТЬ ЧИННИКІВ ДУХОВНОГО СВІТУ ОСОБИ

**КОМУНІКАТИВНА: ПЕРЕДАВАННЯ
ІСТОРИЧНОГО ДОСВІДУ ПОКОЛІНЬ
ЧЕРЕЗ МЕХАНІЗМ КУЛЬТУРНОЇ
СПАДКОЄМНОСТІ ТА ФОРМУВАННЯ НА
ЦІЙ ОСНОВІ РІЗНОМАНІТНИХ
СПОСОБІВ І ТИПІВ СПІЛКУВАННЯ МІЖ
ЛЮДЬМИ**

**ВИХОВНА: ВИХОВАННЯ У ЛЮДЕЙ
ГІДНОСТІ, ШАНИ ТА ПОВАГИ ДО
НАЦІОНАЛЬНИХ І
ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ, ДО
ЛЮДЕЙ, СІМ'Ї, НАВКОЛИШНЬОГО
ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА**

**ЦІННІСНО-ОРІЄНТАЦІЙНА:
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЦІННІСНИХ
УЯВЛЕНЬ**

**НОРМАТИВНО-РЕГУЛЮВАЛЬНА
РЕАЛІЗУЄТЬСЯ ЧЕРЕЗ СИСТЕМУ
ЦІННОСТЕЙ І НОРМ, ЯКІ СЛУЖАТЬ
РЕГУЛЯТОРАМИ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН,
КУЛЬТУРНО-ДУХОВНИМИ ОРІЄНТИРАМИ
НА ПЕВНОМУ ЕТАПІ**

**ЕМОЦІЙНО-ЕСТЕТИЧНА ПОЛЯГАЄ У
ФОРМУВАННІ У ЛЮДЕЙ ЗАСОБАМИ
КУЛЬТУРНО-ХУДОЖНЬОГО ВПЛИВУ
ПОЧУТТЯ ПРЕКРАСНОГО**

**ІНТЕГРАТИВНА: ЗДАТНІСТЬ ОБ'ЄДНУВАТИ
ЛЮДЕЙ НЕЗАЛЕЖНО ВІД ЇХНЬОЇ
СВІТОГЛЯДНОЇ ТА ІДЕОЛОГІЧНОЇ
ОРІЄНТАЦІЇ, НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПРИНАЛЕЖНОСТІ В ПЕВНІ СОЦІАЛЬНІ
СПІЛЬНОТИ, А НАРОДИ – У СВІТОВУ
ЦИВІЛІЗАЦІЮ**

ФОРМИ КУЛЬТУРИ

СУКУПНІСТЬ ХАРАКТЕРНИХ СУТТЄВИХ ОЗНАК І РИС БУДЬ-ЯКОГО КУЛЬТУРНОГО ОБ'ЄКТА (ЯВИЩА), ЯКІ ВИРАЖАЮТЬ ЙОГО УТИЛІТАРНІ АБО СИМВОЛІЧНІ ФУНКЦІЇ ТА НА ПІДСТАВІ ЯКИХ ВІДБУВАЄТЬСЯ ЙОГО

ІДЕНТИФІКАЦІЯ

1. ЗА МАСШТАБНІСТЮ

СВІТОВА КУЛЬТУРА – ЦЕ СИНТЕЗ ДОСЯГНЕНЬ КУЛЬТУР УСІХ НАЦІЙ І НАРОДІВ. ЦЕ КРАЩІ ІДЕЇ, ФОРМИ, ЗРАЗКИ ТЕХНОЛОГІЙ, ХУДОЖНЬО-ПОЕТИЧНОЇ ТВОРЧОСТІ, НАУКОВОЇ, ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ЄДИНІ СПОСОБИ СВІТОВІДЧУТТЯ, СВІТОРОЗУМІННЯ, ВИРОБЛЕНІ БАГАТЬМА НАРОДАМИ, ПОКОЛІННЯМИ, НА ОСНОВІ ЯКИХ БУДУЄТЬСЯ ЛЮДСЬКА ЦИВІЛІЗАЦІЯ

РЕГІОНАЛЬНІ КУЛЬТУРИ – ЦЕ КУЛЬТУРНІ СПІЛЬНОТИ, ЯКІ УТВОРЮЮТЬСЯ У ВІДПОВІДНОМУ ГЕОГРАФІЧНОМУ АРЕАЛІ ЇЇ ПРОТЯГОМ ТРИВАЛОГО ІСТОРИЧНОГО ЧАСУ ЗБЕРІГАЮТЬ СВОЮ СПЕЦИФІКУ

ЕТНІЧНА КУЛЬТУРА – ЦЕ СУКУПНІСТЬ МАТЕРІАЛЬНИХ І ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ, ВИРОБЛЕНИХ ПЕВНИМ ЕТНОСОМ УПРОДОВЖ ЙОГО ІСТОРІЇ НА ВЛАСНІЙ ТЕРИТОРІЇ ЗАСОБАМИ ЕТНІЧНОГО САМОВИРАЖЕННЯ (РІДНА МОВА, РІДНА РЕЛІГІЯ)

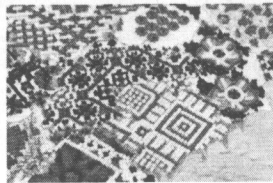
НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА – ЦЕ ПРОДУКТ МАТЕРІАЛЬНОЇ ТА ДУХОВНОЇ ПРАЦІ ПЕВНОЇ НАЦІЇ, СИНТЕЗ КУЛЬТУР ЇЇ СОЦІАЛЬНИХ ГРУП, ВЕРСТВ, ЇЇ ІСТОРІЯ, ВІДНОСИНИ, СОЦІАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ, САМОСВІДОМІСТЬ; СПЕЦИФІЧНА СИСТЕМА НОРМ, ЦІННОСТЕЙ, ЩО ВІДРІЗНЯЮТЬ ОДНЕ СУСПІЛЬСТВО ВІД ІНШОГО

2. ЗА РІВНЕМ МАЙСТЕРНОСТІ, НОСІЯМИ І ТВОРЦЯМИ ВІДПОВІДНОЇ КУЛЬТУРИ

ЕЛІТАРНА КУЛЬТУРА – ЦЕ ВИСОКА КУЛЬТУРА, СТВОРЕНА КРАЩИМИ ТВОРЦЯМИ ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ, ОРІЄНТОВАНА НА ПРИВІЛЕЙОВАНІ ГРУПИ СУСПІЛЬСТВА. ВОНА ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ПРИНЦИПОВОЮ ЗАКРИТІСТЮ, ДУХОВНИМ АРИСТОКРАТИЗМОМ І ЦІННИСНО-СМИСЛОВОЮ САМОДОСТАТНІСТЮ

МАСОВА КУЛЬТУРА (МАСКУЛЬТ) – ВИД КУЛЬТУРИ, ТВОРИ ЯКОЇ ХАРАКТЕРИЗУЮТЬСЯ ЗАГАЛЬНОДОСТУПНІСТЮ, ЛЕГКІСТЮ СПРІЙНЯТТЯ, СПРОЩЕНІСТЮ, РОЗВАЖАЛЬНІСТЮ

НАРОДНА КУЛЬТУРА СТВОРЮЄТЬСЯ НЕПРОФЕСІОНАЛАМИ, АЛЕ ПРИ ЦЬОМУ НЕ ВИКЛЮЧАЄ ВИСОКОГО РІВНЯ МАЙСТЕРНОСТІ, ВМІННЯ, ЗНАННЯ, В ОСНОВІ ЧОГО ЛЕЖИТЬ ОРІЄНТУВАННЯ НА РЕАЛІСТИЧНЕ ВІДОБРАЖЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО ЖИТТЯ ТА ВІЛЬНЕ ВОЛОДІННЯ НАРОДНОЮ ТРАДИЦІЄЮ

ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ ПОХОДЖЕННЯ КУЛЬТУРИ

КУЛЬТУРОГЕНЕЗ – ЦЕ ПРОЦЕС ЗАРОДЖЕННЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ Й ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ ЛЮДСТВА, ЩО ВІДБУВАВСЯ В ТІСНОМУ ЗВ'ЯЗКУ ЗІ СТАНОВЛЕННЯМ І РОЗВИТКОМ ЗНАРЯДЬ ПРАЦІ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ, ЗГІДНО ІЗ СОЦІАЛЬНИМИ ЗАКОНОМІРНОСТЯМИ

ДІЯЛЬНІСНА: КУЛЬТУРА ЯК ПРОЦЕС І РЕЗУЛЬТАТ ЛЮДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ТЕОЛОГІЧНА ПОВ'ЯЗАНА З РЕЛІГІЙНИМ ТРАКТУВАННЯМ ПОХОДЖЕННЯ КУЛЬТУРИ

ТРУДОВА ПОВ'ЯЗУЄ ВИНИКНЕННЯ Й РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ОСНОВНОМУ З ПРАЦЕЮ ТА ЗАСТОВУВАННЯМ ЗНАРЯДЬ ПРАЦІ

ЦІННІСНА: КУЛЬТУРУ РОЗУМІЮТЬ ЯК СИСТЕМУ ЦІННОСТЕЙ

ІГРОВА: ПОГЛЯД НА КУЛЬТУРУ ЯК ІГРОВИЙ ФЕНОМЕН

ПСИХОАНАЛІТИЧНА ҐРУНТУЄТЬСЯ НА ІДЕЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОБУМОВЛЕНOSTІ КУЛЬТУРОТВОРЧOSTІ ЛЮДСТВА

МИСТЕЦТВО ТА ЙОГО КЛАСИФІКАЦІЯ

МИСТЕЦТВО – ЦЕ СПЕЦИФІЧНИЙ ВИД ЛЮДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЩО ВІДОБРАЖАЄ НАВКОЛИШНЮ ДІЙСНІСТЬ І ЛЮДСЬКУ СВІДОМІСТЬ У ХУДОЖНІХ ОБРАЗАХ ТА Є ОДНИМ ІЗ ЗАСОБІВ ЕСТЕТИЧНОГО ОВОЛОДІННЯ СВІТОМ

ВИДИ МИСТЕЦТВА

ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА

ТОНІЧНЕ АБО ЗВУКОВЕ МИСТЕЦТВО
(МУЗИКА, ПОЕЗІЯ)

ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО (ТАНЕЦЬ,
ПАНТОМІМА)

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО (ЖИВОПИС,
ГРАФІКА, СКУЛЬПТУРА)

ПРОСТОРОВО-ПЛАСТИЧНЕ МИСТЕЦТВО (ВСІ
ВИДИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРА)

СИНТЕТИЧНЕ МИСТЕЦТВО (КІНО, ТЕАТР,
ТЕЛЕБАЧЕННЯ, РАДІОМОВЛЕННЯ)

ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВЕ МИСТЕЦТВО (ВИШИВКА, ГОНЧАРСТВО, КИЛИМАРСТВО, ХУДОЖНЄ
СКЛО, ХУДОЖНІЙ МЕТАЛ, ЮВЕЛІРНЕ МИСТЕЦТВО)

ЛІТЕРАТУРА

ЛІТЕРАТУРА – ЦЕ ВИД МИСТЕЦТВА, ЯКИЙ ЕСТЕТИЧНО ОСВОЮЄ СВІТ ЧЕРЕЗ
ХУДОЖНЄ СЛОВО

ВИДИ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ

ЕПОС – ПОСЛІДОВНА РОЗПОВІДЬ ПРО НИЗКУ ПОДІЙ. ЕПІЧНИМИ ЖАНРАМИ ВВАЖАЮТЬ РОМАН, ПОВІСТЬ, НОВЕЛУ, ОПОВІДАННЯ, НАРИС

ЛІРИКА (ТВІР, ВИКОНАНІЙ ПІД АКОМПАНеМЕНТ ЛІРИ) – ОДИН ІЗ ТРЬОХ РОДІВ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ, У ЯКОМУ НАВКОЛИШНЮ ДІЙСНІСТЬ ЗОБРАЖУЮТЬ ШЛЯХОМ ПЕРЕДАВАННЯ ПОЧУТТІВ, НАСТРОЇВ, ПЕРЕЖИВАНЬ, ЕМОЦІЙ ЛІРИЧНОГО ГЕРОЯ

Українська
Поетія

ДРАМА (ДІЯ) ОБ'ЄДНУЄ ТВОРИ, ЩО ПРИЗНАЧЕНІ ДЛЯ ВИКОНАННЯ НА СЦЕНІ. ЇЇ ЖАНРОВІ ПІДВИДИ: ТРАГЕДІЯ, КОМЕДІЯ, ДРАМА, МЕЛОДРАМА, ФАРС

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

МИСТЕЦТВО ВІДОБРАЖЕННЯ НАВКОЛИШНЬОЇ ДІЙСНОСТІ У ВИГЛЯДІ РІЗНИХ ХУДОЖНІХ ОБРАЗІВ НА ПЛОЩИНІ (ГРАФІКА, ЖИВОПИС) ТА У ПРОСТОРІ (СКУЛЬПТУРА)

ЖИВОПИС – ЦЕ ЗОБРАЖЕННЯ НА ПЛОЩИНІ РЕАЛЬНИХ КАРТИН ЖИТТЯ ЛЮДИНИ ТА ПРИРОДИ, А ТАКОЖ НАОЧНЕ ВТІЛЕННЯ ОБРАЗІВ, ЯКИХ НЕМАЄ В РЕАЛЬНОСТІ; ЯКІ Є НАСЛІДКОМ ЛЮДСЬКОЇ ФАНТАЗІЇ. ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ВИРАЖЕННЯ ЖИВОПИСУ Є МАЛЮНОК, КОЛОРИТ, КОМПОЗИЦІЯ, СВІТЛОТІНЬ, ФАКТУРА

ГРАФІКА – ВИД ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА, ЯКИЙ ВИКОРИСТОВУЄ ЯК ОСНОВНІ ЗОБРАЖУВАЛЬНІ ЗАСОБИ ЛІНІЇ, ШТРИХИ, ПЛЯМИ, ЩО НАНОСЯТЬСЯ НА ПАПІР, КАРТОН ОЛІВЦЕМ, ВУГЛИНОЮ АБО ТУШШЮ І СТВОРЮЮТЬ КОНТУР ПРЕДМЕТА АБО ФІГУРИ

СКУЛЬПТУРА (ПЛАСТИКА) – ВИД ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА, ЯКИЙ ВІДТВОРЮЄ ОБРАЗИ ДІЙСНОСТІ У ПЛАСТИЧНИХ, ОБ'ЄМНО-ПРОСТОРОВИХ ФОРМАХ, ВИКОРИСТОВУЮЧИ РІЗНОМАНІТНІ (ТВЕРДІ І ПЛАСТИЧНІ) МАТЕРІАЛИ

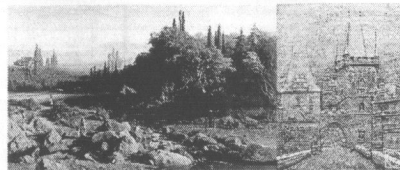
ТЕМАТИЧНА ЖАНРОВА СИСТЕМА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

ЖАНР – ЦЕ ПОДІЛ ВИДУ МИСТЕЦТВА ЗА ТЕМАТИЧНИМИ, СТРУКТУРНИМИ АБО ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ ПРИНЦИПАМИ

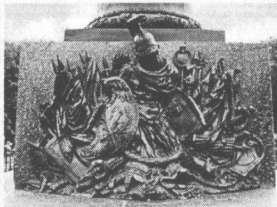
ПОРТРЕТ

ПЕЙЗАЖ

ІСТОРИЧНИЙ, БАТАЛЬНИЙ, МІФОЛОГІЧНИЙ, РЕЛІГІЙНИЙ, АНІМАЛІСТИЧНИЙ

ЖИВОПИС

ВИДИ ЖИВОПИСУ

1. СТАНКОВИЙ, ЩО ВИКОНАНИЙ НА СПЕЦІАЛЬНО ПІДГОТОВЛЕНІЙ ПОВЕРХНІ (ПОЛОТНО, КАРТОН, ПАКІР, ДОШКА ТОЩО) З ВИКОРИСТАННЯМ ДЕЯКИХ ДОПОМІЖНИХ ПРИСТРОЇВ, ЯК-ОТ: МОЛЬБЕРТ, ПЛАНШЕТ

ЖАНРИ СТАНКОВОГО ЖИВОПИСУ

ПОРТРЕТ

ПЕЙЗАЖ

НАТЮРМОРТ

ПОБУТОВИЙ, БАТАЛЬНИЙ, ІСТОРИЧНИЙ, АНІМАЛІСТИЧНИЙ ЖАНРИ

ІКОНОПИС

2. МОНУМЕНТАЛЬНИЙ ЖИВОПИС НЕРОЗРИВНО ПОВ'ЯЗАНИЙ ІЗ АРХІТЕКТУРНИМ СЕРЕДОВИЩЕМ, Є ЕЛЕМЕНТОМ ЙОГО ОЗДОБЛЕННЯ, ВИКОНУЄТЬСЯ НА СТІНІ, СТЕЛІ, ПІДЛОЗІ, ВІКОННОМУ СКЛІ

ВИДИ МОНУМЕНТАЛЬНОГО ЖИВОПИСУ

ФРЕСКА

МОЗАЇКА

ВІТРАЖ

ЖАНРИ МОНУМЕНТАЛЬНОГО ЖИВОПИСУ

ІСТОРИЧНИЙ

РЕЛІГІЙНИЙ

МІФОЛОГІЧНИЙ

ОСНОВНІ ТЕХНІЧНІ РІЗНОВИДИ ЖИВОПИСУ

МАСЛЯНИЙ (ОЛІЙНИЙ) ЖИВОПИС, ЖИВОПИС ВОДЯНИМИ ФАРБАМИ ПО ШТУКАТУРЦІ – СІРІЙ (ФРЕСКА) ТА СУХІЙ (АЛЬСЕККО), ТЕМПЕРА, ВОСКОВИЙ ЖИВОПИС, ЕМАЛЬ, МОЗАЇКА, ВІТРАЖ; АКВАРЕЛЬ, ГУАШ, ПАСТЕЛЬ, ТУШ ТОЩО

ГРАФІКА

1. ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ

СТАНКОВИЙ МАЛЮНОК (МАЄ САМОСТІЙНЕ МИСТЕЦЬКЕ ЗНАЧЕННЯ І ВИКОНУЄ НАСАМПЕРЕД ЕСТЕТИЧНУ ФУНКЦІЮ)

КНИЖКОВА МІНІАТЮРА (ІЛЮСТРАЦІЇ ДО СТАРОДАВНІХ КНИГ, ВИКОНАНІ ВІД РУКИ)

КНИЖКОВО-ЖУРНАЛЬНО-ГАЗЕТНА ГРАФІКА

КОМП'ЮТЕРНА ГРАФІКА

УЖИТКОВА (ПЛАКАТ, РЕКЛАМА, ПОШТОВІ МАРКИ, ПАПЕРОВІ ГРОШІ)

2. ЗА СПОСОБОМ ВИКОНАННЯ

ОРИГІНАЛЬНА ГРАФІКА (МАЛЮНОК, ЩО ІСНУЄ В ЄДИНОМУ ПРИМІРНИКУ)

ДРУКОВАНА (ГРАВЮРА, ВИКОНАНА ЯК ВІДТИСК ЗІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ЗАГОТОВКИ, ЯКА МОЖЕ МАТИ БАГАТО ЕКЗЕМПЛЯРІВ, КОЖЕН З ЯКИХ ВВАЖАЮТЬ ОРИГІНАЛОМ)

3. ЗА КОЛОРИСТИКОЮ

ПОЛІХРОМНА (РІЗНОКОЛЬОРОВА)

МОНОХРОМНА (ОЛНОКОЛІРНА)

4. ТЕХНІКИ ВИКОНАННЯ ГРАВЮРИ

КСИЛОГРАФІЯ (ГРАВЮРА НА ДЕРЕВІ) – НАЙДАВНІША ТЕХНІКА ГРАВІРУВАННЯ ПО ДЕРЕВУ АБО ВІДБИТОК НА ПАПЕРІ, ЗРОБЛЕНИЙ ІЗ ТАКОЇ ГРАВЮРИ

ЛІТОГРАФІЯ – ФАРБА ПІД ТИСКОМ ПЕРЕНОСИТЬСЯ З ПЛОСКОЇ ДРУКАРСЬКОЇ ФОРМИ (ВАПНЯКОВОЇ ПЛАСТИНИ) НА ПАПІР

ОФОРТ – РІЗНОВИД ГРАВЮРИ НА МЕТАЛІ, ЩО ДОЗВОЛЯЄ ОТРИМУВАТИ ВІДТИСКИ З ДРУКАРСЬКИХ ФОРМ, ЯКІ ПОПЕРЕДНЬО ОБРОБЛЕНІ КИСЛОТАМИ

ЛІНОГРАВЮРА (ГРАВЮРА НА ЛІНОЛЕУМІ) – ВІДБИТОК З МАЛЮНКА, ВИРІЗАНОГО НА ЛІНОЛЕУМІ АБО НА СХОЖОМУ З НИМ ПЛАСТИЧНОМУ МАТЕРІАЛІ

СКУЛЬПТУРА

1. ТЕХНІКИ СКУЛЬПТУРИ ЗАЛЕЖНО ВІД МАТЕРІАЛУ

ЛІПЛЕННЯ (ГЛИНА, ГІПС, ПЛАСТИЛІН)

ВИСІКАННЯ (МАРМУР, ГРАНІТ, ЛІД)

ВИРІЗУВАННЯ (ДЕРЕВО, КІСТКА)

ЛИТВО (МЕТАЛ, СКЛО)

КУВАННЯ (МЕТАЛ)

ЧЕКАНКА (МЕТАЛ)

2. ЗА ФОРМОЮ

КРУГЛА СКУЛЬПТУРА

СТАТУЕТКА – ВИД ДРІБНОЇ ПЛАСТИКИ; СТАТУА НАСТІЛЬНОГО РОЗМІРУ, НАБАГАТО МЕНШЕ НАТУРАЛЬНОЇ ВЕЛИЧИНИ, ЩО СЛУЖИТЬ ДЛЯ ПРИКРАСИ ІНТЕР'ЄРУ

БЮСТ (ПОГРУДДЯ) – ПОГРУДНЕ, ПОЯСНЕ АБО ОПІЛІЧНЕ ЗОБРАЖЕННЯ ЛЮДИНИ В КРУГЛІЙ СКУЛЬПТУРІ

СТАТУА – ОБ'ЄМНЕ ЗОБРАЖЕННЯ ЛЮДСЬКОЇ ФІГУРИ В РІСТ, А ТАКОЖ ТВАРИНИ АБО ФАНТАСТИЧНОЇ ІСТОТИ, ЗАЗВИЧАЙ РОЗМІЩУЄТЬСЯ НА ПОСТАМЕНТІ

СКУЛЬПТУРНА ГРУПА – ГРУПА З ДВОХ АБО БІЛЬШЕ ФІГУР, ПОВ'ЯЗАНИХ МІЖ СОБОЮ ЗА ЗМІСТОМ ТА КОМПОЗИЦІЙНО

РЕЛЬЄФНА СКУЛЬПТУРА

ГОРЕЛЬЄФ – РІЗНОВИД СКУЛЬПТУРНОГО ОПУКЛОГО РЕЛЬЄФУ, У ЯКОМУ ЗОБРАЖЕННЯ ВИСТУПАЄ НАД ПЛОЩИНОЮ ФОНУ БІЛЬШЕ, НІЖ НА ПОЛОВИНУ ОБ'ЄМУ, А ДЕЯКІ ЕЛЕМЕНТИ МОЖУТЬ БУТИ ЗОВСІМ ВІДОКРЕМЛЕНІ ВІД ПЛОЩИН

БАРЕЛЬЄФ – ВИД СКУЛЬПТУРИ, У ЯКОМУ ОПУКЛЕ ЗОБРАЖЕННЯ ВИСТУПАЄ НАД ПЛОЩИНОЮ ФОНУ НЕ БІЛЬШЕ НІЖ НА ПОЛОВИНУ ОБ'ЄМУ

КОНТРЕЛЬЄФ (ВІД ЛАТ. CONTRA – «ПРОТИ» І «РЕЛЬЄФ») – ВИД ПОГЛИБЛЕНОГО РЕЛЬЄФУ, ЩО ЯВЛЯЄ СОБОЮ «НЕГАТИВ» БАРЕЛЬЄФА

3. ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ

СТАНКОВА

МОНУМЕНТАЛЬНА

ДЕКОРАТИВНА

МАЛИХ ФОРМ

4. ГОЛОВНІ ЖАНРИ

ПОРТРЕТ, ПЕЙЗАЖ, ІСТОРИЧНИЙ, БАТАЛЬНИЙ, МІФОЛОГІЧНИЙ, РЕЛІГІЙНИЙ, АНІМАЛІСТИЧНИЙ

АРХІТЕКТУРА

МИСТЕЦТВО ПРОЕКТУВАТИ І БУДУВАТИ СПОРУДИ ТА ЇХНІ КОМПЛЕКСИ, ЩО СТВОРЮЮТЬ МАТЕРІАЛЬНО ОРГАНІЗОВАНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, НЕОБХІДНЕ ЛЮДЯМ ДЛЯ ЇХНЬОГО ЖИТТЯ Й ДІЯЛЬНОСТІ, ВІДПОВІДНО ДО ПРИЗНАЧЕННЯ, ТЕХНІЧНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ТА ЕСТЕТИЧНИХ ПЕРЕКОНАНЬ СУСПІЛЬСТВА

1. ЗАСОБИ АРХІТЕКТУРИ

СИМЕТРИЧНІСТЬ ЧИ АСИМЕТРИЧНІСТЬ

МАСШТАБ

КОМПОЗИЦІЯ

КОЛІР

РИТМ (СПІВВІДНОШЕННЯ ВЕРТИКАЛЬНИХ І ГОРИЗОНТАЛЬНИХ ЧЛЕНУВАНЬ)

БУДІВЕЛЬНА КОНСТРУКЦІЯ

2. ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ

ЖИТЛОВА

ЦИВІЛЬНО-ГРОМАДСЬКА

КУЛЬТОВА (РЕЛІГІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ)

ПАЛАЦОВА

ФОРТИФІКАЦІЙНА (ОБОРОННА)

ПРОМИСЛОВА

ЛАНДШАФТНА (САДИ, ПАРКИ, СКВЕРИ ТА ІНШІ СЕРЕДОВИЩА, У ЯКИХ МАТЕРІАЛОМ Є ЛАНДШАФТ І ПРИРОДНА РОСЛИННІСТЬ)

МУЗИКА

МИСТЕЦТВО ОРГАНІЗАЦІЇ МУЗИЧНИХ ЗВУКІВ У ЧАСОВІЙ (РИТМІЧНІЙ), ЗВУКОВИСОТНІЙ ТА ТЕМБРОВІЙ ШКАЛІ

НАПРЯМИ МУЗИКИ

КЛАСИЧНА

ПОП-МУЗИКА

ЖАНРИ МУЗИКИ

1. ЗА СПОСОБОМ ВИКОНАННЯ

ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ (МАРШ, ВАЛЬС, ЕТЮД, СОНАТА, ФУГА, СИМФОНІЯ)

ВОКАЛЬНІ ЖАНРИ (АРІЯ, ПІСНЯ, РОМАНС, КАНТАТА. ОПЕРА. МЮЗИКЛ)

2. ЗА МІСЦЕМ ВИКОНАННЯ ТА АДРЕСНІСТЮ АУДИТОРІЇ

КОНЦЕРТНІ ЖАНРИ (ОРАТОРІЯ, СОНАТА, КВАРТЕТ, СИМФОНІЯ). ЇХНЕ ВИКОНАННЯ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ В КОНЦЕРТНОМУ ЗАЛІ

ТЕАТРАЛЬНІ ЖАНРИ (МЮЗИКЛ, ОПЕРА, БАЛЕТ) ВИМАГАЮТЬ ДІЇ, СЮЖЕТУ І ДЕКОРАЦІЙ

МАСОВО-ПОБУТОВІ (РІЗНОВИДИ ПІСНІ, МАРШУ І ТАНЦЮ: ПОЛЬКА, ВАЛЬС, РЕГТАЙМ, БАЛАДА, ГІМН) – ВІДРІЗНЯЮТЬСЯ ПРОСТОЮ ФОРМОЮ І ЗВИЧНИМИ ІНТОНАЦІЯМИ

ОБРЯДОВІ ТА КУЛЬТОВІ (ПСАЛМИ, МЕСА, РЕКВІЄМ) ДЛЯ НИХ ХАРАКТЕРНІ УЗАГАЛЬНЕНІ ОБРАЗИ, ПАНУВАННЯ ХОРОВОГО ПОЧАТКУ Й ОДНАКОВІ НАСТРОЇ У БІЛЬШОСТІ СЛУХАЧІВ

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

ВИД МИСТЕЦТВА, ОСОБЛИВІСТЮ ЯКОГО Є ХУДОЖНЄ ВІДОБРАЖЕННЯ ЖИТТЯ ЗА ДОПОМОГОЮ СЦЕНІЧНОЇ ЛІЇ АКТОРІВ ПЕРЕД ГЛЯДАЧАМИ

ТЕАТР – ЗАКЛАД КУЛЬТУРИ АБО КОЛЕКТИВ, ДІЯЛЬНІСТЬ ЯКОГО СПРЯМОВАНА НА СТВОРЕННЯ, ПУБЛІЧНЕ ВИКОНАННЯ ТА ПУБЛІЧНИЙ ПОКАЗ ТВОРІВ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

КЛАСИФІКАЦІЯ ТЕАТРІВ

I. ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ ЖАНРУ

САТИРИ

КОМЕДІЇ

ДРАМИ І КОМЕДІЇ

МАЛИХ ФОРМ

II. ЗА АДРЕСНІСТЮ АУДИТОРІЇ

ТЕАТР ЮНОГО ГЛЯДАЧА

МОЛОДІЖНИЙ ТЕАТР

ТЕАТР СОЦІАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДСТРУКТУРИ (ФЛОТУ)

III. ЗА ВИДАМИ МИСТЕЦТВА

ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР

МУЗИЧНИЙ ТЕАТР (ОПЕРА, БАЛЕТ)

МУЗИЧНО - ДРАМАТИЧНИЙ

ТЕАТР ОПЕРЕТИ, АБО ТЕАТР МУЗИЧНОЇ КОМЕДІЇ

ТЕАТР ПАНТОМІМИ

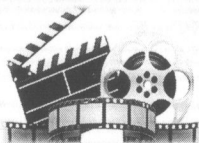
ТІНЬОВИЙ ТЕАТР

ЛЯЛЬКОВИЙ

ТЕАТР ОДНОГО АКТОРА

КІНОМИСТЕЦТВО

ІНТЕГРАЛЬНИЙ ВИД ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ НА ОСНОВІ СИНТЕЗУ ЕСТЕТИЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЛІТЕРАТУРИ, ТЕАТРАЛЬНОГО ТА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА, МУЗИКИ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНІЧНИХ ІННОВАЦІЙ, ДИНАМІКИ РУХОМИХ ОБРАЗІВ, ФОТОГРАФІЧНОЇ ПРИРОДИ ЗОБРАЖЕННЯ, ЩО ДОЗВОЛЯЄ З ГРАНИЧНОЮ ДОСТОВІРНІСТЮ ВІДТВОРЮВАТИ БУДЬ-ЯКІ КАРТИНИ ДІЙСНОСТІ

ЖАНРИ КІНОМИСТЕЦТВА

ХУДОЖНИЙ (ІГРОВИЙ) КІНЕМАТОГРАФ, ЯКИЙ РЕАЛІЗУЄ ЗАСОБАМИ ВИКОНАВЧОЇ ТВОРЧОСТІ ЗАДУМ КІНОДРАМАТИЧНОГО ТВОРУ АБО АДАПТОВАНОГО ТВОРУ ПОЕЗІЇ ЧИ ПРОЗИ

ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ КІНЕМАТОГРАФ, ЯКИЙ Є ОСОБЛИВИМ ВИДОМ ОБРАЗНОЇ ПУБЛІЦИСТИКИ

МУЛЬТИПЛІКАЦІЯ ЧИ АНІМАЦІЯ, ЩО ОЖИВЛЯЮТЬ ГРАФІЧНІ ТА ЛЯЛЬКОВІ ПЕРСОНАЖІ

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ КІНЕМАТОГРАФ, ЯКИЙ ВИКОРИСТОВУЄ ЗАСОБИ ВСІХ ТРЬОХ ЖАНРІВ ДЛЯ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ЗНАНЬ

ПОЧАТОК ФОРМУВАННЯ ЛЮДСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

КАМ'ЯНИЙ ВІК

ПАЛЕОЛІТ – СТАРОДАВНІЙ КАМ'ЯНИЙ ВІК

РАННІЙ – ВІД ПОЯВИ ЛЮДИНИ – 150 тис. років тому

СЕРЕДНІЙ – 150 – 35 тис. років тому

ПІЗНІЙ – 35 – 11 тис. років тому

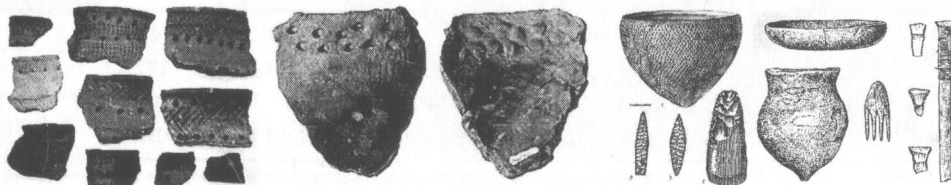
МЕЗОЛІТ – СЕРЕДНІЙ КАМ'ЯНИЙ ВІК – 10 – 6 тис. років тому

НЕОЛІТ – НОВИЙ КАМ'ЯНИЙ ВІК – 6 – 4 тис. років тому

ЕНЕОЛІТ – МІДНО-КАМ'ЯНИЙ ВІК 4 – 3 тис. років тому

БРОНЗОВИЙ ВІК – 2 – 1 тис. років тому

ЗАЛІЗНИЙ ВІК – 1 тис. до н.е. – 5 ст. н.е.

НЕОЛІТИЧНА РЕВОЛЮЦІЯ

ІСТОРИЧНИЙ ПЕРІОД ПЕРЕХОДУ В ЕПОХУ НЕОЛІТУ ВІД ПРИВЛАСНЮВАЛЬНОГО (ЗБИРАННЯ, ПОЛЮВАННЯ, РИБАЛЬСТВО) ДО ВІДТВОРЮВАЛЬНОГО (ЗЕМЛЕРОБСТВО, СКОТАРСТВО) ТИПУ ГОСПОДАРСТВА; ЦЕЙ ПРОЦЕС СПРИЯВ ВИНИКНЕННЮ МІСЬКИХ ПОСЕЛЕНЬ, РЕМЕСЕЛ І ПИСЕМНОСТІ

ВИНИКЛИ НОВІ ВИДИ РЕМЕСЛА: ТКАЦТВО, ГОНЧАРСТВО, ОБРОБКА ОБСИДІАНУ, ПОЧАТКИ МЕТАЛУРГІЇ

ЗРОСТАННЯ ЧИСЕЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ, ПОЯВА СУСІДСЬКОЇ ОБЩИНИ, ПАТРІАРХАТУ Й КУЛЬТУ ВОЖДЯ

РОЗВИТОК ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ: ПОЯВА ПЕРШИХ КАРТ, ПІКТОГРАФІЇ (МАЛЮНКОВОГО ПИСЬМА), «ВУЗЛИКОВОГО ПИСЬМА», УСНОЇ, МУЗИЧНОЇ Й ТАНЦЮВАЛЬНОЇ ТВОРЧОСТІ

УДОСКОНАЛЕННЯ ЗНАРЯДЬ ПРАЦІ, ПОЯВА КОЛЕСА, ПЛУГА, РОБОЧОЇ ХУДОБИ; ВІНАЙДЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ЗБРОЇ (ЛУК І СТІЛИ, БУМЕРАНГ, САРБАКАН)

ПОЯВА МАЙНОВОЇ НЕРІВНОСТІ, ДЕРЖАВИ, ПОЧАТОК ВІЙН ЗА ТЕРИТОРІЮ

ТРИПІЛЬСЬКА НЕОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА (IV-II тис. до н.е.)

ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД ВІД КАМ'ЯНОЇ ДОБИ ДО БРОНЗОВОЇ НАЗИВАЮТЬ *МІДНО-КАМ'ЯНИМ ВІКОМ, АБО ЕНЕОЛІТОМ (КІНЕЦЬ IV–III тис. до н. е.)*.

**Вікентій Хвойка
(1850 – 1914)**

НАЙБІЛЬШ РАННІМИ СУСПІЛЬНИМИ УТВОРЕННЯМИ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ, ЩО ВСТУПИЛИ В НОВУ ЕПОХУ, БУЛИ ЗЕМЛЕРОБСЬКО-СКОТАРСЬКІ ПЛЕМЕНА *ТРИПІЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ* (НАЗВА ПОХОДИТЬ ВІД ПОСЕЛЕННЯ ПОБЛИЗУ с. ТРИПІЛЛЯ НА КИЇВЩИНІ, ДОСЛІДЖЕНОГО В. ХВОЙКОЮ)

ОСОБЛИВОСТІ ТРИПІЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

ПОСЕЛЕННЯ ЗВОДИЛИ НА ВІДКРИТИХ
МІСЦЯХ БЕЗ ОБОРОННИХ СПОРУД

ЖИТЛО СПОРУДЖУВАЛИ ПО КОЛУ, ОДНЕ
БІЛЯ ОДНОГО, СЕРЕДИНУ ЗАЛИШАЛИ
ПОРОЖНЬОЮ

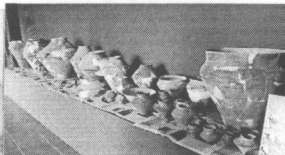
ХАТИ БУДУВАЛИ КАРКАСНІ; ПРОМІЖКИ
МІЖ СТОВПАМИ ЗАПЛІТАЛИ ЛОЗОЮ ТА
ОБМАЗУВАЛИ ЗОВНІ ТА ЗСЕРЕДИНИ
ТОВСТИМ ШАРОМ ГЛИНИ

РОЗМІРИ БУДІВЕЛЬ БУЛИ ВЕЛИКИМИ —
100-140 кв. м.; СТІНИ РОЗПISУВАЛИ
ЯСКРАВИМИ ФАРБАМИ,
РІЗНОКОЛЬОРОВИМ ОРНАМЕНТОМ

ВИСОКИЙ РІВЕНЬ МИСТЕЦТВА
КЕРАМІКИ

ВИСОКА КУЛЬТУРА ЗЕМЛЕРОБСТВА

СОЦІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ: СКОТАРСЬКО-ХЛІБОРОБСЬКІ ГРОМАДИ З КОЛЕКТИВНОЮ
ВЛАСНІСТЮ НА ХУДОБУ

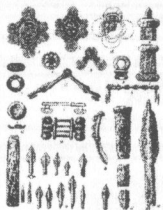

КИММЕРІЙЦІ

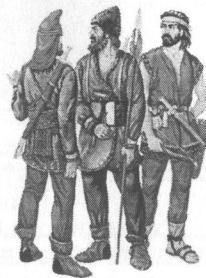
КОЧОВІ ПЛЕМЕНА IX – ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ VII ст. до н. е., ЯКІ ПРОЖИВАЛИ НА ПРОСТОРАХ ВІД ВОЛГИ ДО ДУНАЮ

КИММЕРІЙСЬКІ ПАМ'ЯТКИ

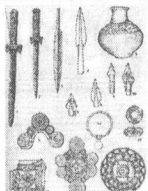
ЧОРНОГОРІВСЬКИЙ СТУПІНЬ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ

КИММЕРІЙСЬКІ ПАМ'ЯТКИ ПРЕДСТАВЛЕНО ЛИШЕ ПОХОВАННЯМИ, ЗАЗВИЧАЙ КУРГАННИМИ. ХОВАЛИ У ПРОСТИХ ПРЯМОКУТНИХ ТА ОВАЛЬНИХ ЯМАХ, ІНОДІ З ДЕРЕВ'ЯНИМ ПЕРЕКРИТТЯМ У СКОРЧЕНОМУ НА БОЦІ ПОЛОЖЕННІ. ПОСУД – ТОВСТОСТІННІ КРУГЛОТІЛІ ГОРЩИКИ, ЧАСТО ОРНАМЕНТОВАНІ НАЛІПНИМ ВАЛИКОМ ІЗ «ВУСИКАМИ», КУБКИ З ЦИЛІНДРИЧНИМИ ШИЙКАМИ І ЧЕРПАКИ, ОРНАМЕНТОВАНІ КАНЕЛЮРАМИ, ШИШЕЧКАМИ, ЛОЩЕНІ КУБКИ ТА ДЕРЕВ'ЯНІ КУБКИ ІЗ ЗОЛОТИМИ ПЛАСТИНКАМИ

НОВОЧЕРКАСЬКИЙ СТУПІНЬ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ

ЗМІНИВСЯ ПОХОВАЛЬНИЙ ОБРЯД: З'ЯВИЛИСЯ ГЛИБОКІ ЯМИ, ВІДОМІ ПРЯМОКУТНІ ЯМИ З ДЕРЕВ'ЯНИМ ДАХОМ, ПОСТАВЛЕНИМ НА ДЕРЕВ'ЯНІ СТОВПИ. ПРЕДМЕТИ ПОЧАЛИ КЛАСТИ І НА ПЕРЕКРИТТЯ. ПОШИРИЛАСЯ СУЦІЛЬНО ЗАЛІЗНА ЗБРОЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ Й ЗАЛІЗНІ НАКОНЕЧНИКИ СТІЛІ, ЗАМІСТЬ СТРЕМЕНОПОДІБНИХ – ДВОКІЛЬЧАСТІ ВУДИЛА. У ПОСУДІ СТАЛИ ПЕРЕВАЖАТИ КУБКИ, ПРИКРАШЕНІ ГЕОМЕТРИЧНИМ ОРНАМЕНТОМ

СКІФИ

КОЧОВІ ІРАНСЬКІ ПЛЕМЕНА, ЯКІ ВТОРГЛИСЯ У ПРИЧОРНОМОРСЬКІ СТЕПИ НА МЕЖІ VII–VI ст. до н. е., ВИТІСНИВШИ КІММЕРІЙЦІВ

ОСОБЛИВОСТІ СКІФСЬКОГО МИСТЕЦТВА

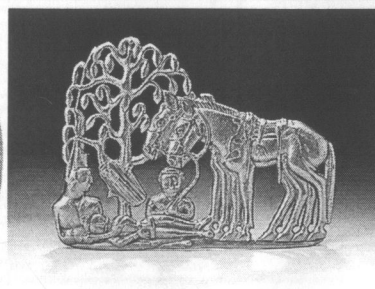
ПОЄДНАННЯ СХІДНИХ ЕЛЕМЕНТІВ З
КЛАСИЧНИМИ ГРЕЦЬКИМИ

ВИСОКОГО РІВНЯ РОЗВИТКУ ДОСЯГЛА
ЮВЕЛІРНА СПРАВА

ПЕРЕВАГА АНІМАЛІСТИЧНОГО ТА
МІФОЛОГІЧНОГО ЖАНРІВ

ВИКОРИСТАННЯ БАГАТОФІГУРНИХ
КОМПОЗИЦІЙ

ОСОБЛИВИЙ СКІФСЬКИЙ МИСТЕЦЬКИЙ СТИЛЬ – ЗООМОРФНИЙ (ЗВІРИНИЙ)

САРМАТИ

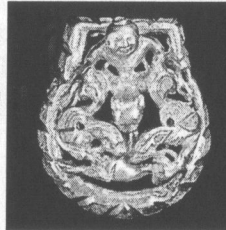
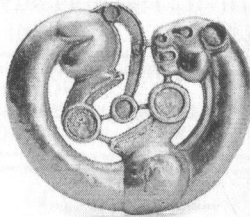
КОЧОВИЙ ІРАНОМОВНИЙ НАРОД, ЯКИЙ НАЛЕЖАВ ДО ІРАНСЬКОЇ ГРУПИ НАРОДІВ І МЕШКАВ НА МЕЖІ НАШОЇ ЕРИ У САРМАТІЇ, ЩО ЗАЙМАЛА ТЕРИТОРІЮ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ ТА ПРИЛЕГЛІ ДО НЕЇ ЗЕМЛІ

ОСОБЛИВОСТІ МИСТЕЦТВА

СЕМИБОЖЖЯ З ПРОВІДНИМ КУЛЬТОМ БОГА ВІЙНИ, ЯКОГО УСОБЛЮЄ МЕЧ, А ТАКОЖ ПОКЛОНІННЯМ СОНЦЮ ТА ВОГНЮ

РЕЛІГІЙНО-КУЛЬТОВИЙ АНІМАЛІЗМ

АНІМАЛІСТИЧНИЙ ЖАНР

АНТИЧНИЙ ВПЛИВ НА УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ

ЕТАПИ АНТИЧНОЇ КОЛОНІЗАЦІЇ

1. СЕРЕДИНА VII ст. до н.е. ЗАКЛАДЕНІ МІСТА ІСТРІЯ (ПОНИЗЗЯ ДУНАЮ) ТА БОРИСФЕН (о. БЕРЕЗАНЬ, ПОБЛИЗУ СУЧАСНОГО МІСТА ОЧАКОВА)

ПЕРША ПОЛОВИНА VI ст. до н.е. – ОЛЬВІЯ (С. ПАРУТИНЕ У МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛ.), ПАНТІКАПЕЙ (КЕРЧ), ФЕОДОСІЯ

ДРУГА ПОЛОВИНА VI ст. – ПОЧАТОК V ст. до н.е. – ТІРА (БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ), КЕРКІНІТІД (ЄВПАТОРІЯ)

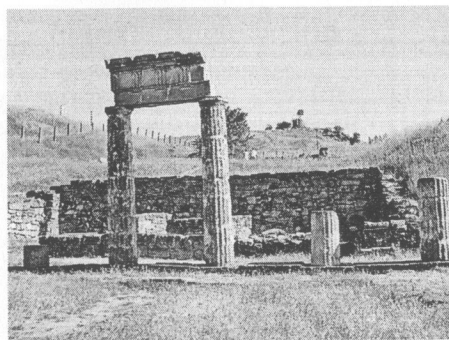
. V ст. до н.е. – ХЕРСОНЕС (СЕВАСТОПОЛЬ)

ЧОРНОМОРСЬКИЙ ВАРІАНТ АНТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

СИНТЕЗ ГРЕЦЬКОЇ, РИМСЬКОЇ ТА МІСЦЕВОЇ КУЛЬТУР

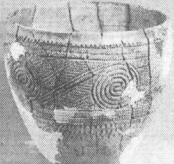
УНІКАЛЬНІСТЬ ІНЖЕНЕРНИХ РІШЕНЬ АРХІТЕКТУРНИХ СПОРУД

ВИКОРИСТАННЯ МІСЦЕВИХ МАТЕРІАЛІВ У АРХІТЕКТУРІ

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПРАСЛОВ'ЯН

КУЛЬТУРА	ГЕОГРАФІЧНІ МЕЖІ	ХРОНОЛОГІЧНІ МЕЖІ
ТШИНЕЦЬКО-КОМАРІВСЬКА	ВІД БУГУ ДО ДЕСНИ	сер. XII тис. до н.е.
БІЛОГРУДІВСЬКА	ЛІСОСТЕПОВА ПРАВОБЕРЕЖНА УКРАЇНА	XI – IX ст. до н.е.
ЧОРНОЛІСЬКА	МІЖ ДНІПРОМ ТА ДНІСТРОМ	X – VIII ст. до н.е.
ЗАРУБИНЕЦЬКА	ВІД ПРИП'ЯТІ ДО ПОДНІПРОВ'Я	II ст. до н. е. – II ст. н. е.
ЧЕРНЯХІВСЬКА	МІЖ СІВЕРСЬКИМ ДОНЦЕМ І ПРУТОМ	КІНЕЦЬ II – IV ст.
ПЕНЬКІВСЬКА	ВІД ВЕРХНЬОГО ДІНЦЯ ДО ДНІСТРА І ПРУТУ	IV – VII ст.
КОРЧАЦЬКА	ПОЛІССЯ, ВОЛИНЬ, ПІВНІЧНЕ ПОДІЛЛЯ Й ГАЛИЧИНА	VI – VII ст.
КОЛОЧИНСЬКА	ПІВНІЧНА НАДДНІПРЯНЩИНА	сер. V – сер. VII ст.

ДЕРЖАВА АНТІВ

ДЕРЖАВА АНТІВ ПРОІСНУВАЛА БЛИЗЬКО ТРЬОХ СТОЛІТЬ (КІНЕЦЬ IV – ПОЧАТОК VII ст.). 602 р. ЗАГИНУЛА ПІД НАТИСКОМ АВАРІВ

ПЕНЬКІВСЬКА КУЛЬТУРА

АРХЕОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА, ЩО ІСНУВАЛА ПРОТЯГОМ V–VIII ст. ВІД ПРУТУ ДО СІВЕРСЬКОГО ДОНЦЯ, ЗАЙМАЮЧИ ПЕРЕВАЖНО ЛІСОСТЕПОВУ СМУГУ УКРАЇНИ

РОЗВИТОК ГАЛУЗІ ЗАЛІЗНОГО
ВИРОБНИЦТВА

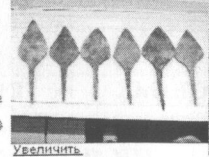
КЕРАМІКА БУЛА
ПРЕДСТАВЛЕНА ПЕРШ ЗА ВСЕ,
ГОРЩИКАМИ БІКОНІЧНОЇ
ФОРМИ

ЗБРОЮ ПРЕЗЕНТОВАНО
ПЕРЕВАЖНО
НАКОНЕЧНИКАМИ СТІЛІ І
СПИСІВ

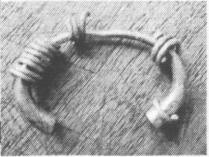
ПОХОВАННЯ ПРЕДСТАВЛЕНО
ХАРАКТЕРНИМ ДЛІА СЛОВ'ЯН
ТРУПОСПАЛЕННЯМ НА
СТОРОНІ, РЕШТКИ ТІЛ
ХОРОНИЛИ У ЯМКАХ

Увеличить

Увеличить

ХРИСТІЯНСТВО ТА ДУХОВНО-КУЛЬТУРНИЙ ПРОЦЕС КИЇВСЬКОЇ РУСИ

РОЛЬ ХРИСТІЯНСЬКОГО ЧИННИКА В КУЛЬТУРІ

СПРИЯЛО ЗМІЦНЕННЮ
ДЕРЖАВНОСТІ

СТВОРИЛО УМОВИ ДЛЯ
РОЗПОВСЮДЖЕННЯ
ПИСЕМНОСТІ

ПІД ЙОГО ВПЛИВОМ РОЗВИВАЛИСЯ ЖИВОПИС,
КАМ'ЯНА АРХІТЕКТУРА, МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

РОЗШИРЕННЯ ТА ЗМІЦНЕННЯ КУЛЬТУРНИХ ЗВ'ЯЗКІВ РУСИ З
ВІЗАНТІСІЮ, БОЛГАРІСІЮ, КРАЇНАМИ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ

ВНЕСЕННЯ ПОЗИТИВНИХ
ЗМІН У СВИТОГЛЯД ЛЮДЕЙ –
НАДІЇ НА ВЛАСНИЙ
ПОРЯТУНОК

АДАПТАЦІЯ ВІЗАНТІЙСЬКИХ
КАНОНІВ ДО
СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКИХ ЗВИЧАЇВ
(РЕЛІГІЙНИЙ СИНКРЕТИЗМ)

ЗНИЩЕННЯ БЕЗЦІННИХ
ПАМ'ЯТОК МИСТЕЦТВА
ЯЗИЧНИЦЬКОГО СВИТУ

ВИКОРИСТАННЯ
ЦЕРКОВНОСЛОВ'ЯНСЬКОЇ
МОВИ ЯК ЛІТЕРАТУРНОЇ

РОЗВИТОК ОСВІТИ В КИЇВСЬКІЙ РУСІ

ДЕРЖАВНІ ШКОЛИ

ШКОЛИ «КНИЖНОГО ВЧЕННЯ» ГОТУВАЛИ СВОЇХ ВИХОВАНЦІВ ДО ДІЯЛЬНОСТІ У РІЗНИХ СФЕРАХ ДЕРЖАВНОГО, КУЛЬТУРНОГО ТА ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ. ШКОЛА ВОЛОДИМИРА (988), ДВІРЦЕВА ШКОЛА ЯРОСЛАВА МУДРОГО (1037)

ДУХОВНІ ШКОЛИ

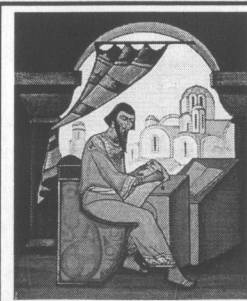
МОНАСТИРСЬКІ ШКОЛИ ЗАПРОВАДЖУВАЛИСЬ ІЗ ХІ ст. ПРИ МОНАСТИРЯХ. У ДЕЯКИХ МОНАСТИРЯХ ІСНУВАЛИ ШКОЛИ ПІДВИЩЕНОГО ТИПУ (ШКОЛА В КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКОМУ МОНАСТІРІ З 1068 р.), ЯКІ ДАВАЛИ БОГОСЛОВСЬКУ ОСВІТУ МОНАХАМ РІВНЯ ВІЗАНТІЙСЬКОЇ ДУХОВНОЇ ПАТРІАРШОЇ АКАДЕМІЇ. З ХІІ ст. В ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОМУ КНЯЗІВСТВІ ЗАПРОВАДЖУЮТЬ ПЕРШІ ВІДКРИТІ МОНАСТИРСЬКІ ШКОЛИ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ

ПРИВАТНІ ШКОЛИ

КОРМИЛЬСТВО – ФОРМА ДОМАШНЬОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ФЕОДАЛЬНОЇ ЗНАТІ. ПОЧИНАЮЧИ З ХІІІ ст., КОРМИЛЬЦІВ ЗМІНЮЮТЬ ДЯДИ – ПООДИНОКІ ПРИВАТНІ ВЧИТЕЛІ, ЯКІ ІСНУВАЛИ З ДОМАШНЬОГО ВЧИТЕЛЮВАННЯ

ЖІНОЧІ ШКОЛИ

ПЕРША ЖІНОЧА ШКОЛА, ВІДКРИТА ГАННОЮ ВСЕВОЛОДІВНОЮ (СЕСТРОЮ ВОЛОДИМИРА МОНОМАХА) ПРИ АНДРІЇВСЬКІЙ ЦЕРКВІ У КИЄВІ (1086)

ПИСЕМНА ЛІТЕРАТУРА. ВИДИ І ЖАНРИ

ВИДИ

**ПЕРЕКЛАДНА ЛІТЕРАТУРА – ЛІТЕРАТУРА, СТВОРЕНА
ЗА КОРДОНОМ Й ПЕРЕКЛАДЕНА ДАВНЬОРУСЬКОЮ
МОВОЮ**

**ОРИГІНАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА – ЛІТЕРАТУРА,
НАПИСАНА ВІТЧИЗНЯНИМИ АВТОРАМИ**

ЖАНРИ

БІБЛІЙНА ЛІТЕРАТУРА

АГІОГРАФІЧНА ЛІТЕРАТУРА

ЛІТОПИСИ

АПОКРИФИ

ОРАТОРСЬКА ЛІТЕРАТУРА, АБО ЦЕРКОВНА ПРОПОВІДЬ

ГІМНОГРАФІЯ

ЖИТІЙНА ЛІТЕРАТУРА

СВІТСЬКА ЛІТЕРАТУРА

ПОВЧАЛЬНА, АБО ПЕДАГОГІЧНА ЛІТЕРАТУРА

ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА

ПЕРЕКЛАДНА ЛІТЕРАТУРА

БІБЛІЙНА ЛІТЕРАТУРА – ЦЕ ПЕРЕКЛАДИ БІБЛІЇ ТА
ІНШИХ КАНОНІЧНИХ ЦЕРКОВНИХ КНИГ

АГІОГРАФІЧНА (ЖИТІЙНА) ЛІТЕРАТУРА (ВІД
ГРЕЦЬКОГО «АГІО» – СВЯТИЙ, «ГРАФО» – ПИШУ) Є
ОПИСОМ ЖИТТЯ СВЯТИХ

АПОКРИФИ (ВІД ГРЕЦЬКОГО – ТАЄМНИЧИЙ, ПРИХОВАНИЙ) – ЦЕ ТВОРИ, ШО НЕ ВИЗНАВАЛИСЯ ЦЕРКВОЮ
КАНОНІЧНИМИ Й ЗАБОРОНЯЛИСЯ НЕЮ. ЦЕ ТАК ЗВАНІ ПОЗАБІБЛІЙНІ ТВОРИ ПРО СТВОРЕННЯ СВІТУ, ПРО ЖИТТЯ Й
ПРИГОДИ ПЕРШИХ ЛЮДЕЙ НА ЗЕМЛІ, ПРО НЕГАРАЗДИ СТАРОДАВНІХ НАРОДІВ, ПРО НАРОДЖЕННЯ, ЖИТТЯ Й
ЗАГИБЕЛЬ «СИНА БОЖОГО», ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ЙОГО УЧНІВ (АПОСТОЛІВ), ПРО «КІНЕЦЬ СВІТУ», «СТРАШНИЙ СУД» ТА
ДОЛЮ ЛЮДСЬКИХ ДУШ У ПЕКЛІ Й НА НЕБЕСАХ

ГІМНОГРАФІЯ – ХРИСТИЯНСЬКІ БОГОСЛУЖЕБНІ СПІВИ-ГІМНИ

- КАНОН ПРОСЛАВЛЯВ СВЯТИХ, РОЗПОВІДАВ ПРО ЄВАНГЕЛЬСЬКІ ПОДІЇ;
- КОНДАК СКЛАДАВСЯ З КІЛЬКОХ ПІСЕНЬ, ЩО РОЗКРИВАЛИ СУТЬ ХРИСТИЯНСЬКИХ СВЯТ ТА ПРОПОВІДУВАЛИ
ЄВАНГЕЛЬСЬКІ Й ЖИТІЙНІ ЛЕГЕНДИ;
- ІКОС РОЗПОВІДАВ ПРО ОБСТАВИНИ ХРИСТИЯНСЬКОГО СВЯТА АБО ЖИТТЯ СВЯТОГО;
- АКАФІСТ – ПОЄДНАННЯ КОНДАКА ТА ІКОСА У СКЛАДНЕ ЦІЛЕ

СВІТСЬКА ЛІТЕРАТУРА – ПОВІСТІ, ІСТОРИЧНІ ТА ПРИРОДНИЧО-НАУКОВІ ТВОРИ

ОРИГІНАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

БІБЛІЙНА ЛІТЕРАТУРА. ПРИКЛАДОМ ЦЬОГО ЖАНРУ Є ОСТРОМИРОВЕ ЄВАНГЕЛІС (1056 – 1057) — ШЕДЕВР ВІТЧИЗНЯНОЇ ТА СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ. КНИГА, СТВОРЕНА ПРИ СОФІЙСЬКОМУ СОБОРІ

ЛІТОПИСИ – ЗАПИСИ НАЙВАЖЛИВІШИХ ПОДІЙ МОНАСТИРСЬКОГО ЖИТТЯ ЗА РОКАМИ (ЗА ЛІТАМИ), ЯКІ ВЕЛИ ЧЕНЦІ ПРИ МОНАСТІРЯХ. «КІЙВСЬКИЙ ЗВІД» (1037 – 1039), «НОВГОРОДСЬКИЙ ЛІТОПИС» (1050), ПЕЧЕРСЬКИЙ ЛІТОПИСНИЙ ЗВІД (1073), «ПОВІСТЬ МИНУЛИХ ЛІТ» (1113), ЗВІД ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО (1260)

ОРАТОРСЬКА ЛІТЕРАТУРА, АБО ЦЕРКОВНА ПРОПОВІДЬ – ХРИСТІЯНСЬКА ЦЕРКОВНА НАСТАНОВА, ЗАВДАННЯМ ЯКОЇ Є РОЗПОВІСТИ Й РОЗТЛУМАЧИТИ ХРИСТІЯНСЬКЕ ВЧЕННЯ. «СЛОВО ПРО ЗАКОН І БЛАГОДАТЬ» МИТРОПОЛИТА ІЛАРІОНА (1037 / 1051)

ЖИТІЙНА ЛІТЕРАТУРА. ПЕРША ТЕМАТИЧНА ГРУПА – ТВОРИ, У ЯКИХ ПРОСЛАВЛЯЄТЬСЯ ПОДВИГ ХРЕСТИТЕЛІВ РУСИ, «РІВНОАПОСТОЛЬНИХ» КНЯГИНІ ОЛЬГИ ТА ЇЇ ОНУКА КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА. ДРУГА – ТВОРИ ПРО КНЯЗІВ, ЯКИХ СПІТКАЛА МУЧЕНИЦЬКА СМЕРТЬ

ПОВЧАЛЬНА, АБО ПЕДАГОГІЧНА ЛІТЕРАТУРА – ТВОРИ, ЯКИМ НАДАНО ХУДОЖНЬОЇ ФОРМИ ДЛЯ ЛЕГШОГО СПРИЙНЯТТЯ Й ЗАСВОЄННЯ ФІЛОСОФСЬКИХ, РЕЛІГІЙНИХ, МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ ТА ІНШИХ НАУКОВИХ ЗНАТЬ, ІДЕЙ. «ПОВЧАННЯ ДІТЯМ» ВОЛОДИМИРА МОНОМАХА (1109), «ПОВЧАННЯ БРАТІЙ» ЛУКИ ЖИДЯТИ (до 1059)

ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА. НАЙКРАЩИМИ ТВОРАМИ СТАРОУКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА Є «СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІМ» (кінець XII ст.) ТА «СЛОВО ПРО ПОГИБЕЛЬ РУСЬКОЇ ЗЕМЛІ» (XIII ст.)

ПАЛОМНИЦЬКА ЛІТЕРАТУРА. ЇЇ ВИНИКНЕННЯ ПОВ'ЯЗАНЕ З ПОШИРЕННЯМ ПОДОРОЖЕЙ (ПАЛОМНИЦТВ) ДО РІЗНИХ РЕЛІГІЙНИХ ЦЕНТРІВ – ДО КОНСТАНТИНОПОЛЯ, АФОНСЬКИХ МОНАСТІРІВ І ОСОБЛИВО ДО ПАЛЕСТИНИ

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ АРХІТЕКТУРИ

ДЕРЕВ'ЯНЕ ЗОЛЧЕСТВО

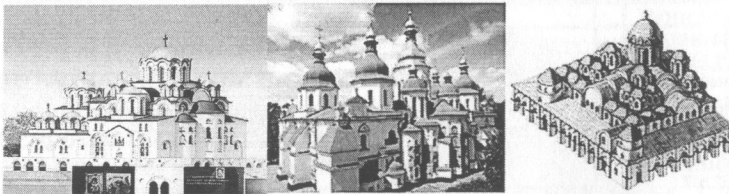
БАГАТИЙ АРХІТЕКТУРНИЙ ДЕКОР БУДИНКІВ

КАРКАСНО-СТОВПОВА КОНСТРУКЦІЯ

КАМ'ЯНЕ ЗОЛЧЕСТВО

ВІЗАНТІЙСЬКИЙ СТИЛЬ ПРИПАДАЄ НА ДРУГУ ПОЛОВИНУ I тис. н.е. ВІН СФОРМУВАВСЯ У ВІЗАНТІЇ, ПОШИРИВСЯ НА ПІВДЕННУ Й СХІДНУ ЄВРОПУ, ЧАСТИНУ АЗІЇ. ОСНОВНІ РИСИ – УРОЧИСТІСТЬ, ПАНУВАННЯ СУВОРОГО КАНОНУ (ЖОРСТКОГО ПРАВИЛА У ФОРМАХ МИСТЕЦТВА), ВИДОВИЩНІСТЬ, МОНУМЕНТАЛЬНІСТЬ ФОРМ, ФРЕСКОВІ РОЗПИСИ В ІНТЕР'ЄРІ. ВІЗАНТІЙСЬКИЙ СТИЛЬ БУВ ПРЕДСТАВЛЕНИЙ В АРХІТЕКТУРІ КИЇВСЬКОЇ РУСІ

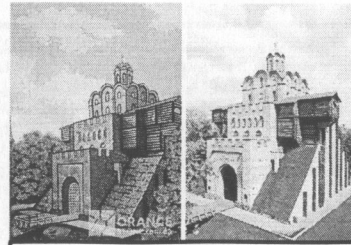
САКРАЛЬНІ СПОРУДИ

ДЕСЯТИННА ЦЕРКВА (989 – 996)

СОФІЙСЬКИЙ СОБОР (1037)

ФОРТИФІКАЦІЙНІ СПОРУДИ

ЗОЛОТІ ВОРОТА (1024)

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

МОЗАІКА – ЦЕ ВИД
МОНУМЕНТАЛЬНОГО
ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА, ЩО
ЯВЛЯЄ СОБОЮ ЗОБРАЖЕННЯ,
ВИКЛАДЕНЕ НА СТІНІ ЧИ ПІДЛОЗІ З
РІЗНОКОЛЬОРОВИХ ШМАТОЧКІВ
СМАЛЬТИ (НЕПРОЗОРОГО СКЛА).
МОЗАІКИ СОФІЇ КИЇВСЬКОЇ

ФРЕСКИ (ВІД ІТАЛ. «СВІЖИЙ»,
«ВОЛОГИЙ») – ВИД
МОНУМЕНТАЛЬНОГО ЖИВОПИСУ,
ЩО ЯВЛЯЄ СОБОЮ МАЛЮНОК НА
ВОГКІЙ СТІНІ ВОДЯНИМИ
ФАРБАМИ. *ФРЕСКИ КИРИЛІВСЬКОЇ
ЦЕРКВИ У КИЄВІ*

ІКОНОПИСАННЯ – РІЗНОВИД СТАНКОВОГО ЖИВОПИСУ, ТВОРИ ЯКОГО
ПРИСВЯЧУВАЛИСЯ ЗОБРАЖЕННЮ БІБЛІЙНИХ ГЕРОЇВ І ВИКОНУВАЛИСЯ
НА ДОШКАХ, УКРИТИХ ОСОБЛИВИМ ҐРУНТОМ, ДО СКЛАДУ ЯКОГО
ВХОДИЛИ КЛЕЙ ТА КРЕЙДА, ТЕМПЕРНИМИ ФАРБАМИ (ТОБТО
РОВЗЕДЕНИМИ ЯЄЧНИМ ЖОВТКОМ).
*АЛІПІЙ ПЕЧЕРСЬКИЙ (1050 – 1114). ПРАВОСЛАВНИЙ СВЯТИЙ, КИЇВСЬКИЙ
ІКОНОПИСЕЦЬ І МОЗАЇСТ, ЮВЕЛІР, ЛІКАР, ЧЕРНЕЦЬ ТА СВЯЩЕНИК КИЄВО-
ПЕЧЕРСЬКОГО МОНАСТІРЯ. «ПЕЧЕРСЬКА БОГОМАТІР З ПРЕДСТОЯЩИМИ
АНТОНІЄМ І ФЕОЛОСІЄМ»*

РЕЛЬЄФНА СКУЛЬПТУРА –
РІЗЬБЛЕННЯ ПО КАМЕНЮ.
РІЗЬБЛЕНІ ПЛИТИ, ВИГОТОВЛЕНІ В
ТЕХНІЦІ ОРНАМЕНТАЛЬНОГО ТА
ТЕМАТИЧНОГО РЕЛЬЄФУ НА ХОРАХ
СОФІЇ КИЇВСЬКОЇ

КНИЖКОВА МІНІАТЮРА – ХУДОЖНЄ
ОЗДОБЛЕННЯ ТА ІЛЮСТРАЦІЇ ДО
РУКОПИСНИХ КНИГ.
*«ОСТРОМИРОВЕ ЄВАНГЕЛІЄ» (1056 –
1057)*

ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВЕ МИСТЕЦТВО

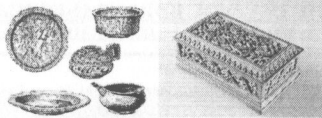
МЕТАЛООБРОБКА ВКЛЮЧАЛА В СЕБЕ ЮВЕЛІРНЕ РЕМЕСЛО ТА ХУДОЖНЄ ЛИТВО.

ТЕХНІКИ ЮВЕЛІРНОГО МИСТЕЦТВА: 1. ЧЕРНЬ – ЧОРНІ АБО ТЕМНО-СІРІ ЗОБРАЖЕННЯ, НАНЕСЕНІ НА МЕТАЛ – ЗОЛОТО ЧИ СРІБЛО – ШЛЯХОМ ГРАВІРУВАННЯ І ЗАПОВНЕННЯ ЗАГЛИБЛЕНИХ ЛІНІЙ СПЕЦІАЛЬНИМ СПЛАВОМ. 2. ЗЕРНЬ – ДРІБНІ ЗОЛОТІ АБО СРІБНІ КУЛЬКИ ДІАМЕТРОМ 0,4 мм НАПАЮВАЛИСЯ НА ОРНАМЕНТ, ЩО ПРИКРАШАВ ЮВЕЛІРНІ ВИРОБИ. 3. СКАНЬ – ОРНАМЕНТИ З НАЙТОНШОГО СКРУЧЕНОГО ДРОТИКА. 4. ПЕРЕГОРОДЧАСТА ЕМАЛЬ (ЗАПОВНЕННЯ РІЗНОКОЛЬОРОВИМИ ЕМАЛЯМИ ПРОМІЖКІВ МІЖ МЕТАЛЕВИМИ ПЕРЕГОРОДКАМИ, НАПАЯНИМИ РЕБРОМ НА ПОВЕРХНЮ МЕТАЛУ.

ХУДОЖНЄ ЛИТВО. ДАВНЬОРУСЬКІ МАЙСТРИ ВІДЛИВАЛИ БЕЗЛІЧ РІЗНОМАНІТНИХ ПРЕДМЕТІВ – ВІД МАЛЕСЕНЬКИХ ГУДЗИКІВ ДО ВЕЛИКИХ ПАНІКАДИЛ-ХОРОСІВ І ЦЕРКОВНИХ ДЗВОНІВ

Металеві вироби з давньоруської доби (X-XIII ст.)

РІЗЬБА ПО ДЕРЕВУ І КОСТІ. РІЗЬБЯРІ ПО ДЕРЕВУ ПРИКРАШАЛИ ФАСАДИ ЗРУБНИХ БУДІВЕЛЬ, ОДВІРКИ, РЕЧІ ДОМАШНЬОГО ВЖИТКУ, ЧОВНИ, САНИ ТОЩО. ОРНАМЕНТ РІЗЬБИ ПО ДЕРЕВУ І КОСТІ БУВ ГЕОМЕТРИЧНИЙ, РІДШЕ – РОСЛИННО-ГЕОМЕТРИЧНИЙ

ГОНЧАРСТВО – ОБРОБКА ГЛИНИ ТА ВИГОТОВЛЕННЯ РІЗНОМАНІТНОГО КУХОННОГО ПОСУДУ, А ТАКОЖ ЦЕГЛИ, КАХЛІВ ТА ІНШОЇ КЕРАМІКИ. БІЛЬШІСТЬ ВИРОБІВ ФОРМУВАЛАСЯ НА ГОНЧАРНОМУ КРУЗІ Й ВИПАЛЮВАЛАСЯ У ДВОКАМЕРНИХ ГОРНАХ. АСОРТИМЕНТ РІЗНОМАНІТНИЙ – ГОРЩИКИ, МИСКИ, ГЛЕЧИКИ, КОРЧАГИ, ЧЕРПАКИ, СВІЧНИКИ, СВІТИЛЬНИКИ, ПИСАНКИ, АРХ. ПЛИТКИ, ДРІБНА ПЛАСТИКА, ГОЛОСНИКИ. У ДЕКОРІ ПОСУДУ ПЕРЕВАЖАЛИ СМУГИ, ХВИЛЯСТІ ЛІНІЇ, РЯДИ РИСОК, ВІДБИТКИ ШТАМПА

ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

ПОЯВА НОВИХ НАРОДНОПІСЕННИХ ЖАНРІВ

БИЛИННИЙ ЕПОС (X – XI ст.). У ХУДОЖНЬО-ПОЕТИЧНІЙ ФОРМІ ВІДОБРАЖЕНО БОРОТЬБУ НАРОДУ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, УТІЛЕНО ПАТРІОТИЧНІ ІДЕЇ, УЯВЛЕННЯ ПРО ГЕРОЇВ-БОГАТИРІВ

ЗАСТОСУВАННЯ ВІЙСЬКОВОЇ МУЗИКИ В БОЙОВИХ ДІЯХ

МУЗИКА СУПРОВОДЖУВАЛА РАТНІ ПОХОДИ КНЯЖИХ БОЙОВИХ ДРУЖИН. ГОЛОВНУ РОЛЬ ТУТ ВІДІГРАВАЛИ ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ

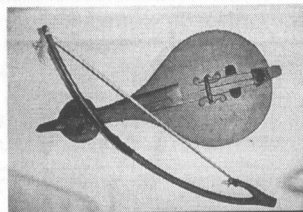
МУЗИКАЛЬНІ ІНСТРУМЕНТИ ДОБИ КИЇВСЬКОЇ РУСИ

РОЗВИТОК НАРОДНОЇ ПІСЕННОЇ ТВОРЧОСТІ

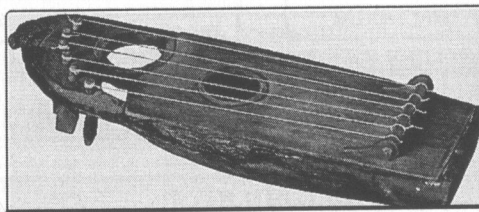
СКОМОРОХИ – СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКІ ПРОФЕСІЙНІ МАНДРІВНІ СПІВЦІ Й АКТОРИ (ЛИЦЕДІЇ), УЧАСНИКИ СВЯТ, ОБРЯДІВ, ІГОР. РЕПЕРТУАР СКОМОРОХІВ СКЛАДАВСЯ З ЖАРТІВЛИВИХ ПІСЕНЬ, П'ЄСОК, СОЦІАЛЬНИХ САТИР («ГЛУМ»), ВИКОНУВАНИХ У МАСКАХ І «СУКНІ СКОМОРОХА» ПІД АКОМПАНеМЕНТ ГУДКА, ГУСЛІВ, БАЛАЛАЙКИ, ДОМРИ, ВОЛИНКИ, БУБНА

ПОЯВА ПРОФЕСІЙНОГО ЦЕРКОВНОГО СПІВУ

ДАВНЬОРУСЬКІ ОДНОГОЛОСНІ НАСПИВІ НАЗИВАЛИСЯ ЗНАМЕННИМ РОЗСПІВОМ. ОСНОВОЮ ЗНАМЕННОГО РОЗСПІВУ СТАЛИ «ГЛАСІ» – ХОРОВІ МОНОДІЇ, ДЕ МЕЛОДІЯ НАБЛИЖАЛАСЯ ДО РЕЧИТАЦІЇ (ПОЄДНАННЯ ДЕКЛАМУВАННЯ І СПІВУ). ПОЯВА ДВОРУ ДЕМЕСТИКІВ – СПІВАКІВ-СОЛІСТІВ, ЩО БУЛИ ОДНОЧАСНО ДИРИГЕНТАМИ Й УЧИТЕЛЯМИ СПІВУ

ГУДОК

ГУСЛІ

СУРМИ

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ В ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОМУ КНЯЗІВСТВІ

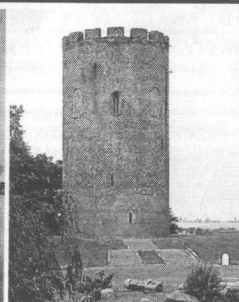
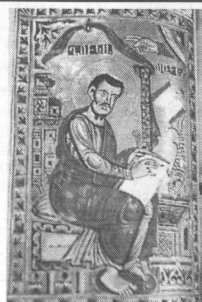
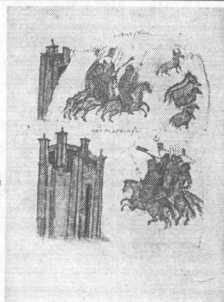
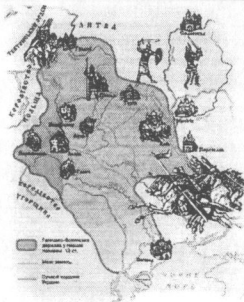
ВИСОКИЙ РІВЕНЬ ОСВІТИ НА ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ
ЗЕМЛЯХ

ПОШИРЕНЕ ЗНАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ СЕРЕД УСІХ
ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ

РОЗВИТОК ЖАНРУ ЛІТОПИСАННЯ

ВПЛИВ РОМАНСЬКОГО ТА ГОТИЧНОГО СТИЛІВ

ДОТРИМАННЯ КУЛЬТУРНО-НАЦІОНАЛЬНИХ ТРАДИЦІЙ КИЇВСЬКОЇ РУСІ ТА РОЗВИТОК ЇХ ПІД СИЛЬНИМ ВПЛИВОМ ЄВРОПИ СТВОРИЛО УНІКАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН СИНТЕЗУ КУЛЬТУР ЗІ ЗБЕРЕЖЕННЯМ САМОБУТНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

ЛІТЕРАТУРА ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОГО КНЯЗІВСТВА

ОРИГІНАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКИЙ ЛІТОПИС

ЛІТОПИС ГАЛИЦЬКИЙ (1201 – 1261)

СТИЛЮ ЦЬОГО ЛІТОПІСУ ВЛАСТИВИ УРОЧИСТІСТЬ, ОБРАЗНІСТЬ ВИКЛАДУ, ДРАМАТИЗМ РОЗПОВІДІ ТА ЯСКРАВИСТЬ ХАРАКТЕРИСТИК. НАДАННЯ ПЕРЕВАГИ СВІТСЬКИМ ІНТЕРЕСАМ НАД ІНТЕРЕСАМИ ЦЕРКОВНИМИ. ОСОБЛИВУ УВАГУ ПРИДІЛЯЄ АВТОР ВОЄННИМ ПОДІЯМ

ЛІТОПИС ВОЛИНСЬКИЙ (1262 – 1291)

РОЗПОВІДАЄ ПРО ПОДІЇ ЗА ЧАСІВ ВАСИЛЬКА РОМАНОВИЧА ТА ЙОГО СИНА ВОЛОДИМИРА. ПОРІВНЯНО З ГАЛИЦЬКИМ ЛІТОПИСОМ СТИЛЬ ЛІТОПІСУ ВОЛИНСЬКОГО БІЛЬШ СУХИЙ, ДІЛОВИЙ, МАЙЖЕ ЦІЛКОМ ПОЗБАВЛЕНИЙ ОБРАЗНО-ПОЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ

ОРАТОРСЬКА, ЖИТІЙНА ТА ПАЛОМНИЦЬКА ПРОЗА

ТИМОФІЙ (XIII ст.) – ГАЛИЦЬКИЙ КНИЖНИК (ПИСЬМЕННИК, ЛІТОПИСЕЦЬ), НАЗВАНИЙ У ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОМУ ЛІТОПІСІ «ПРЕМУДРИМ КНИЖНИКОМ». АВТОР ОПОВІДІ ПРО ОСТАННІ РОКИ ЖИТТЯ РОМАНА ТА ПОЧАТОК ДІЯЛЬНОСТІ ЙОГО СИНА ДАНИЛА (ПРИБЛИЗНО ДО 1211 р.). ПИСЬМЕННИК ЗМАЛЮВАВ ЯСКРАВИЙ ОБРАЗ РОМАНА ЯК ВИДАТНОГО ДЕРЖАВНОГО ДІЯЧА, ЯКИЙ ГІДНО «НАСЛІДУВАВ ПРЕДКА СВОГО МОНОМАХА...»

ЛІТЕРАТУРІ XIII – ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XIV ст. БРАКУЄ ТАКИХ ЯСКРАВИХ ТВОРІВ, ЯК ЗА ЧАСІВ КИЇВСЬКОЇ РУСІ. У ВИСВІТЛЮВАНИЙ ПЕРІОД ВОНА БУЛА ПЕРЕВАЖНО СФЕРОЮ РЕЛІГІЙНИХ ТА ЕСТЕТИЧНИХ, АЛЕ НЕ СУБ'ЄКТИВНИХ ПЕРЕЖИВАНЬ

РОЗВИТОК АРХІТЕКТУРИ

РОМАНСЬКИЙ СТИЛЬ ПАНУВАВ У ЄВРОПІ В X – XII ст. ВВАЖАЛОСЯ, ЩО ЦЕЙ СТИЛЬ НАСЛІДУЄ ЗРАЗКИ ДАВНЬОРИМСЬКОГО МИСТЕЦТВА, ЗВІДСІ І ЙОГО НАЗВА (ЛАТ. РОМА – РИМ). НАСПРАВДІ Ж, ІЗ ДАВНЬОРИМСЬКОГО МИСТЕЦТВА БУЛО ВЗЯТО ХІБА ЩО МОНУМЕНТАЛЬНІ, ГРАНДІОЗНІ РОЗМІРИ Й ФОРМИ, ГЕОМЕТРИЧНІСТЬ. ЦЕЙ СТИЛЬ АСОЦІЮЄТЬСЯ З МІЦНИМИ ЛИЦАРСЬКИМИ ЗАМКАМИ Й ФОРТЕЦЯМИ ДОБИ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ. ТАКА Ж МАСИВНІСТЬ ТА ГЕОМЕТРИЧНІСТЬ АРХІТЕКТУРНИХ ФОРМ ПРИТАМАННА Й ЦЕРКОВНОМУ ЗОДЧЕСТВУ

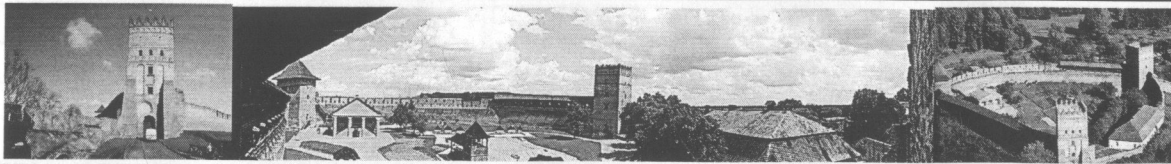
КУЛЬТОВА (ЦЕРКОВНА Й
МОНАСТИРСЬКА)
ХРАМ СВЯТОГО
ПАНТЕЛЕЙМОНА
(ГАЛИЧ, 1194)

ФОРТИФІКАЦІЙНА (ОБОРОННА)
ВЕЖА-ДОНЖОН ФОРТЕЦІ У
КАМ'ЯНЦІ (БІЛОРУСЬ) –
ПІВНІЧНОМУ ФОРПОСТІ
ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОГО
КНЯЗІВСТВА

СИНТЕЗ ВІЗАНТІЙСЬКО-РУСЬКОГО ТА ГОТИЧНОГО СТИЛІВ

ГОТИЧНИЙ СТИЛЬ ПРИПАДАЄ НА XIII – XV ст. ЙОГО ФОРМУВАННЯ ПОВ'ЯЗАНЕ З ДОБОЮ РОЗКВІТУ СЕРЕДНЬОВІЧНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ МІСТ, А ТОМУ В АРХІТЕКТУРІ ЗРОСТАЄ ПИТОМА ВАГА ЦИВІЛЬНИХ БУДІВЕЛЬ. ОСНОВНІ РИСИ – ВИСОТА І СТРУНКІСТЬ ЗОВНІШНІХ ФОРМ, СТРІЛЬЧАСТОПОДІБНІСТЬ УСІХ ОТВОРІВ БУДІВЛІ, НАСКРІЗНА РІЗЬБА БАШТОВИХ ШПИЛІВ, КАМ'ЯНІ ПРИКРАСИ ЕКСТЕР'ЄРУ, ЗАМІНА ФРЕСОК ВІТРАЖАМИ, КРУГЛА ПЛАСТИКА ЯК ЕЛЕМЕНТ ОФОРМЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРУ ТА ЕКСТЕР'ЄРУ

ЛУЦЬКА ФОРТЕЦЯ (1340 – 1385)

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ІКОНОПИС

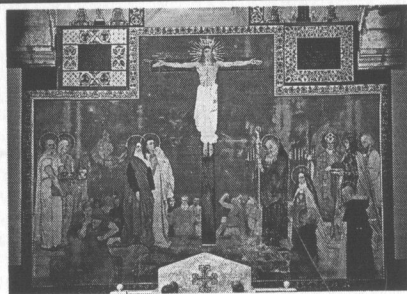
ПРАГНЕННЯ РЕАЛІСТИЧНОСТІ
ТА ДИНАМІЧНОСТІ,
ЕКСПРЕСИВНОСТІ ОБРАЗІВ

ЛАКОНІЗМ І ЦІЛІСНІСТЬ
КОМПОЗИЦІЇ, ПОЄДНАННЯ
КОНТРАСТНИХ БАРВ, ЕМОЦІЙНА
НАСИЧЕНОСТЬ ОБРАЗУ-СИМВОЛУ

ПОЄДНАННЯ ВІЗАНТІЙСЬКИХ ТРАДИЦІЙ, СПАДЩИНИ КИЇВСЬКОЇ
РУСІ ТА МІСЦЕВОГО НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

МОНУМЕНТАЛЬНИЙ РОЗПИС

МОНУМЕНТАЛЬНИЙ РОЗПИС ПРОДОВЖУВАВ КИЇВСЬКІ ТРАДИЦІЇ ОЗДОБЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРУ. ФРЕСКАМИ БУЛИ РОЗПИСАНІ ВІВТАРНІ ЧАСТИНИ ГОЛОВНИХ ХРАМІВ ВОЛИНИ І ГАЛИЧА. З ОСТАННЬОЇ ЧВЕРТІ XII ст. ФРЕСКИ НА СВІТСЬКУ ТЕМАТИКУ БУЛИ ПОШИРЕНІ В КНЯЗІВСЬКИХ ПАЛАТАХ. ПРО ВИСОКИЙ РІВЕНЬ МАЙСТРІВ МОНУМЕНТАЛЬНОГО ЖИВОПИСУ ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОГО КНЯЗІВСТВА СВІДЧАТЬ РОЗПИСИ В ПОЛЬЩІ, ЯКІ ЗБЕРЕГЛИСЯ В КОСТЬОЛІ У САНДОМИРІ, КАПЛИЦІ СВ. ХРЕСТА НА ВАВЕЛІ У КРАКОВІ, КОСТЬОЛІ У ВИСЛИЦІ, ЗАМКОВІЙ КАПЕЛІ В ЛЮБЛІНІ ТОЩО. НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ДО НАШОГО ЧАСУ МАЙЖЕ НЕ ЗБЕРЕГЛОСЯ ЗНАЧНИХ ФРАГМЕНТІВ ФРЕСОК, ЗА ВИНЯТКОМ РОЗПИСУ ВІРМЕНСЬКОГО СОБОРУ У ЛЬВОВІ

ІСТОРИЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ У XIV – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVII ст.

I. СКЛАДНІ ПОЛІТИЧНІ УМОВИ

РОЗ'ЄДНАНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ

ВІДСУТНІСТЬ ЄДИНОГО ПОЛІТИЧНОГО ЦЕНТРУ

СОЦІАЛЬНЕ Й НАЦІОНАЛЬНЕ ГНОБЛЕННЯ З БОКУ ПОЛЬСЬКИХ, ЛИТОВСЬКИХ, УГОРСЬКИХ, ТУРЕЦЬКИХ ТА ІНШИХ ІНОЗЕМНИХ ЗАГАРБНИКІВ

ПОСТІЙНА ЖОРСТОКА АГРЕСІЯ ТАТАР

II. ПОЯВА НА ІСТОРИЧНІЙ АРЕНІ УКРАЇНИ САМОБУТНЬОГО В ПОЛІТИКО-КУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ ЯВИЩА – УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА

III. ЗАГОСТРЕННЯ РЕЛІГІЙНОЇ СИТУАЦІЇ

КРИЗА ТРАДИЦІЙНОГО ПРАВОСЛАВ'Я

СТВОРЕННЯ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

МАСОВА ДЕНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ШЛЯХТИ ВНАСЛІДОК ПЕРЕХОДУ В УНІЮ ЧИ ПОКАТОЛИЧЕННЯ ЦІЛОЇ НИЗКИ ЗНАТНИХ УКРАЇНСЬКИХ РОДІВ

ПРЯМА ЗАЛЕЖНІСТЬ І ПІДПОРЯДКОВАНІСТЬ КУЛЬТУРНИХ ПРОЦЕСІВ ВІД ІНТЕРЕСІВ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ

РОЗВИТОК ПОЧАТКОВОЇ ТА СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

ЦЕРКОВНОПАРАФІЯЛЬНІ ШКОЛИ

ІСНУВАЛИ ПРИ ЦЕРКВАХ І МОНАСТІРЯХ, БУЛИ ОРГАНІЗОВАНІ ЗА ГРЕЦЬКИМ ЗРАЗКОМ. У ШКОЛАХ НАВЧАЛИСЯ ДІТИ ВСІХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ. У НИХ ВИВЧАЛИ АЗБУКУ, МОЛИТВИ, ЧИТАЛИ ЧАСОСЛОВ І ПСАЛТИР, ОПАНОВУВАЛИ СКОРОПИС ТА ЛІЧБУ

СЕРЕДНЯ ОСВІТА

ЄЗУЇТСЬКІ КОЛЕГІЇ

ГОЛОВНИМ ЗАВДАННЯМ БУЛО ПОСІДНУВАТИ НАВЧАННЯ З ВИХОВАННЯМ У КАТОЛИЦЬКОМУ ДУСІ. НАВЧАННЯ БУЛО СУВОРО РЕГЛАМЕНТОВАНИМ, ЗА ТРАДИЦІЙНОЮ ДЛЯ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ СХОЛАСТИЧНОЮ СХЕМОЮ. КУРС ПОДІЛЯВСЯ НА ДВА РІВНІ: «ТРІВІУМ» (ГРАМАТИКА, ПОЕТИКА, РИТОРИКА) ТА «КВАДРІУМ» (МАТЕМАТИКА, АСТРОНОМІЯ, МУЗИКА, ДІАЛЕКТИКА). ДОДАТКОВО ВИВЧАЛИ ОСНОВИ ІСТОРІЇ, ГЕОГРАФІЇ, КОСМОГРАФІЇ, ПРИРОДОЗНАВСТВА. МООВОЮ НАВЧАННЯ БУЛА ЛАТИНСЬКА

КАЛЬВІНІСТСЬКІ, ЛЮТЕРАНСЬКІ ТА АРІАНСЬКІ ШКОЛИ

СПРИЯЛИ ПРИНЦИПОВОМУ ОНОВЛЕННЮ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ, ПРОТЕСТАНТСЬКЕ ШКІЛЬНИЦТВО ВПЕРШЕ В УКРАЇНІ ЗАПРОВАДИЛО ОСВІТНІЙ СТАНДАРТ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ГУМАНІСТИЧНОЇ ШКОЛИ

БРАТСЬКІ ШКОЛИ

НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ В УКРАЇНІ, ЯКІ ОРГАНІЗОВУВАЛИ ПРИ БРАТСТВАХ — ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ ПРАВОСЛАВНИХ МІЩАН З МЕТОЮ ЗМІЩЕННЯ ПРАВОСЛАВ'Я. ПРЕДМЕТИ ВИКЛАДАЛИ ТОГОЧАСНОЮ УКРАЇНСЬКОЮ МООВОЮ. ВИВЧАЛИ КЛАСИЧНІ МОВИ, ДІАЛЕКТИКУ, РИТОРИКУ, ПОЕТИКУ, АРИФМЕТИКУ, ГЕОМЕТРІЮ, АСТРОНОМІЮ, МУЗИКУ (ЦЕРКОВНІ СПІВИ)

ПОЧАТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ

ОСТРОЗЬКА ГРЕКО-СЛОВ'ЯНО-ЛАТИНСЬКА КОЛЕГІЯ (1576)

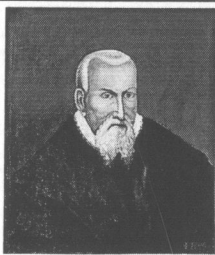

ОСТРОЗЬКА ГРЕКО-СЛОВ'ЯНО-ЛАТИНСЬКА КОЛЕГІЯ – ПЕРША УКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ОСВІТНЯ УСТАНОВА ВИЩОЇ ОСВІТИ (ДЕ-ЮРЕ – СТАТУС СЕРЕДНЬОЇ). ЗАСНОВАНА КНЯЗЕМ ВАСИЛЕМ-КОСТЯНТИНОМ ОСТРОЗЬКИМ. В ОСНОВУ ДІЯЛЬНОСТІ ОСТРОЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ ПОКЛАДЕНО ТРАДИЦІЙНЕ ДЛЯ СЕРЕДНЬОВІСНОЇ ЄВРОПИ ВИВЧЕННЯ СЕМИ ВІЛЬНИХ НАУК (ГРАМАТИКИ, РИТОРИКИ, ДІАЛЕКТИКИ, АРИФМЕТИКИ, ГЕОМЕТРІЇ, МУЗИКИ, АСТРОНОМІЇ), А ТАКОЖ ВИЩИХ НАУК: ФІЛОСОФІЇ, БОГОСЛІВ'Я, МЕДИЦИНИ. СТУДЕНТИ ОСТРОЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ ОПАНОВУВАЛИ П'ЯТЬ МОВ: СЛОВ'ЯНСЬКУ, ПОЛЬСЬКУ, ДАВНЬОСВРЕЙСЬКУ, ГРЕЦЬКУ, ЛАТИНСЬКУ. ПЕРШИМ РЕКТОРОМ АКАДЕМІЇ БУВ ПИСЬМЕННИК Г. СМОТРИЦЬКИЙ, ВИКЛАДАЧАМИ — ВИДАТНІ ТОГОЧАСНІ ПЕДАГОГИ-ВЧЕНІ, ТАКІ ЯК ДЕМ'ЯН НАЛИВАЙКО, ХРИСТОФОР ФІЛАЛЕТ, КИРИЛО ЛУКАРИС ТА ІНШІ

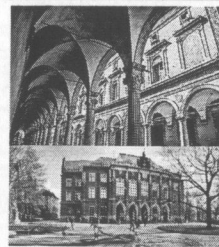

1632 – СТВОРЕННЯ П. МОГИЛОЮ КІЄВО-МОГИЛЯНСЬКОГО КОЛЕГІУМУ ШЛЯХОМ ОБ'ЄДНАННЯ ШКОЛИ ЗА ЛАТИНСЬКИМ ВЗІРЦЕМ НАВЧАННЯ ТА КИЇВСЬКОЇ БРАТСЬКОЇ ШКОЛИ

ОТРИМАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ

ЮРІЙ ДРОГОБИЧ (1450 – 1494). ВІДОМИЙ УЧЕНИЙ ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ, ОСВІТНІЙ ДІЯЧ, ПОЕТ, ФІЛОСОФ, АСТРОНОМ, АСТРОЛОГ. ДОКТОР МЕДИЦИНИ ТА ФІЛОСОФІЇ. РЕКТОР БОЛОНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ МЕДИЦИНИ І ВІЛЬНИХ МИСТЕЦТВ, ПРОФЕСОР ТА ВІЩЕ-КАНЦІЛЕР ІСТРОПОЛІТАНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ У БРАТИСЛАВІ, ПРОФЕСОР ЯГЕЛЛОНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ У КРАКОВІ. НАПРИКІНЦІ 1468 Р. АБО НА ПОЧАТКУ 1469 Р. ВСТУПИВ ДО ЯГЕЛЛОНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ, ДЕ ЗДОБУВ НАУКОВІ СТУПЕНІ БАКАЛАВРА (1470) Й МАГІСТРА (1473). ВИВЧАВ МЕДИЦИНУ ТА ВІЛЬНІ МИСТЕЦТВА В БОЛОНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ, ДЕ СТАВ ДОКТОРОМ ФІЛОСОФІЇ (бл. 1478) І МЕДИЦИНИ (бл. 1482)

КНИЖКОВА СПРАВА

РУКОПИСНА КНИЖКОВА СПРАВА

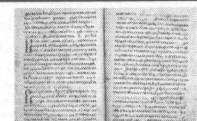

ПЕРЕСОПНИЦЬКЕ ЄВАНГЕЛІС (1556 – 1561) – ВИЗНАЧНА РУКОПИСНА ПАМ'ЯТКА СТАРОУКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА МИСТЕЦТВА СЕРЕДИНИ XVI ст., ОДИН ІЗ ПЕРШИХ РУКОПИСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДІВ КАНОНІЧНОГО ТЕКСТУ ЧЕТВЕРОЄВАНГЕЛІЯ З МОВИ БОЛГАРСЬКОЇ НА МОВУ РУСЬКУ, ТОБТО З КНИЖНОЇ ЦЕРКОВНОСЛОВ'ЯНСЬКОЇ НА МОВУ ПРОСТУ, БЛИЗЬКУ ДО НАРОДНО-РОЗМОВНОЇ

КНИГОДРУКУВАННЯ

ДРУКАРНЯ ШВАЙПОЛЬТА ФЮЛЯ БУЛА ПЕРШОЮ У СВІТІ ДРУКАРНЕЮ, ЯКА ВИДАВАЛА КНИГИ КИРИЛИЦЕЮ. ПОСТАЛА 1483 р. У КРАКОВІ. ДРУКАРНЯ ВИНИКЛА ЯК СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ВИДАВНИЦТВО, ЩО ЗАЙМАЛОСЯ ДРУКУВАННЯМ КИРИЛИЦЕЮ ЛІТУРГІЙНИХ КНИГ ЦЕРКОВНОСЛОВ'ЯНСЬКОЮ МООВОЮ ДЛЯ ПОТРЕБ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ, З ІНІЦІАТИВИ ПРАВОСЛАВНОГО КЛІРУ

ІВАН ФЕДОРОВ (1510 – 1583). ОДИН ІЗ ПЕРШИХ СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКИХ ДРУКАРІВ, МОСКОВІТ ЗА ПОХОДЖЕННЯМ. У 1572 р. ПРИБУВ ДО ЛЬВОВА, ДЕ ЗА ГРОШІ УКРАЇНСЬКИХ МЕЦЕНАТІВ ЗАСНУВАВ ДРУКАРНЮ У 1574 р. ТУТ ПОБАЧИВ СВІТ «АПОСТОЛ» – ПЕРША ДРУКОВАНА КНИГА В УКРАЇНІ, ЩО МАЛА ЦЕРКОВНИЙ ХАРАКТЕР. У 1578 р. ВИДАЄ «БУКВАР» І «АЗБУКУ», ПРИЗНАЧЕНІ ДЛЯ МЕРЕЖІ ТОГОЧАСНИХ ШКІЛ, 1581 р. ВИДАЄ «ОСТРОЗЬКУ БІБЛІЮ» – ПЕРШУ БІБЛІЮ, ЯКА ВИКЛАДЕНА ЦЕРКОВНОСЛОВ'ЯНСЬКОЮ МООВОЮ

УКРАЇНСЬКИЙ ЕПОС XVII ст.

ЕПОС – РІЗНОВИД ЛІТЕРАТУРНОГО РОДУ, ЗБІРНА НАЗВА ФОЛЬКЛОРНИХ ТВОРІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ, У ЯКИХ У ЛЕГЕНДАРИЗОВАНІЙ ФОРМІ ВІДОБРАЖЕНО ВОЛЮ, ЗАВЯТТЯ НАРОДУ В БОРОТЬБІ ПРОТИ ВОРОГІВ, ЗЛА, ГНОБЛЕННЯ

ВИДИ ЕПОСУ

ДУМИ – ЖАНР СУТО УКРАЇНСЬКОГО РЕЧИТАТИВНОГО НАРОДНОГО ТА ГЕРОЇЧНОГО ЕПОСУ, ЯКИЙ ВИКОНУВАЛИ МАНДРІВНІ СПІВЦІ-МУЗИКИ: КОБЗАРІ, БАНДУРИСТИ, ЛІРНИКИ В ЦЕНТРАЛЬНІЙ І ЛІВОБЕРЕЖНІЙ УКРАЇНІ

ІСТОРИЧНІ ПІСНІ – ЛІРО-ЕПІЧНІ ТВОРИ, ПРИСВЯЧЕНІ ПЕВНІЙ ІСТОРИЧНІЙ ПОДІЇ ЧИ ВІДОМІЙ ІСТОРИЧНІЙ ПОСТАТІ

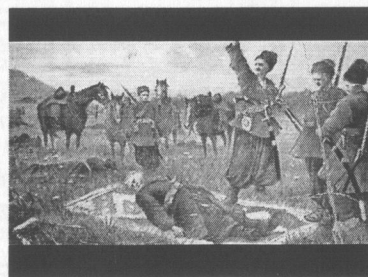
БАЛАДИ – НАРОДНІ РЕЧИТАТИВНО-МЕЛОДІЙНІ ЕПІЧНІ ПІСНІ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВОГО ЗМІСТУ, ГЕРОЇКО-ПАТРІОТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ

«ДУМА ПРО КОЗАКА ГОЛОТУ»

«ПІСНЯ ПРО БАЙДУ»

«СТОЇТЬ ЯВИР НАД ВОДОЮ»

НОВІ ЖАНРИ ПОЕЗІЇ

ГЕРБОВА ПОЕЗІЯ. МЕТОЮ ГЕРАЛЬДИЧНИХ ТЕКСТІВ БУЛО ПІДНЕСЕННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ДОСТОЙНИКІВ ШЛЯХОМ ПОЕТИЧНОГО ОБГРАВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ЇХНІХ ГЕРБІВ. ЦЕ СЛУГУВАЛО ТАКОЖ ЗАСОБОМ НАЦІОНАЛЬНОГО САМОСТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ШЛЯХТИ У РЕЧІ ПОСПОЛІТІЙ

РОЗВИТОК ЖАНРУ ГЕРБОВИХ ВІРШІВ В УКРАЇНІ БУВ ЗУМОВЛЕНИЙ НАСАМПЕРЕД РОЗКВІТОМ КНИГОВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ. ТЕКСТИ ГЕРАЛЬДИЧНОГО ХАРАКТЕРУ ВМІЩУЮТЬ ЗДЕБІЛЬШОГО НА ПОЧАТКУ КНИГИ ЧИ ТВОРУ

ЕПІГРАМА – ЖАНР САТИРИЧНОЇ ПОЕЗІЇ ДОШКУЛЬНОГО ЗМІСТУ З НЕСПОДІВАНОЮ ЗАВЕРШЕНОЮ КІНЦІВКОЮ (ПУАНТОМ). ЇЇ ЗАВДАННЯМ БУЛО НАЛАШТУВАТИ ЧИТАЧА НА ПРИЙНЯТТЯ ПОДАЛЬШОГО ТЕКСТУ КНИГИ

Г.М. СМОТРИЦЬКИЙ (? – 1594). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ПЕДАГОГ З ПОДІЛЛЯ. У ТВОРАХ ВИКОРИСТОВУЄ НАРОДНИЙ ГУМОР З ПРИПОВІДКАМИ І ПРИСЛІВ'ЯМИ. ПИСАВ ЇХ МООВОЮ, НАБЛИЖЕНОЮ ДО НАРОДНОЇ

ПАНЕГІРИК – ПОЕТИЧНИЙ ЖАНР, ХАРАКТЕРНОЮ ОЗНАКОЮ ЯКОГО Є ПОХВАЛА ТА УСЛАВЛЕННЯ ВИЗНАЧНОЇ ПОДІЇ ЧИ ПОДВИГІВ ВИДАТНОЇ ЛЮДИНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ ПАНЕГІРИК
«ПРОСФОНИМА»
1591 р. НА ЧЕШЬ МИТРОПОЛИТА
МИХАЙЛА РОГОЗИ

ПОГРЕБАЛЬНА ПОЕЗІЯ – ПОЕТИЧНИЙ ЖАНР, ЯКИЙ УСЛАВЛЮЄ ЧЕСНОТІ І ЗВИТЯГІ ПОМЕРЛОГО, ОДНОЧАСНО АКЦЕНТУЮЧИ УВАГУ НА ТЕМІ НЕМИНУЧОЇ СМЕРТІ Й ПОВ'ЯЗАНОЇ З НЕЮ ТЕМИ ЦІННОСТІ ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ

ЕПІТАФІЯ – ЛІТЕРАТУРНИЙ ТВІР, НАПИСАНИЙ У ЗВ'ЯЗКУ ЗІ СМЕРТЮ ЧИ ВТРАТОЮ КОГО-НЕБУДЬ. ЗМІСТ ПЕРЕВАЖНО ПАНЕГІРИЧНИЙ, АЛЕ ЧАСТО І САТИРИЧНИЙ, ЯК В ЕПІГРАМІ

ПОЛЕМІЧНА ЛІТЕРАТУРА

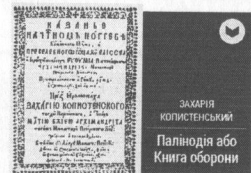
ДОБІРКА ТЕКСТІВ, У ЯКИХ ОБГОВОРЮЮТЬСЯ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕЛІГІЙНОЇ ДИСКУСІЇ МІЖ КАТОЛИЦЬКОЮ ТА ПРАВОСЛАВНОЮ ЦЕРКВАМИ

ІВАН ВИШЕНСЬКИЙ (1550 – 1621). УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ І ЛІТЕРАТУРНИЙ ДІЯЧ РАНЬОГО НОВОГО ЧАСУ, ПРЕПОДОБНИЙ. ПРАВОСЛАВНИЙ МОНАХ, ПИСЬМЕННИК-ПОЛЕМІСТ. ВИСТУПАВ НА ЗАХИСТ ПРАВОСЛАВ'Я, КРИТИКУВАВ ПРАВОСЛАВНИЙ КЛІР, БУВ ПРОТИВНИКОМ РИМО-КАТОЛИЦЬКОЇ ТА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКОВ. АВТОР БЛИЗЬКО 16 ПОЛЕМІЧНО-ДИДАКТИЧНИХ ТВОРІВ

ЗАХАРІЯ КОПИСТЕНСЬКИЙ (ДР. ПОЛ. XVI – 1627). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, КУЛЬТУРНИЙ І ЦЕРКОВНИЙ ДІЯЧ. ЙОГО НАЙБІЛЬШИМ ПОЛЕМІЧНИМ ТВОРОМ ВВАЖАЄТЬСЯ «ПАЛІНОДІЯ, АБО КНИГА ОБОРОНИ» (1621 – 1622), ЩО БУЛА СПРЯМОВАНА ПРОТИ КАТОЛИЦИЗМУ ТА УНІЇ І ВИРАЖАЛА ІДЕЮ ОБ'ЄДНАННЯ СХІДНОЇ ЄВРОПИ ПІД ЕГІДОЮ ПРАВОСЛАВ'Я

МЕЛЕТІЙ СМОТРИЦЬКИЙ (1577 – 1633). ПИСЬМЕННИК, ЦЕРКОВНИЙ І ОСВІТНИЙ ДІЯЧ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ, УКРАЇНСЬКИЙ МОВОЗНАВЕЦЬ, ПРАЦІ ЯКОГО ВПЛИНУЛИ НА РОЗВИТОК СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ. ПІД ПСЕВДОНІМОМ ТЕОФІЛ ОРТОЛОГ 1610 р. НАДРУКУВАВ СВІЙ ВИДАТНИЙ ПОЛЕМІЧНИЙ ТВІР «ТРЕНОС» («ОРИНОС»)

55

АРХІТЕКТУРА

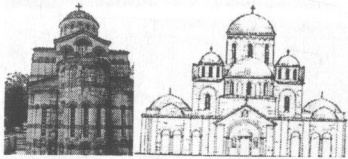
ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРНОГО БУДІВНИЦТВА

ПІДПОРЯДКУВАННЯ ЗАВДАННЯМ ОБОРОННОЇ
ПОЛІТИКИ

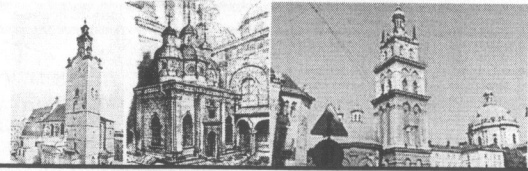
РОЗВИТОК МІСТОВУДУВАННЯ – ПЕРЕТВОРЕННЯ
МІСТ НА ВЕЛИКІ КУЛЬТУРНІ ЦЕНТРИ

ЦЕРКОВНА АРХІТЕКТУРА

ВПЛИВ ВІЗАНТІЙСЬКО-РУСЬКОГО СТИЛЮ

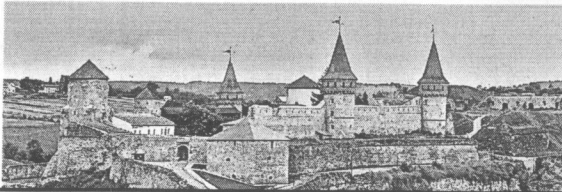

ПОШИРЕННЯ ГОТИЧНИХ І РЕНЕСАНСОВИХ ТИПІВ
КУЛЬТОВИХ СПОРУД

ЛАТИНСЬКА КАТЕДРА, КАПЛИЦЯ ТРЬОХ СВЯТИТЕЛІВ, КОРНЯТОРА НЕЖА

ФОРТИФІКАЦІЙНА АРХІТЕКТУРА

ФОРТЕЦІ КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО, МЕДЖИБІЖУ, ХОТИНА

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

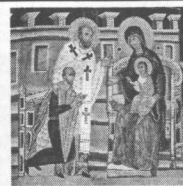

ІКОНОПИС

ПРОЯВ РЕАЛІСТИЧНИХ
ТЕНДЕНШІЙ

ВПЛИВ ПОРТРЕТНОГО ЖАНРУ
НА ІКОНУ

ВІД ПОЧАТКУ XVII ст. ХУДОЖНИКИ-ІКОНОПИСЦІ ПОСТУПОВО
ЗАМІНЯЮТЬ ТЕМПЕРУ ОЛІЙНИМИ ФАРБАМИ

ПОРТРЕТНА ШКОЛА

ПОШИРЕННЯ СВІТСЬКОГО
ПОРТРЕТНОГО МАЛЯРСТВА

ВИСОКИЙ РІВЕНЬ
МАЙСТЕРНОСТІ

ПОГЛИБЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОРТРЕТОВАНИХ,
ПОДАЛЬШЕ ОСВОЄННЯ ЗАСАД ПРОСТОРОВОЇ ПОБУДОВИ КОМПОЗИЦІЇ

ПОЯВА ТА РОЗВИТОК ГРАФІКИ

ІЛЛЯ (РОКИ НАР. І СМ. НЕВІДОМІ) –
УКРАЇНСЬКИЙ МАЙСТЕР ГРАВЮРИ
НА ДЕРЕВІ XVII ст. ПРАЦЮВАВ У
1630 – 1660 рр. У ЛЬВОВІ ТА КИСВІ.
ЧЕРНЕЦЬ ЛЬВІВСЬКОГО СВЯТО-
ОМУФРІЙВСЬКОГО МОНАСТІРЯ,
ПОТІМ – КИСЬО-ПЕЧЕРСЬКОЇ
ЛАВРИ. ВИКОНАВ ПОНАД 500 РОБІТ

ГЕРАЛЬДИКА (ЗОБРАЖЕННЯ РОДОВИХ ГЕРБІВ,
ГЕРБІВ МІСТ) ТА СФРАГІСТИКА (ВИГОТОВЛЕННЯ
ПЕЧАТОК)

**ІСТОРИЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ДРУГОЇ
ПОЛОВИНИ XVII – XVIII ст.**

СУПЕРЕЧЛИВИЙ ХАРАКТЕР КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНОГО ПРОЦЕСУ

**ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ
КОЗАЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ**

СПРИЯННЯ РОЗВИТКОВІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

ПОСТІЙНІ ВІЙНИ ПРОТЯГОМ 60-и РОКІВ

**МАСОВЕ ЗНИЩЕННЯ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ,
ЗАГИБЕЛЬ НОСІВ КУЛЬТУРИ, ГАЛЬМУВАННЯ
КУЛЬТУРНИХ ПРОЦЕСІВ**

НЕЛІНІЙНИЙ ХАРАКТЕР РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНИХ ПРОЦЕСІВ

**УРАХУВАННЯ МИСТЕЦЬКИХ ТРАДИЦІЙ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ НАЦІОНАЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО
КОЛОРИТУ**

**КОМПЛЕКСНИЙ ХАРАКТЕР ВИКОРИСТАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ ТА УТИЛІТАРНО-ПРАКТИЧНОЇ ФУНКЦІЙ В
АРХІТЕКТУРІ**

**РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ДОМІНУВАЛЬНИХ СТИЛІСТИЧНИХ НАПРЯМІВ У РОЗВИТКУ
МИСТЕЦТВА**

**ВІДСУТНІСТЬ, НА ВІДМІНУ ВІД ЄВРОПИ, ПЕРЕХІДНОГО ПЕРІОДУ ВІД СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ
ДО НОВОГО ЧАСУ – РЕНЕСАНСУ**

ЧИННИКИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ НА ЛІВОБЕРЕЖЖІ ТА ПРАВОБЕРЕЖЖІ

I. ПОЛІТИЧНИЙ ЧИННИК

ПОЛІТИКА УРЯДІВ МОСКОВСЬКОГО ЦАРСТВА (РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ з 1721 р.) ТА ПОЛЬЩІ ЯКІ НАМАГАЛИСЯ ДЕНАЦІОНАЛІЗУВАТИ УКРАЇНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ, ОБ'ЄДНАТИ З ПАНІВНОЮ НАЦІЄЮ

ПОЗИТИВНИЙ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ
АДМІНІСТРАТИВНО-ПОЛІТИЧНОГО УСТРОЮ
ГЕТЬМАНЩИНИ

ЛІКВІДАЦІЯ ГЕТЬМАНЩИНИ У 1764 р. ПРИЗВЕЛА ДО
РУЙНІВНИХ НАСЛІДКІВ У РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ
КУЛЬТУРИ

ГУМАНІСТИЧНІ ТРАДИЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ
КУЛЬТУРИ ПОЗИТИВНО ВПЛИВАЛИ НА
РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

1699 р. ПОЛЬСЬКИЙ СЕЙМ СКАСУВАВ НА
ПРАВОБЕРЕЖЖІ КОЗАЦЬКИЙ УСТРІЙ

II. КУЛЬТУРНО-ДУХОВНИЙ ЧИННИК

У 1686 р. КИЇВСЬКА МИТРОПОЛІЯ
ВСЕЛЕНСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ БУЛА
ПІДПОРЯДКОВАНА МОСКОВСЬКОМУ
ПАТРІАРХАТУ

ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ПРОЦЕСІВ ПЕРЕХОДУ
ПРАВОСЛАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ
ПРАВОБЕРЕЖЖЯ В УНІЮ (1596 р.).
ЗАНЕПАД ПРАВОСЛАВНИХ БРАТСТВ

РОЗВИТОК ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ШКІЛЬНА ОСВІТА ГЕТЬМАНЩИНИ

ПОЛКОВІ ШКОЛИ

УСЬОГО В ГЕТЬМАНЩИНІ НА 1099
ПОСЕЛЕНЬ БУЛО 866 ШКІЛ

ПОВІТОВІ ШКОЛИ

У ЧЕРНІГІВСЬКОМУ, ГОРОДНЕНЬСЬКОМУ
ТА СОСНИЦЬКОМУ ПОВІТАХ
ПРАЦЮВАЛИ 134 ШКОЛИ. ОДНА ШКОЛА
ПРИПАДАЛА НА 746 УЧНІВ

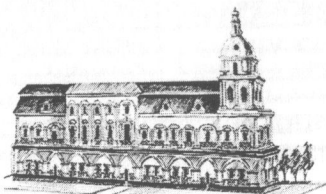

СТАРОДУБСЬКИЙ, ЧЕРНІГІВСЬКИЙ, НІЖИНСЬКИЙ, ПРИЛУЦЬКИЙ, КИЇВСЬКИЙ,
ГАДЯЦЬКИЙ, ПЕРЕЯСЛАВСЬКИЙ, ЛУБЕНСЬКИЙ, МИРГОРОДСЬКИЙ, ПОЛТАВСЬКИЙ ПОЛКИ

РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ

КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ (1632 р. – КОЛЕГІУМ, СТАТУС АКАДЕМІЇ – 1658 р.)

ДИСЦИПЛІНИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

СЛОВ'ЯНСЬКА,
ПОЛЬСЬКА І ЛАТИНСЬКА
МОВИ, ГРАМАТИКА,
РИТОРИКА, ФІЛОСОФІЯ,
БОГОСЛІВ'Я, ЕТИКА

АРИФМЕТИКА,
ГЕОМЕТРІЯ,
ФІЗИКА,
ГЕОГРАФІЯ

П. МОГИЛА

КОЛЕГІУМИ

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ 1700 р.

ЛАТИНСЬКА,
ГРЕЦЬКА
МОВИ,
ІСТОРІЯ,
ГЕОГРАФІЯ,
МАТЕМАТИКА,
ФІЛОСОФІЯ

ХАРКІВСЬКИЙ 1722 р.

ПОЕТИКА,
РИТОРИКА,
ФІЛОСОФІЯ,
БОГОСЛІВ'Я,
ГРЕЦЬКА,
ЛАТИНСЬКА І
РОСІЙСЬКА МОВИ

ПЕРЕЯСЛАВСЬКИЙ 1738 р.

ЛАТИНА, РУСЬКА,
ГРЕЦЬКА ТА
ПОЛЬСЬКА МОВИ,
МАТЕМАТИКА,
РИТОРИКА,
ГЕОМЕТРІЯ,
ІСТОРІЯ

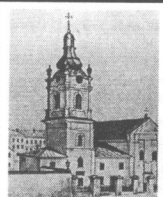
РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ В АВСТРІЇ

ЛЬВІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (1661/1784 р.)

З 1 ЛИСТОПАДА 1787 р. «РУСЬКОЮ» (УКРАЇНСЬКОЮ) МОВОЮ ВИКЛАДАЛИ ЦЕРКОВНЕ ПРАВО, ДОГМАТИЧНЕ ТА МОРАЛЬНЕ БОГОСЛІВ'Я, ЦЕРКОВНУ ІСТОРІЮ, СТАРИЙ ЗАПОВІТ, ЄВРЕЙСКУ І ГРЕЦЬКУ МОВИ, МАТЕМАТИКУ Й ФІЗИКУ, ТЕОРЕТИЧНУ ТА ПРАКТИЧНУ ФІЛОСОФІЮ. У КІНЦІ XVII ст. У ЛЬВІВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ БУЛО ДВНАДЦЯТЬ ПРОФЕСОРІВ-УКРАЇНЦІВ – ВИХІДЦІВ З ГАЛИЧИНИ Й ПІВНІЧНОЇ БУКОВИНИ

ЛЬВІВСЬКА ДУХОВНА СЕМІНАРІЯ 1783 р.

ЄДИНА СЕМІНАРІЯ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ТОГО ЧАСУ, ДЕ ЗДОБУВАЛА БОГОСЛОВСЬКУ ОСВІТУ ТА ДУХОВНУ ФОРМАЦІЮ МОЛОДЬ ІЗ ГАЛИЧИНИ, ЗАКАРПАТТЯ, ПРЯШІВЩИНИ, КРИЖЕВСЬКОЇ ЄПАРХІЇ, СЕМИГОРОДА Й ХОРВАТІЇ ВИКЛЮЧНО УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII – XVIII ст.

I. НАРОДНОПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ (ОСНОВНІ ЖАНРИ)

ЛІВОБЕРЕЖЖЯ

ДУМИ, ІСТОРИЧНІ ПІСНІ, ВІРШІ, ПРИСВЯЧЕНІ
ПЕРЕВАЖНО ГЕРОЇЦІ ВИЗВОЛЬНИХ ВІЙН УКРАЇНЦІВ

ІСТОРИЧНІ ПІСНІ ТА ДУМИ
ПРО БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО, МАКСИМА
КРИВОНОСА, ІВАНА БОГУНА,
ДАНИЛА НЕЧАЯ, СТАНІСЛАВА
МОРОЗЕНКА

ЧУМАЦЬКІ ПІСНІ

ЗМАЛЬОВУЮТЬСЯ ОБСТАВИНИ
ЖИТТЯ ЧУМАКІВ, ЩО
ЗДІЙСНЮВАЛИ НЕБЕЗПЕЧНІ
ПОДОРОЖІ ПО СІЛЬ У КРИМ

ПРАВОБЕРЕЖЖЯ

ПІСНІ ПРО НАРОДНИХ МЕСНИКІВ-ГАЙДАМКІВ
ТА ЇХНЮ БОРотьБУ З ПОЛЬСЬКО-
ШЛЯХЕТСЬКИМИ ГНОБИТЕЛЯМИ

ПІСНІ ПРО ЗРАДУ
КОЗАЦЬКОГО СОТНИКА
САВИ ЧАЛОГО, ПРО
КОЗАЦЬКОГО БАТАЖКА
СЕМЕНА ПАЛІЯ, ПРО
ЗРУЙНУВАННЯ
ЗАПОРОЗЬКОЇ СІЧІ, ПРО
ОПРИШКІВ ТА ЇХНЬОГО
БАТАЖКА ОЛЕКСУ
ДОВБУША

УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII – XVIII ст. (II)

II. ПРОПОВІДНИЦЬКА ТА ПУБЛІЦИСТИЧНА ПРОЗА

ІОАНІКІЙ
ГАЛЯТОВСЬКИЙ
(1620 – 1688)

АВТОР ЧИСЛЕННИХ УКРАЇНСЬКИХ БЕСТСЕЛЕРІВ: «КЛЮЧ РАЗУМІНІЯ» (1659), «НЕБА НОВОГО» (1665), «МЕСІЯ ПРАВДИВИЙ» (1669), «СТАРА ЗАХІДНА ЦЕРКВА НОВІЙ РИМСЬКІЙ ЦЕРКВІ» (1678), «ЛЕБІДЬ» (1679), «ФУНДАМЕНТИ» (1683), «АЛЬКОРАН МАГОМЕТІВ» (1683). ВІДІГРАВ ІСТОТНУ РОЛЬ У РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА РАНЬОМОДЕРНОЇ ДОБИ, РЕГЛАМЕНТУВАВ БАРОКОВІ ФОРМИ ПРОЗОВИХ, ОРАТОРСЬКИХ ЖАНРІВ

АВТОР ЗБІРОК ПРОПОВІДЕЙ «МЕЧ ДУХОВНИЙ» (1666, 1668) ТА «ТРУБИ СЛОВЕС ПРОПОВІДНИХ» (1674, 1679). У 1671 р. НАДРУКУВАВ ЗБІРКУ НА ТИСЯЧУ ПОЕЗІЙ ПОЛЬСЬКОЮ МОВОЮ «ЛЮТНЯ АПОЛЛОНОВА». У НИХ АВТОР ПРОСЛАВЛЯЄ БОГА, АПОСТОЛІВ, ПРОРОКІВ, ЯНГОЛІВ, СВЯТИХ. КІЛЬКА ВІРШІВ НАПИСАНО НА МОРАЛЬНО-ДИДАКТИЧНІ ТЕМИ, ІНШІ – ПРО СОНЦЕ, МІСЯЦЬ, ПРО РІЗНІ МІСЯЦІ РОКУ, ПРО ЖНИВА І ПРО ПОГОДУ, ПРО МОРОЗ І ВІТЕР, ПРО МУЗИКУ І СПІВ ТОЩО

ЛАЗАР БАРАНОВИЧ
(1616 – 1693)

І. ГІЗЕЛЬ
(1600 – 1683)

АВТОР ФІЛОСОФСЬКО-БОГОСЛОВСЬКИХ ПРАЦЬ: «ТВІР ПРО ВСЮ ФІЛОСОФІЮ» (1645 – 1647), «МИР З БОГОМ ЛЮДИНІ» (1669) ТА ПОЛЕМІЧНОГО ТРАКТАТУ «ПРАВДИВА ВІРА» (1668). У СВОЇХ ТВОРАХ І. ГІЗЕЛЬ НАМАГАВСЯ ВИЗНАЧИТИ РОДОВІД СЛОВ'ЯНСЬКИХ НАРОДІВ. У ПРАЦІ «ПРО НАРОД РОКСОЛАНСЬКИЙ І ЙОГО НАРІЧЧЯ» ХАРАКТЕРИЗУВАВ УКРАЇНЦІВ ЯК НОСІВ ВИСОКОЇ Й ОРИГІНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ, ЯКІ РАНО ВИНАЙШЛИ ПИСЕМНІСТЬ І ПРИЙНЯЛИ ХРИСТИЯНСТВО

УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII – XVIII ст. (III)

III. ІСТОРИЧНА ПРОЗА

ЛІТОПИСИ

**ГУСТИНСЬКИЙ
ЛІТОПИС** –
український літопис
I-ї пол. XVII ст.
Виклад історії
православної Русі

**ЛЬВІВСЬКИЙ
ЛІТОПИС** –
український літописний
твір I-ї пол. XVII ст.
охоплює історичний
період 1498 – 1649 рр.

КОЗАЦЬКІ ЛІТОПИСИ

**ЛІТОПИС
САМОВИДЦЯ** –
джерело з історії
Української козацької
держави II-ї пол.
XVII ст. Опис подій
1648 – 1702 рр.

**ЛІТОПИС
С. ВЕЛИЧКА** – твір
української історіографії
II-ї пол. XVII – початку
XVIII ст. Опис подій 1648
– 1700 рр. Створений у
с. Жуки на Полтавщині

ІСТОРИЧНІ ПРАЦІ

КИЇВСЬКИЙ «СІНОПСИС»
(1674). РОЗКРИВАЄТЬСЯ
ІСТОРІЯ ТАК ЗВАНОГО
«СЛОВЕНОРОСЬКОГО»
НАРОДУ ЗА ДОПОМОГОЮ
БІБЛІЙНИХ ОПОВІДАНЬ І
АНТИЧНОЇ МІФОЛОГІЇ

РЕКТОРА
КИЇВСЬКОЇ
АКАДЕМІЇ
Ф. САФОНОВИЧА (1672) –
ВІДТВОРЕННЯ ІСТОРИКО-
ПОЛІТИЧНОГО ФОНУ, ДЕ
ВІДБУВАЛИСЯ ВСІ ВАЖЛИВІ
ПОДІЇ ДАВНЬОРУСЬКОГО,
ЛИТОВСЬКОГО Й ПОЛЬСЬКОГО
ПЕРІОДІВ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

«ІСТОРІЯ РУСОВ ІЛИ МАЛОЇ
РОСІЇ» (1770). ВІДСТОЮВАННЯ ІДЕЇ
САМОСТІЙНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДУ, ВИДІЛЕНО ТІ МОМЕНТИ
В ІСТОРІЇ, КОЛИ НАРОД БОРОВСЯ
ЗА СВОЮ СВОБОДУ. ВПЕРШЕ
ЧІТКО СФОРМУЛЬОВАНО ІДЕЮ
ВІДНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII – XVIII ст. (IV)

IV. ДРАМАТИЧНА ПРОЗА Й ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ

ФЕОФАН
ПРОКОПОВИЧ
(1681 – 1736)

«ВЛАДИМІР» (1705)

ІСТОРИЧНА ТРАГІКОМЕДІЯ,
ПРИСВЯЧЕНА І. МАЗЕПІ, ДЕ
ВПЕРШЕ ВИКОРИСТАНО
СЮЖЕТ З УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ
КНЯЖОЇ ДОБИ. ТРАКТУВАННЯ
КИЄВА ЯК «ДРУГОГО
ЄРУСАЛИМУ». БОРОТЬБА З
ВІДСТАЛІСТЮ,
ПАТРІАРХАЛЬНОЮ РУТИНОЮ

ТЕОФАН ПРОКОПОВИЧ
ФІЛОСОФСЬКІ ПРАЦІ
ВИБРАНЕ

«ПОЕТИКА» (1705)

ОБОВ'ЯЗКОВІСТЬ
5 АКТІВ У ДРАМІ;
НЕ БІЛЬШЕ 10 СЦЕН В
АКТІ;
ОДНОЧАСНО НА
СЦЕНІ МОЖУТЬ
РОЗМОВЛЯТИ ЛИШЕ
3 ОСОБИ

V. ПОЕЗІЯ

ТВОРЧІСТЬ «МАНДРІВНИХ ДЯКІВ»

ВІРШІ, КНИЖНІ ПІСНІ, ОРАЦІЇ (ПРОМОВИ) ТА ТРАВЕСТІЇ (ГУМОРИСТИЧНІ ВІРШІ, БЛИЗЬКІ ДО ПАРОДІЇ)

ІСТОРИЧНІ ВІРШІ

СЕМЕН ДІВОВИЧ «РАЗГОВОР ВЕЛИКОРОСІИ С
МАЛОРОСІЄЮ» (1762)

САТИРИЧНІ ВІРШІ

ВАСИЛЬ КАПНІСТ «ОДА НА РАБСТВО»
(1783)

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII – XVIII ст.

ШКІЛЬНА ДРАМА

РЕЛІГІЙНІ, БІБЛІЙНІ, МІФОЛОГІЧНІ ТА ІСТОРИЧНІ СЮЖЕТИ

УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ У СТВОРЕННІ ТЕАТРІВ У МОСКОВСЬКІЙ ДЕРЖАВІ, РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

С. ПОЛОЦЬКИЙ
МОСКВА

Ф. ПРОКОПОВИЧ
САНКТ-ПЕТЕРБУРГ

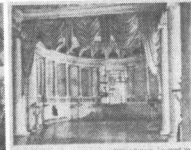
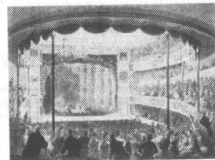
Г. КОНИСЬКИЙ
МОГИЛІВ

ТЕАТРАЛЬНІ КОЛЕКТИВИ ПРОФЕСІЙНОГО ХАРАКТЕРУ В УКРАЇНІ

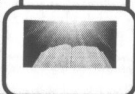
У 50-і рр. XVIII ст. у ГЛУХОВІ
ПРИДВОРНИЙ ТЕАТР ГЕТЬМАНА
КИРИЛА РОЗУМОВСЬКОГО, у
ЯКОМУ СТАВИЛИ КОМЕДІЇ й
КОМІЧНІ ОПЕРИ РОСІЙСЬКОЮ,
ІТАЛІЙСЬКОЮ ТА
ФРАНЦУЗЬКОЮ МОВАМИ

Г.С. СКОВОРОДА (1722 – 1794)

СИСТЕМА ФІЛОСОФСЬКИХ ПОГЛЯДІВ

МІКРОКОСМ ЛЮДИНИ І МАКРОКОСМ
ВСЕСВІТУ ОБ'ЄДНУЄ СВІТ БІБЛІЇ

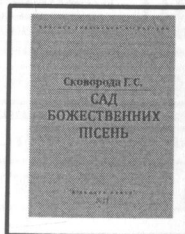
ТЕОРІЯ ПРО «СРОДНУ ПРАЦЮ»
У КОЖНОЇ ЛЮДИНИ ЗАКЛАДЕНО
ЗДІБНОСТІ ДО ПЕВНИХ ВИДІВ ТРУДОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКІ СЛІД РОЗВИВАТИ,
ЩОБ У ПРОЦЕСІ ВИХОВАННЯ
ПЕРЕТВОРИТИ В СУТНІСТЬ ЛЮДСЬКОЇ
ОСОБИСТОСТІ

БАЙКИ В ПРОЗІ

У БАЙКАХ «ПЧЕЛА І ШЕРШЕНЬ»,
«УБОГИЙ ЖАЙВОРОНОК»,
«БЛАГОРОДНИЙ ЕРОДІЙ»
ЛУНАЮТЬ ФІЛОСОФСЬКІ
МОТИВИ, СПРЯМОВАНІ НА
ОСМИСЛЕННЯ СУЧАСНИХ
ПИСЬМЕННИКОВІ ПРОБЛЕМ
ЖИТТЯ

ГРОМАДЯНСЬКА ЛІРИКА

АКЦЕНТУВАННЯ УВАГИ НА
ПРІОРИТЕТІ ВИСОКИХ
МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ
ЛЮДИНИ, ЗАКЛИК ЗДОБУВАТИ
ЗНАННЯ, ЗАОХОЧЕННЯ ДО
ДОБРИХ СПРАВ, ОСПІВУВАННЯ
ГРОМАДЯНСЬКИХ ІДЕАЛІВ І
ГУМАНІЗМУ

УКРАЇНСЬКЕ БАРОКО

СТИЛЬОВИЙ НАПРЯМ В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ XVII – XVIII ст., ЯКИЙ ХАРАКТЕРИЗУВАВСЯ ПІДВИЩЕНОЮ АФЕКТАЦІЄЮ, ЕКЗАЛЬТОВАНІСТЮ, ДИНАМІКОЮ ТА ОДНОЧАСНО СПИРАВСЯ НА РЕТЕЛЬНО ПРОДУМАНУ РАЦІОНАЛЬНУ СИСТЕМУ ПРИЙОМІВ З УРАХУВАННЯМ МИСТЕЦЬКИХ ТРАДИЦІЙ І ОСОБЛИВОСТЕЙ НАЦІОНАЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО КОЛОРИТУ

ХАРАКТЕРНІ РИСИ

ТВОРЧЕ ВИКОРИСТАННЯ ТРАДИЦІЙ
ВІТЧИЗНЯНОГО МИСТЕЦТВА З УРАХУВАННЯМ
ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ДОМІНУВАННЯ МЕТАФОРИЧНОСТІ
ПРИЙОМІВ, СИМВОЛІВ ТА АЛЕГОРІЙ

МАСШТАБНІСТЬ, ПИШНІСТЬ І ДИНАМІКА,
ПАТЕТИЧНА ПІДНЕСЕНІСТЬ

ШИРОКА ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ СЮЖЕТІВ

РІЗНОМАНІТТЯ РЕГІОНАЛЬНИХ РІЗНОВИДІВ УКРАЇНСЬКОГО БАРОКО. ВПРОВАДЖЕННЯ
БАРОКО ЗДІЙСНЮВАЛОСЯ НЕРІВНОМІРНО, У РІЗНІ ЧАСОВІ ПРОМІЖКИ ТА З
РІЗНОМАНІТНОЮ ІНТЕНСИВНІСТЮ

АРХІТЕКТУРА УКРАЇНСЬКОГО БАРОКО

ПОЄДНАННЯ АСКЕТИЗМУ КОЗАЦЬКОГО
ЖИТТЯ З ВІЙСЬКОВО-ОБОРОННИМИ
ФУНКЦІЯМИ АРХІТЕКТУРНИХ СПОРУД

ВИЗНАЧНИЙ ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ
АРХІТЕКТУРНОЇ ТРАДИЦІЇ БАРОКО

ДОМІНУВАННЯ ЦЕРКОВНИХ БУДІВЕЛЬ В АРХІТЕКТУРІ

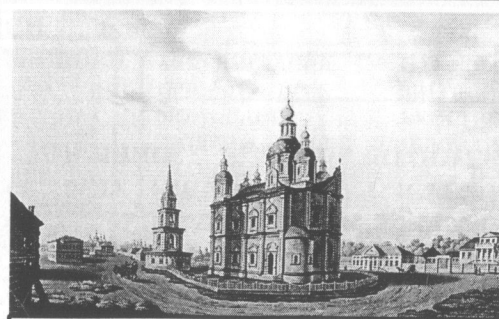
ХРАМ У СУБОТОВІ

КИЇВСЬКА ДУХОВНА
АКАДЕМІЯ

МИХАЙЛІВСЬКИЙ
ЗОЛОТОВЕРХИЙ МОНАСТИР

УСПЕНСЬКИЙ КАФЕДРАЛЬНИЙ СОБОР (ПОЛТАВА)

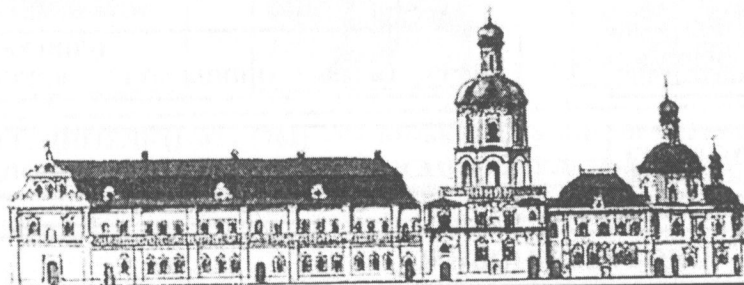
І.С. МАЗЕПА ТА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО БАРОКО

ВІДМОВА ВІД ПЕРВІСНОГО
ДЕМОКРАТИЗМУ КОЗАЦЬКОГО БАРОКО
ТА ПРОПАГУВАННЯ ІДЕЇ ВЕЛИЧІ
АВТОРИТАРНОГО ГЕТЬМАНСЬКОГО
ПРАВЛІННЯ

УСКЛАДНЕННЯ ОБ'ЄМНО-ПРОСТОРОВИХ
КОМПОЗИЦІЙ, НЕОРДИНАРНЕ ХУДОЖНЬО-
ДЕКОРАТИВНЕ РІШЕННЯ, ТОНКЕ
МОДЕЛЮВАННЯ ПОВЕРХНІ ТА ПЛАСТИЧНІ
ПЕРЕХОДИ ОДНОГО ЕЛЕМЕНТА ДЕКОРУ В
ІНШИЙ

НАЙБІЛЬША КІЛЬКІСТЬ ПАМ'ЯТОК
АРХІТЕКТУРИ, ПОБУДОВАНИХ ЗА КАНОНАМИ
БАРОКО

ВИДАТНА РОЛЬ І.С. МАЗЕПИ ЯК МЕЦЕНАТА
УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ. ПОБУДОВАНО ТА
ВІДНОВЛЕНО БІЛЬШ НІЖ 20 АРХІТЕКТУРНИХ СПОРУД

БУДІВЛЯ ЧЕРНІГІВСЬКОГО КОЛЕГІУМУ ТА ГЕРБ МАЗЕПИ НА ЗАКЛАДНІЙ ДОШЦІ КОЛЕГІУМУ

ЖИВОПИС БАРОКО

МОНУМЕНТАЛЬНІСТЬ, УРОЧИСТІСТЬ

ДОМІНУВАННЯ СВІТСЬКОГО ПОРТРЕТА Й ІКОН З
ЕЛЕМЕНТАМИ ПОРТРЕТНОГО ЖАНРУ

ВПЛИВ СТАРОВИННИХ ВІЗАНТІЙСЬКИХ
ТРАДИЦІЙ

ПРАГНЕННЯ ДО РАФІНОВАНОЇ
АРИСТОКРАТИЧНОСТІ

СВІТСЬКИЙ ПОРТРЕТ

ІКОНОПИС З ЕЛЕМЕНТАМИ ПОРТРЕТНОГО ЖАНРУ

Невід. художник
Портрет Г. Гамалія

В.Л. Боровиковський
Портрет М.І. Лопухіної

ПОКРОВА З ПОРТРЕТОМ
Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ПОКРОВА З
СУЛИМІВКИ

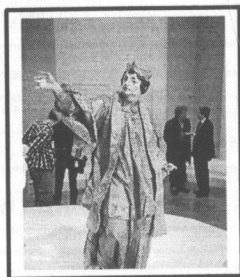
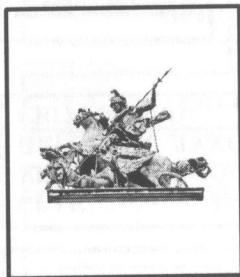
СКУЛЬПТУРА БАРОКО

ПІДКРЕСЛЕНА ТЕАТРАЛІЗАЦІЯ ОБРАЗІВ

ДИНАМІЗМ ПОЗ

ЕКСПРЕСІЯ ОБЛИЧ ТА ЖЕСТІВ

СПЕЦИФІЧНА ЕКСТРАВАГАНТНІСТЬ

Й.Г. ПІНЗЕЛЬ (1707 – 1762) – ГАЛИЦЬКИЙ СКУЛЬПТОР СЕРЕДИНИ ХVІІІ ст., ПРЕДСТАВНИК ПІЗНЬОГО БАРОКО І РОКОКО. ЗАЧИНATEЛЬ ЛЬВІВСЬКОЇ ШКОЛИ СКУЛЬПТОРІВ

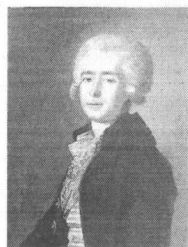
МУЗИКА БАРОКО

ШИРОКЕ ВИКОРИСТАННЯ ПОЛІФОНІЇ
НА ОСНОВІ АКАПЕЛЬНОГО
ПАРТЕСНОГО СПІВУ

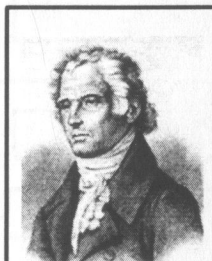
СТИЛЬОВА НЕОДНОРІДНІСТЬ
(ПЕРЕПЛЕТЕННЯ СЕРЕДНЬОВІЧНИХ,
РЕНЕСАНСНИХ ТА БАРОКОВИХ РИС)

БРАК ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОЇ
УНІВЕРСАЛЬНОСТІ (ЗНАЧНА
ПЕРЕВАГА ДУХОВНОГО НАЧАЛА НАД
СВІТСЬКИМ)

СПРИЙНЯТТЯ ПРИНЦИПУ КОНЦЕРТУ,
МАЖОРО-МІНОРНОЇ СИСТЕМИ,
ПОЛІФОНІЇ (БАГАТОГОЛОСНЯ)

Д.С. БОРТНЯНСЬКИЙ
(1751 – 1825).
УКРАЇНСЬКИЙ
КОМПОЗИТОР, СПІВАК І
ДИРИГЕНТ, АВТОР 6-и
ОПЕР, КАМЕРНО-
ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ
ТВОРІВ, ХОРОВИХ
ЦИКЛІЧНИХ КОНЦЕРТІВ,
10-ти ДВОХОРОВИХ
КОНЦЕРТІВ,
ХЕРУВИМСЬКИХ ТА
ПРИЧАСНИХ ТВОРІВ

М.С. БЕРЕЗОВСЬКИЙ
(1745 – 1777)
УКРАЇНСЬКИЙ
КОМПОЗИТОР,
ДИРИГЕНТ, СПІВАК.
КЛАСИК
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ
МУЗИКИ. АВТОР 3-ох
КОНЦЕРТІВ, 1 ОПЕРИ

РОКОКО

ХУДОЖНІЙ СТИЛЬ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XVIII ст., ХАРАКТЕРНИМИ РИСАМИ ЯКОГО Є АСИМЕТРІЯ, ФАНТАСТИЧНІ УЯВЛЕННЯ, ДЕКОРАТИВНІСТЬ НА ОСНОВІ МОДИФІКАЦІЇ СТИЛЮ БАРОКО

ПРИНЦИПИ РОКОКО

ОРИГІНАЛЬНІСТЬ

ОБРАЗНІСТЬ

ЕЛЕГАНТНІСТЬ

НАЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ

КУЛЬТУРНИЙ ГЕДОНІЗМ

ГАЛАНТНІСТЬ

ІКОНОСТАС АНДРІЇВСЬКОЇ ЦЕРКВИ У КИЄВІ, ВИКОНАНИЙ О. АНТРОПОВИМ ТА Г. ЛЕВИЦЬКИМ

КЛАСИЦИЗМ

ХУДОЖНИЙ СТИЛЬ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII ст., ЗАСНОВАНИЙ НА РАЦІОНАЛІЗМІ ТА ПОВЕРНЕННІ ДО ІДЕАЛІВ АНТИЧНОСТІ

ПРОСТОТА, ЛАКОНІЧНІСТЬ, ЧІТКІСТЬ

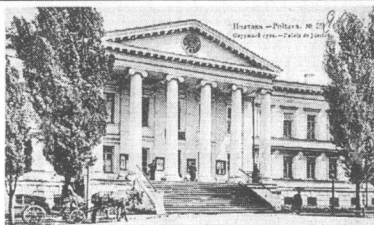
РАЦІОНАЛІЗМ

СУВОРА ІЄРАРХІЯ ЖАНРІВ МИСТЕЦТВА

ІМПЕРАТИВНІСТЬ АНТИЧНИХ КАНОНІВ
ЧАСІВ «ЗОЛОТОГО СТОЛІТТЯ» ПЕРІКЛА

АНТРОПОЦЕНТРИЗМ: ОСОБИСТІСТЬ ЯК
ВИЩА ЦІННІСТЬ БУТТЯ

ПЕРЕКОНЛИВІСТЬ В ІДЕЯХ, ЖИТТЄВИХ
СИТУАЦІЯХ, ЛЮДСЬКИХ ХАРАКТЕРАХ

МИСТЕЦТВО КЛАСИЦИЗМУ XVIII ст.

ЧІТКЕ ПЕРЕДАВАННЯ ОБСЯГУ, ЗА ДОПОМОГОЮ
СВІТЛОТІНІ ПІДПОРЯДКОВАНА РОЛЬ КОЛЬОРУ,
ВИКОРИСТАННЯ ЛОКАЛЬНИХ КОЛЬОРІВ

СТАТИЧНІСТЬ ПОЗ У СКУЛЬПТУРІ

ЧІТКІСТЬ ТА ГЕОМЕТРИЧНА ПРАВИЛЬНІСТЬ
ОБСЯГІВ І ПЛАНУВАННЯ, ВИДІЛЕННЯ НА ГЛАДІ СТІН
ПОРТИКІВ, КОЛОН, СТАТУЙ, РЕЛЬЄФІВ

ЛОГІЧНЕ РОЗГОРТАННЯ СЮЖЕТУ, ЯСНА
ВРІВНОВАЖЕНА УРОЧИСТА КОМПОЗИЦІЯ В
ЖИВОПИСІ

ВИКОРИСТАННЯ АНТИЧНОЇ ОРДЕРНОЇ
СИСТЕМИ В АРХІТЕКТУРІ

ЦЕРКОВНА ХОРОВА МУЗИКА ПОСТУПОВО
НАПОВНЮВАЛАСЬ СВІТСЬКИМ
ЖИТТЄСТВЕРДЖУВАЛЬНИМ ЗМІСТОМ

УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ ВІДРОДЖЕННЯ (XIX – ПОЧАТОК XX ст.)

ЗНАЧНЕ ПОШИРЕННЯ В МАСАХ
НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ, АКТИВІЗАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО РУХУ В
УСІХ ЙОГО ФОРМАХ

ЕТНОГРАФІЗМ – ВИЗНАЧАЛЬНА РИСА
ФОРМУВАННЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ
КУЛЬТУРИ

ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ ЯК
СУБ'ЄКТА ПОЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗАСОБАМИ КУЛЬТУРНО-ДУХОВНОГО
ВІДРОДЖЕННЯ

РІЗНІ УМОВИ УКРАЇНСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО
ВІДРОДЖЕННЯ В РОСІЙСЬКІЙ ТА АВСТРО-
УГОРСЬКІЙ ІМПЕРІЯХ

МЕТА ПРОЦЕСУ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ – ОЗДОРОВЛЕННЯ Й
КОНСОЛІДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ ТА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ
ДЕРЖАВНОСТІ

ПЕРІОДИЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

ПЕРІОДИ

кінець XVIII – 40-і рр.
XIX ст.

ПЕРІОД ЗБИРАННЯ
СПАДЩИНИ, АБО
АКАДЕМІЧНИЙ ПЕРІОД

40-і рр. XIX – кінець XIX ст.

УКРАЇНОФІЛЬСЬКИЙ, АБО
КУЛЬТУРНИЦЬКИЙ ПЕРІОД

кінець XIX ст. – початок
XX ст.

ПОЛІТИЧНИЙ ПЕРІОД

СВІТОГЛЯДНІ ОСНОВИ

ФІЛОСОФІЯ
ПРОСВІТНИЦТВА

РОМАНТИЗМ

НАЦІОНАЛІЗМ, СОЦІАЛІЗМ,
КОНСЕРВАТИЗМ

ФОРМИ СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ, СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ ПРАКТИКИ

ІНТЕРЕС ДО НЕПОВТОРНИХ
РИС СВОЄЇ ЕТНІЧНОЇ
СПІЛЬНОТИ, ТАКИХ, ЯК
ФОЛЬКЛОР, ІСТОРІЯ, МОВА Й
ЛІТЕРАТУРА

РУЙНУВАННЯ ЗВЕРХНЬОГО
СТАВЛЕННЯ ДО НАРОДНОЇ
КУЛЬТУРИ – ДЖЕРЕЛА ДЛЯ
СТВОРЕННЯ КРАЩИХ ЗРАЗКІВ
ТВОРЧОСТІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ЕЛІТИ

ФОРМУВАННЯ
ПОЛІТИЧНОЇ НАЦІЇ,
СТВОРЕННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ

ПОЧАТКОВА ТА СЕРЕДНЯ ОСВІТА У ПІДРОСІЙСЬКІЙ УКРАЇНІ

ЗАКЛАДИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

ДЯКІВСЬКІ

УТРИМУВАЛИСЯ НА КОШТИ ГРОМАДИ, А ВЧИТЕЛЯМИ ТРАДИЦІЙНО БУЛИ ДЯКИ, ЯКІ НАВЧАЛИ ДІТЕЙ ЧИТАТИ БУКВАР, ЧАСОСЛОВ І ПСАЛТИР УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

ЦЕРКОВНО-ПАРАФІЯЛЬНІ

ДІЯЛИ ПРИ ЦЕРКОВНИХ ПАРАФІЯХ. УТРИМУВАЛИСЯ НА КОШТИ ГРОМАДИ, ВЧИТЕЛЯМИ БУЛИ СВЯЩЕНИКИ РПЦ. НАВЧАННЯ ЗДІЙСНЮВАЛОСЬ РОСІЙСЬКОЮ МОВОЮ 4 – 6 МІСЯЦІВ У СЕЛАХ ТА ДО ОДНОГО РОКУ В МІСТАХ

ПОВІТОВІ

ЗАСНОВАНІ 1804 р. СПОЧАТКУ – ДВОКЛАСНІ, А З 1828 р. – ТРИКЛАСНІ. ДОДАТКОВО ВИВЧАЛИ ГЕОГРАФІЮ, ІСТОРІЮ, АРИФМЕТИКУ, ПРИРОДОЗНАВСТВО, ФІЗИКУ МАЛЮВАННЯ З МЕТОЮ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ РІЗНИХ СТАНІВ ДО ВСТУПУ В ГІМНАЗІЇ

ЗАКЛАДИ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

ГУБЕРНСЬКІ (МІСЬКІ) ГІМНАЗІЇ

СПОЧАТКУ НАВЧАЛИСЯ 4 РОКИ, А ЗГОДОМ – 7 РОКІВ. У ПЕРШІЙ ЧВЕРТІ ХІХ ст. ВИВЧАЛИ ЛАТИНСЬКУ, НІМЕЦЬКУ Й ФРАНЦУЗЬКУ МОВИ, ІСТОРІЮ, ГЕОГРАФІЮ, ПОЧАТКОВИЙ КУРС ФІЛОСОФІЇ ТА СЛОВЕСНОСТІ, МАТЕМАТИКУ, ФІЗИКУ, ПРИРОДОЗНАВСТВО, ПОЛІТЕКОНОМІЮ, МАЛЮВАННЯ. 1828 р. З НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ БУЛИ ВИЛУЧЕНІ ПРИРОДОЗНАВСТВО, ФІЛОСОФІЯ, ПОЛІТЕКОНОМІЯ, НАТОМІСТЬ ВВЕДЕНО ЗАКОН БОЖИЙ, СВЯЩЕННУ ТА ЦЕРКОВНУ ІСТОРІЮ, ГРЕЦЬКУ МОВУ

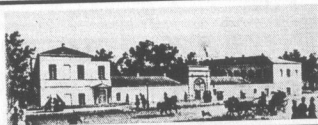

СТАНОВІ ЗАКЛАДИ ОСВІТИ

ЛІЦЕЇ

ЗАКРИТІ СТАНОВІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ ВИЩОГО (НАПІВВИЩОГО) ТИПУ

РІШЕЛЬЄВСЬКИЙ В ОДЕСІ
(1817 р., ЛІКВІДОВАНИЙ 1865 р.)

КРЕМ'ЯНЕЦЬКИЙ
(1819 р., ЛІКВІДОВАНИЙ ПІСЛЯ
ПОЛЬСЬКОГО ПОВСТАННЯ 1831 р.)

НІЖИНСЬКА ГІМНАЗІЯ ВИЩИХ НАУК
КНЯЗЯ БЕЗБОРОДЬКА (1820 р., з 1832 р.
СТАТУС ЛІЦЕЮ)

ІНСТИТУТИ ШЛЯХЕТНИХ ДІВЧАТ

ЗАКРИТІ ПРИВІЛЕЙОВАНІ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНІ ЗАКЛАДИ ДЛЯ ДВОРЯНСЬКИХ ДОНЬОК. НАВЧАННЯ
ПЕРЕДБАЧАЛО ЗАГАЛЬНООСВІТНЮ ПІДГОТОВКУ, ОТРИМАННЯ ЗНАЇЬ З ЕТИКЕТУ, ДОМОГОСПОДАРСТВА ТОЩО

ХАРКІВ 1812

ПОЛТАВА 1818

ОДЕСА 1828

КЕРЧ 1835

КИЇВ 1838

ЗАКЛАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

ВІЙСЬКОВІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ

КАДЕТСЬКІ КОРПУСИ

ПОЛТАВА (1840)

КИЇВ (1852)

НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ ФЛОТУ

МИКОЛАЇВ – АРТИЛЕРІЙСЬКЕ І
ШТУРМАНСЬКЕ УЧИЛИЩА

СЕВАСТОПОЛЬ – МОРСЬКА
ШКОЛА

МЕДИЧНІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ

ЄЛИСАВЕТГРАДСЬКА
МЕДИЧНА ШКОЛА (1788 – 1797)

КИЇВСЬКЕ ФЕЛЬДШЕРСЬКЕ
УЧИЛИЩЕ

ЗАКЛАДИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ШКОЛА
с. БОГОВЛЕНСЬКЕ (МИКОЛАЇВ) (1790)

ХАРКІВСЬКЕ ЗЕМЛЕРОБСЬКЕ
УЧИЛИЩЕ (1854)

ЗАКЛАДИ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ

1874 р. – ГЛУХІВСЬКИЙ УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ІНСТИТУТ

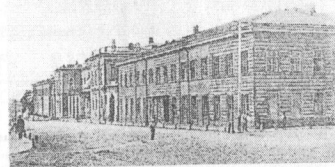
УНІВЕРСИТЕТИ

В.Н. КАРАЗИН

ПЕРШИЙ УНІВЕРСИТЕТ НА УКРАЇНСЬКИХ
ЗЕМЛЯХ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ
ЗАСНОВАНО 1805 р. У ХАРКОВІ КОШТОМ
МІСЦЕВОГО ДВОРЯНСТВА І КУПЕЦТВА З
ІНІЦІАТИВИ ВЧЕНОГО-ЕКСПЕРИМЕНТАТОРА
В.Н.КАРАЗИНА (1773 – 1842)

Харків, Університет.

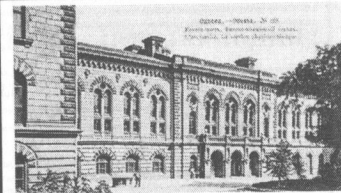
М.О. МАКСИМОВИЧ

У 1834 р. У КИЄВІ БУЛО ЗАСНОВАНО УНІВЕРСИТЕТ
СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА НА БАЗІ ЗАКРИТОГО
КРЕМ'ЯНЕЦЬКОГО ЛІЦЕЮ. СПОЧАТКУ ВІН СКЛАДАВСЯ З
ДВОХ ВІДДІЛІВ: ІСТОРИКО-ФІЛОЛОГІЧНОГО Й ФІЗИКО-
МАТЕМАТИЧНОГО. ЗГОДОМ ДОДАЛИСЯ ЮРИДИЧНИЙ І
МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТИ. ПЕРШИМ РЕКТОРОМ СТАВ
М.О. МАКСИМОВИЧ

І.І. МЕЧНИКОВ

НОВОРОСІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (В ОДЕСІ),
ЗАСНОВАНИЙ 1865 р. НА БАЗІ РІШЕЛЬСЬВСЬКОГО
ЛІЦЕЮ У СКЛАДІ ТРЬОХ ФАКУЛЬТЕТІВ: ІСТОРИКО-
ФІЛОЛОГІЧНОГО, ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОГО І
ЮРИДИЧНОГО. СЕРЕД ВИПУСКНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ
– ЛАУРЕАТ НОБЕЛІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ І.І. МЕЧНИКОВ

ПРОФІЛЬНІ ВИЩІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ

РОСІЙСЬКА ІМПЕРІЯ

ЗАКЛАДИ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ

1875 р. – **НІЖИНСЬКИЙ ІСТОРИКО-ФІЛОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

ЗАКЛАДИ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

1851 р. – **ХАРКІВСЬКИЙ ВЕТЕРИНАРНИЙ ІНСТИТУТ**

ЗАКЛАДИ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ

1913 р. – **КИЇВСЬКА КОНСЕРВАТОРІЯ**
1913 р. – **ОДЕСЬКА КОНСЕРВАТОРІЯ**

ЗАКЛАДИ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

1858 р. – **КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

1885 р. – **ПІВДЕННО-РОСІЙСЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ У ХАРКОВІ**
1893 р. – **ВИЩЕ ГІРНИЧЕ УЧИЛИЩЕ В КАТЕРИНОСЛАВІ**

ВИЩІ ЖІНОЧІ КУРСИ

2 – У КИЄВІ, 3 – У ХАРКОВІ, 2 – В ОДЕСІ

АВСТРО-УГОРСЬКА ІМПЕРІЯ

1875 р. – **ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ. НІМЕЦЬКА МОВА ВИКЛАДАННЯ, АЛЕ БУЛИ КАФЕДРИ Й З УКРАЇНСЬКОЮ МООВОЮ НАВЧАННЯ: УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ, ЦЕРКОВНОСЛОВ'ЯНСЬКОЇ МОВИ ТА ПРАКТИЧНОГО БОГОСЛОВ'Я**

1844 р. У **ЛЬВОВІ** БУЛО ЗАСНОВАНО **ТЕХНІЧНУ АКАДЕМІЮ (СУЧАСНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)**

РЕФОРМА ОСВІТИ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ 1864 р.

ВСІ ТИПИ
ПОЧАТКОВИХ ШКІЛ

ПОЧАТКОВІ НАРОДНІ УЧИЛИЩА

УНІФІКАЦІЯ НАВЧАННЯ. ДІТИ ВЧИЛИСЯ ЧИТАТИ,
ПИСАТИ, ВИВЧАЛИ ЕЛЕМЕНТАРНУ АРИФМЕТИКУ, ЗАКОН
БОЖИЙ

СЕРЕДНІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ

ПРОГІМНАЗІЇ (4-РІЧНИЙ ТЕРМІН НАВЧАННЯ)

СЕРЕДНЯ ЖІНОЧА ОСВІТА

ДІВЧАТА НАВЧАЛИСЬ ОКРЕМО В ІНСТИТУТАХ
ШЛЯХЕТНИХ ДІВЧАТ, ГІМНАЗІЯХ ТА
СПАРХІАЛЬНИХ УЧИЛИЩАХ

ГІМНАЗІЇ

КЛАСИЧНІ

АКЦЕНТ НА ФІЛОЛОГІЧНІ
ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО
УНІВЕРСИТЕТІВ

РЕАЛЬНІ

ПЕРЕВАГА ТЕХНІЧНИХ
ДИСЦИПЛІН

ВСТУП ДО ВИЩИХ
ТЕХНІЧНИХ ЗАКЛАДІВ

РУСИФІКАТОРСЬКА ПОЛІТИКА САМОДЕРЖАВСТВА У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ ст.

ЦИРКУЛЯР МІНІСТРА ВНУТРІШНІХ СПРАВ П.О. ВАЛУЄВА 1863 р.

П.О. ВАЛУЄВ

ЗАБОРОНА ДРУКУВАТИ
КНИЖКИ, ЯКІ
ПРИЗНАЧЕНІ ДЛЯ
«НАРОДНОГО
УПОТРЕБЛЕННЯ»,
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

ДОЗВОЛЯЛАСЬ
ПУБЛІКАЦІЯ
ХУДОЖНЬОЇ
ЛІТЕРАТУРИ

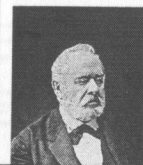
«НІЯКОЇ ОСОБЛИВОЇ
МАЛОРОСІЙСЬКОЇ
МОВИ НЕ БУЛО, НЕМАЄ
І БУТИ НЕ МОЖЕ» (витяг
із циркуляру)

ЕМСЬКИЙ АКТ ОЛЕКСАНДРА ІІ 1876 р.

ЗАБОРОНЯВ УВЕЗЕННЯ БУДЬ-
ЯКИХ УКРАЇНСЬКИХ КНИГ І
БРОШУР З-ЗА КОРДОНУ ТА
ПІДТВЕРДЖУВАВ ЗАБОРОНУ
ДРУКУ УКРАЇНСЬКИХ ТВОРІВ І
ПЕРЕКЛАДІВ

ЗАБОРОНЯВ УКРАЇНСЬКІ
СЦЕНІЧНІ ВИСТАВИ Й
ЧИТАННЯ, А ТАКОЖ ДРУК
УКРАЇНОМОВНИХ
ТЕКСТІВ ПРИ МУЗИЧНИХ
ТВОРАХ

АВТОР ТЕКСТУ
АКТА
М.В. ЮЗЕФОВИЧ

РОЗВИТОК ЕТНОГРАФІЇ

1777 р. – ГРИГОРІЙ КАЛИНОВСЬКИЙ
ВИДАВ «ОПИСАНИЕ СВАДЕБНЫХ
УКРАИНСКИХ ПРОСТОНАРОДНЫХ
ОБРЯДОВ, В МАЛОЙ РОССИИ И В
СЛОБОДСКОЙ УКРАИНСКОЙ
ГУБЕРНИИ...»

1798 р. – ВИДАННЯ ПЕРШОЇ
ЕНЦИКЛОПЕДІЇ
УКРАЇНОЗНАВСТВА «ЗАПИСКИ
О МАЛОРОССИИ» ЯКОВА
МАРКОВИЧА

1819 р. – КНЯЗЬ МИКОЛА ЦЕРТЕЛЄВ
ОПУБЛІКУВАВ У ПЕТЕРБУРЗІ «ОПЫТ
СОБРАНИЯ СТАРЫХ
МАЛОРОССИЙСКИХ ПЕСЕН» – ЗБІРКУ
УКРАЇНСЬКИХ ІСТОРИЧНИХ ДУМ

1827 р. – ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ
ЕТНОГРАФІЇ ПІД НАЗВОЮ
«МАЛОРОССИЙСКИЕ НАРОДНЫЕ
ПЕСНИ» СКЛАВ МИХАЙЛО
МАКСИМОВИЧ

1831 р. ІЗМАЇЛ СРЕЗНЕВСЬКИЙ ВИДАВ
«УКРАЇНСЬКИЙ АЛЬМАНАХ» – ЗБІРКУ
НАРОДНИХ ПІСЕНЬ І ОРИГІНАЛЬНИХ ПОЕЗІЙ,
НАПИСАНИХ ХАРКІВСЬКИМИ ПОЕТАМИ-
РОМАНТИКАМИ, А В 1833 – 1838 рр. – ШІСТЬ
ВИПУСКІВ «ЗАПОРОЖСКОЙ СТАРИНЫ»

1837 р. – УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСОР
МОСКОВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ОСИП
БОДЯНСЬКИЙ ПРИСВЯТИВ СВОЮ
МАГІСТЕРСЬКУ ДИСЕРТАЦІЮ
ПОРІВНЯННЮ РОСІЙСЬКИХ ТА
УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ

РОЗВИТОК ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ

Д. БАНТИШ-КАМЕНСЬКИЙ (1788 – 1850)
1822 р. – «ИСТОРИЯ МАЛОЙ РОССИИ СО ВРЕМЕН ПРИСОЕДИНЕНИЯ ОНОЙ К РОССИЙСКОМУ ГОСУДАРСТВУ ПРИ ЦАРЕ АЛЕКСЕЕ МИХАЙЛОВИЧЕ»

М. МАКСИМОВИЧ (1804 – 1873)
ЧИСЛЕННІ ПУБЛІКАЦІЇ З ПРИВОДУ КРИТИКИ НОРМАНСЬКОЇ ТЕОРІЇ ТА ЕТНІЧНОГО ВЕЛИКОРУСЬКОГО СКЛАДУ КИЇВЩИНИ

М. КОСТОМАРОВ (1817 – 1885)
1857 р. – «БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ»
ІДЕЯ РІЗНОСТІ «ДВОХ РУСЬКИХ НАРОДНОСТЕЙ», ЯК ВІН ЇХ НАЗИВАВ – УКРАЇНЦІВ І РОСІЯН

В. АНТОНОВИЧ (1834 – 1908)
АВТОР ПОНАД 300 ПРАЦЬ, ЗАСНОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ «ДОКУМЕНТАЛЬНОЇ» НАУКОВОЇ ШКОЛИ, ДО ЯКОЇ НАЛЕЖАЛИ М.ГРУШЕВСЬКИЙ, Д.БАГАЛІЙ, О.ЄФИМЕНКО ТА ЇХНІ ЧИСЛЕННІ УЧНІ

М. ДРАГОМАНОВ (1841 – 1895)
НАЙБІЛЬШОЮ ЦІННІСТЮ ІСТОРИЧНОГО ПРОЦЕСУ ВВАЖАВ ДУХОВНО-МОРАЛЬНИЙ, ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ПОЛІТИЧНИЙ РОЗВИТОК КРАЮ, А СПРАВЕДЛИВИМИ ВИЗНАВАВ ЛИШЕ ТІ РУХИ В УКРАЇНІ, ЯКІ СПРИЯЛИ ТАКОМУ РОЗВИТКУ. ПРАЦЯ «ПРОПАЩІЙ ЧАС. УКРАЇНЦІ ПІД МОСКОВСЬКИМ ЦАРСТВОМ (1654 – 1876 рр.)»

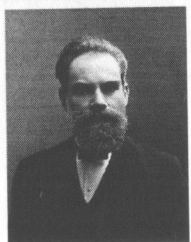
РОЗВИТОК ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИХ НАУК

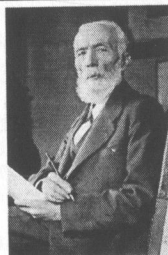
Т.Ф. ОСИПОВСЬКИЙ (1765 – 1832). РЕКТОР ХАРКІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ. АВТОР ТРИТОМНОЇ ПРАЦІ «КУРС МАТЕМАТИКИ», ЩО ТРИВАЛИЙ ЧАС БУЛА ОСНОВНИМ ПІДРУЧНИКОМ ДЛЯ СТУДЕНТІВ УСІЄЇ ІМПЕРІЇ

М.В. ОСТРОГРАДСЬКИЙ (1801 – 1861). ЗДІЙСНИВ ВАЖЛИВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНТЕГРАЛЬНОГО ОБЧИСЛЕННЯ, НАПИСАВ ПРАЦІ З МАТЕМАТИЧНОГО АНАЛІЗУ, МАТЕМАТИЧНОЇ ФІЗИКИ, АНАЛІТИЧНОЇ ТА НЕБЕСНОЇ МЕХАНІКИ, ТЕОРІЇ ПРУЖНОСТІ, БАЛІСТИКИ

О.М. ЛЯПУНОВ (1857 – 1918). ГОЛОВА ХАРКІВСЬКОГО МАТЕМАТИЧНОГО ТОВАРИСТВА (1899–1902). ОСНОВНІ ПРАЦІ ПРИСВЯЧЕНІ НЕБЕСНІЙ МЕХАНІЦІ, МАТЕМАТИЧНІЙ ФІЗИЦІ, ТЕОРІЇ ЙМОВІРНОСТЕЙ

І.П. ПУЛЮЙ (1845 – 1918). ОСНОВОПОЛОЖНИК НАУКИ ПРО РЕНТГЕНІВСЬКІ ПРОМЕНІ. ЗДІЙСНИВ НИЗКУ ВІНАХОДІВ І ВІДКРИТТІВ, СЕРЕД ЯКИХ НАЙВИЗНАЧНИШИМ ДЛЯ СВИТОВОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ БУЛО ВІДКРИТТЯ ВИПРОМІНЕННЯ

РОЗВИТОК ПРИРОДНИЧИХ НАУК

І.І. МЕЧНИКОВ (1845 – 1916).
ПРОФЕСОР НОВОРОСІЙСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ В ОДЕСІ.
СТВОРИВ ПЕРШУ В РОСІЙСЬКІЙ
ІМПЕРІЇ Й ДРУГУ У СВІТІ
БАКТЕРІОЛОГІЧНУ СТАНЦІЮ,
СТАВ ОДНИМ З
ОСНОВОПОЛОЖНИКІВ
МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ВЧЕННЯ ПРО
ІМУНІТЕТ

І.М. СЕЧЕНОВ (1829 – 1905).
ПРОФЕСОР
НОВОРОСІЙСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ В ОДЕСІ (1870–
1876). ЗАСНОВНИК
ВІТЧИЗНЯНОЇ ФІЗІОЛОГІЧНОЇ
ШКОЛИ. У ПРАЦІ «РЕФЛЕКСИ
ГОЛОВНОГО МОЗКУ»
ВИСВІТЛИВ ПИТАННЯ ПРО
ДІЯЛЬНІСТЬ ГОЛОВНОГО
МОЗКУ

М.П. ТРІНКЛЕР (1859 – 1925).
ПРОФЕСОР ХАРКІВСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ. НОВАТОР У
ХІРУРГІЇ,
ВИСОКОПРОФЕСІЙНИЙ
ДІАГНОСТ-КЛІНІЦИСТ, ХІРУРГ-
ПРАКТИК ШИРОКОГО
ДІАПАЗОНУ. ОДНИМ ІЗ
ПЕРШИХ ЗАПРОВАДИВ У
ХІРУРГІЧНУ ПРАКТИКУ
АСЕПТИКУ

Л.Л. ГІРШМАН (1839 – 1921).
УЧЕНИЙ-ОФТАЛЬМОЛОГ.
ПОЧЕСНИЙ ГРОМАДЯНИН
ХАРКОВА. НАУКОВІ РОБОТИ
ПРИСВЯЧЕНІ ФІЗІОЛОГІЇ
КОЛЬОРОСПРИЙМАННЯ,
ЕМБРІОЛОГІЇ СУДИН
СІТКІВКИ, ЛІКУВАННЮ
ТРАХОМИ ТА ІНШИХ ОЧНИХ
ХВОРОБ

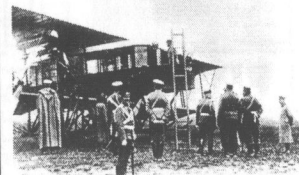
РОЗВИТОК АВІАЦІЇ

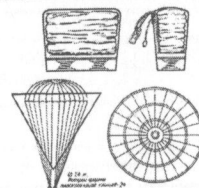
Ф.Ф. ТЕРЕЩЕНКО (1888 – 1950). КИЇВСЬКИЙ АВІАКОНСТРУКТОР. У 1909 р. ЗБУДОВАВ ЛІТАК «ТЕРЕЩЕНКО №1». УПРОДОВЖ 1910 – 1911 рр. ЗБУДОВАНО МОНОПЛАНИ «ТЕРЕЩЕНКО № 16 БІС», «ТЕРЕЩЕНКО №2», «ТЕРЕЩЕНКО №3». МОДЕЛЬ «ТЕРЕЩЕНКО №5 БІС» БУЛА ПЕРШОЮ СЕРІЙНОЮ МОДЕЛЛЮ АВІАПІДПРИЄМСТВА Ф.Ф. ТЕРЕЩЕНКА У МАСТКУ ЧЕРВОНЕ ВОЛИНСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ

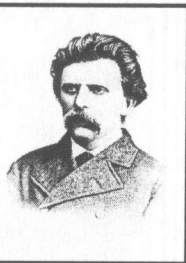
І.І. СІКОРСЬКИЙ (1889 – 1972). ВИДАТНИЙ АВІАКОНСТРУКТОР УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ. ТВОРЕЦЬ ПЕРШИХ У СВІТІ ЧОТИРИМОТОРНОГО ЛІТАКА «РУСЬКИЙ ВИТЯЗЬ» (1913), ВАЖКОГО ЧОТИРИМОТОРНОГО БОМБАРДУВАЛЬНИКА І ПАСАЖИРСЬКОГО ЛІТАКА «ЛІЛЯ МУРОМЕЦЬ» (1914), ТРАНСАТЛАНТИЧНОГО ГІДРОПЛАНА (1934), СЕРІЙНОГО ГЕЛІКОПТЕРА ОДНОГВИНТОВОЇ СХЕМИ (1942)

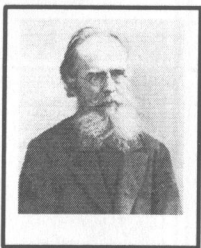
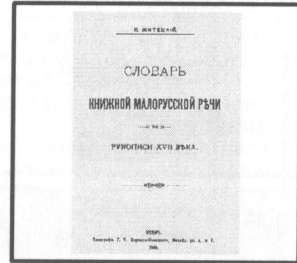
Г.С. КОТЕЛЬНИКОВ (1872 – 1944). ВІНАХІДНИК АВІАЦІЙНОГО РАНЦЕВОГО ПАРАШУТА. У 1889 – 1890 рр. ЖИВ У ПОЛТАВІ, ЗАКІНЧИВ КИЇВСЬКЕ ВІЙСЬКОВЕ УЧИЛИЩЕ (1894). ПАРАШУТ РК-1 (РОСІЙСЬКИЙ, КОТЕЛЬНИКОВА, МОДЕЛЬ ПЕРША) БУВ РОЗРОБЛЕНИЙ ПРОТЯГОМ 10 МІСЯЦІВ, ЙОГО ПЕРШЕ ПОКАЗОВЕ ВИПРОБУВАННЯ ГЛІБ КОТЕЛЬНИКОВ ЗДІЙСНИВ У ЧЕРВНІ 1912 р.

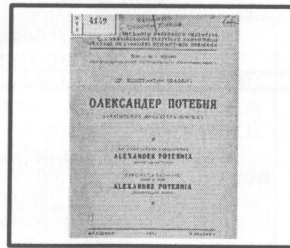
УКРАЇНЬСЬКА ФІЛОЛОГІЯ

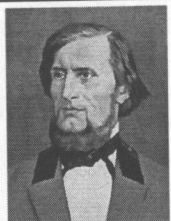
П.Г. ЖИТЕЦЬКИЙ (1837 – 1911). ФІЛОЛОГ, ПЕДАГОГ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ. ЗРОБИВ ЗНАЧНИЙ ВНЕСОК У РОЗРОБКУ ПРИНЦИПІВ І КРИТЕРІЇВ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОПИСУ. ПРАЦЮВАВ НАД ПИТАННЯМИ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ, ЗАГАЛЬНОГО МОВОЗНАВСТВА Й ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА. БРАВ ДІЯЛЬНУ УЧАСТЬ У РОБОТІ ІСТОРИЧНИХ І КРАСЗНАВЧИХ ТОВАРИСТВ. ОДИН ІЗ ЗАСНОВНИКІВ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА В КІЄВІ (з 1907)

О.О. ПОТЕБНЯ (1835 – 1891). ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МОВОЗНАВЕЦЬ, ФІЛОСОФ, ФОЛЬКЛОРИСТ, ЕТНОГРАФ, ЛІТЕРАТУРОЗНАВЕЦЬ, ПЕДАГОГ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ. РОЗГЛЯДАВ ПИТАННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ДІАЛЕКТОЛОГІЇ У ЗВ'ЯЗКУ З ВІДПОВІДНИМИ АСПЕКТАМИ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ. РОЗРОБИВ НАУКОВЕ ПІДГРУНТЯ СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКОЇ ДІАЛЕКТОЛОГІЇ ЯК САМОСТІЙНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УКРАЇНСЬКА ПЕДАГОГІКА

К.Д. УШИНСЬКИЙ (1824 – 1871). УКРАЇНСЬКИЙ ТА РОСІЙСЬКИЙ ПЕДАГОГ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ, КАНДИДАТ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ І ПРАВОВИЗНАВЕЦЬ, ОДИН ІЗ ЗАСНОВНИКІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ ТА НАРОДНОЇ ШКОЛИ У РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ, АВТОР ПРАЦЬ З ТЕОРІЇ Й ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІКИ, ПІДРУЧНИКІВ ДЛЯ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ І СТАТЕЙ З ПЕДАГОГІКИ

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПЕДАГОГІКИ К.Д. УШИНСЬКОГО

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПЕДАГОГІКИ З ФІЛОСОФІЄЮ, ІСТОРІЄЮ, ПСИХОЛОГІЄЮ, АНАТОМІЄЮ ТА ФІЗІОЛОГІЄЮ ЛЮДИНИ, А ТАКОЖ ІЗ ПЕДАГОГІЧНОЮ ПРАКТИКОЮ

НАРОДНІСТЬ – ОСНОВА ВИХОВАННЯ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ В ДУСІ ПАТРІОТИЗМУ, ЛЮБОВІ ДО БАТЬКІВЩИНИ ТА СВОГО НАРОДУ

МОВА – НАЙКРАЩИЙ ВИРАЗНИК ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ КОЖНОГО НАРОДУ

ГОЛОВНИМИ МЕТОДАМИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ Є ПЕРЕКОНАННЯ, ЗАОХОЧЕННЯ Й ПОКАРАННЯ

ВЕЛИКЕ ЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПРАЦІ У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

УРАХУВАННЯ ВІКОВИХ ТА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ УЧНІВ

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА В АВСТРО-УГОРЩИНІ

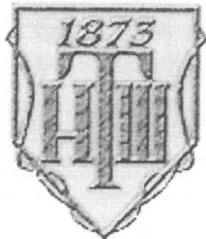
«ПРОСВІТА» (1868)

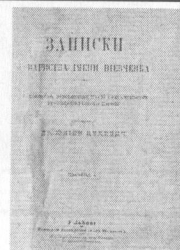
«ПРОСВІТА» (1868 – 1939) – ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ, УТВОРЕНА З МЕТОЮ КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ, КОНСОЛІДАЦІЇ НАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ ТА ПІДНЕСЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ. ТОВАРИСТВО ВІДКРИВАЛО БІБЛІОТЕКИ, ДРУКАРНІ, КНИГАРНІ, НАРОДНІ ТЕАТРИ, КІНОТЕАТРИ, МУЗЕЇ, ОРГАНІЗОВУВАЛО ПОСТАНОВКУ СПЕКТАКЛІВ НА УКРАЇНСЬКУ ТЕМАТИКУ, ВІДЗНАЧЕННЯ ЮВЛЕЇВ ВІДОМИХ УКРАЇНСЬКИХ ДІЯЧІВ, ВИЗНАЧНИХ ПОДІЙ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗНАЧЕННЯ, ПУБЛІЧНИХ ЧИТАНЬ, ЗАЙМАЛАСЯ УПОРЯДКУВАННЯМ УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА (НТШ) (1873)

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА (1873 – 1939) – ВСЕСВІТНЯ УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ. ЗАСНОВАНА СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ НАДДІПРЯНСЬКИХ І ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНЦІВ ЗА КОШТИ, ПОДАРОВАНІ МЕЦЕНАТКОЮ З ПОЛТАВЩИНИ ЄЛИЗАВЕТОЮ МИЛОРАДОВИЧ-СКОРОПАДСЬКОЮ. УПРОДОВЖ БІЛЬШОЇ ЧАСТИНИ ІСТОРІЇ НТШ ЙОГО СТРУКТУРУ ВИЗНАЧАЛИ ТРИ СЕКЦІЇ: ІСТОРИЧНО-ФІЛОСОФСЬКА, ФІЛОЛОГІЧНА ТА МАТЕМАТИЧНО-ПРИРОДОПИСНО-ЛІКАРСЬКА. ОСОБЛИВИЙ НАУКОВИЙ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ПОСТУП ЗДІЙСНЕНО ПІД ГОЛОВУВАННЯМ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО (1897 – 1913): ВИПУСК ЧИСЛЕННИХ СЕРІЙНИХ І МОНОГРАФІЧНИХ ВИДАНЬ, РОЗПОЧАТО СТВОРЕННЯ МУЗЕЇВ, БІБЛІОТЕК Й АРХІВІВ

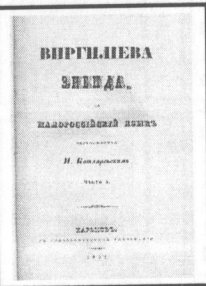
КЛАСИЧНА УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА

І.П. КОТЛЯРЕВСЬКИЙ (1769 – 1838). ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ДРАМАТУРГ, ПЕРШИЙ КЛАСИК НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, ПЕРШИЙ АВТОР, ЯКИЙ ПОЧАВ ПИСАТИ НОВОЮ УКРАЇНСЬКОЮ МООВОЮ. ПОПУЛЯРНИЙ ПОЕТ І ДРАМАТУРГ, ПОСТІЙНИЙ ЧЛЕН ХАРКІВСЬКОГО ТОВАРИСТВА ЛЮБИТЕЛІВ КРАСНОГО ПИСЬМЕНСТВА. З 1821 р. – ЧЛЕН ПЕТЕРБУРЗЬКОГО ВІЛЬНОГО ТОВАРИСТВА ЛЮБИТЕЛІВ РОСІЙСЬКОЇ СЛОВЕСНОСТІ

«ЕНЕЇДА» (1798)

Тема

ЗМАЛЮВАННЯ ЖИТТЯ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА КІН. XVIII – ПОЧ. XIX ст.

Ідея

ЗАСОБОМ СМІХУ ВИКРИТИ Й ЗАСУДИТИ НЕГАТИВНІ СОЦІАЛЬНІ ЯВИЩА СУСПІЛЬСТВА КІН. XVIII – ПОЧ. XIX ст.

Жанр

ЕПІЧНА ПОЕМА, ТРАВЕСТІЙНО-БУРЛЕСКНИЙ ТВІР

ПОЕЗІЯ РОМАНТИЗМУ

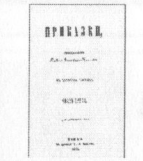
П.П. ГУЛАК-АРТЕМОВСЬКИЙ (1790 – 1865). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, УЧЕНИЙ, ПЕРЕКЛАДАЧ, ПОЕТ, БАЙКАР. ДО ТВОРЧОГО ДОРОБКУ НАЛЕЖАТЬ БАЙКИ, ПРИТЧІ, ВІРШІ, ПОСЛАННЯ, БАЛАДИ. ВВІВ В УКРАЇНСЬКУ ЛІТЕРАТУРУ ЖАНР РОМАНТИЧНОЇ БАЛАДИ. ЙОГО ТВОРИ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАПИСАНІ В ДУСІ ЕСТЕТИКИ ПРОСВІТНИЦЬКОГО РЕАЛІЗМУ

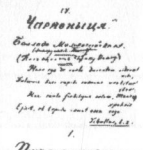
Є.П. ГРЕБІНКА (1812 – 1848). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ПЕДАГОГ, ВИДАВЕЦЬ. ТВОРЧО ПЕРЕОСМИСЛИВ ЗДОБУТКИ ПОПЕРЕДНИКІВ У ЖАНРІ БАЙКИ Й НАДАВ ЇМ ШИРШОГО ЖАНРОВОГО ЗВУЧАННЯ, ВВІШИ В НИХ УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ТА ДУМКИ, ЩО ВІДОБРАЖАЮТЬ СВІТОГЛЯД УКРАЇНСЬКОГО СЕЛЯНИНА. УСПІШНО ВИСТУПАВ І ЯК ПРОЗАЇК, АВТОР ІСТОРИЧНИХ ПОВІСТЕЙ, НАРИСІВ ТА РОМАНУ «ЧАЙКОВСЬКИЙ», ПРИСВЯЧЕНОГО ПОДІЯМ ВИЗВОЛЬНОЇ ВІЙНИ 1648–1654 рр.

П.П. БЛЕЦЬКИЙ-НОСЕНКО (1774 – 1856). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ПЕДАГОГ І ЛЕКСИКОГРАФ. НАПИСАВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НИЗКУ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ: 333 БАЙКИ, 23 КАЗКИ, 15 БАЛАД, ЖАРТІВЛИВУ ПОЕМУ «ГОРПИНИДА, ЧИ ВХОПЛЕННАЯ ПРОЗЕРПИНА», ДРАМАТИЧНЕ ОПОВІДАННЯ «ИВАНЪ ЗОЛОТАРЕНКО», РОСІЙСЬКОЮ МОВОЮ ІСТОРИЧНИЙ РОМАН «ЗИНОВІЙ БОГДАНЪ ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ», ПРАЦЮ «ЭСТЕТИКА»

Л.І. БОРОВИКОВСЬКИЙ (1806 – 1889). УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ, ФОЛЬКЛОРИСТ, ЕТНОГРАФ. ОПРАЦЮВУВАВ ФОЛЬКЛОРНІ СЮЖЕТИ, ЗВЕРТАВСЯ ДО НАРОДНОЇ ПОЕТИКИ ТА РИТМІКИ. В УКРАЇНСЬКУ ЛІТЕРАТУРУ ЛЕВКО БОРОВИКОВСЬКИЙ УВІЙШОВ ЯК ВИЗНАЧНИЙ ПОЕТ-РОМАНТИК, ЯКИЙ УТВЕРДИВ ЖАНР ЛІТЕРАТУРНОЇ БАЛАДИ. УСПІШНО РОЗРОБЛЯВ ІНШІ ЖАНРИ РОМАНТИЧНОЇ ЛІРИКИ. А ТАКОЖ КОРОТКУ БАЙКУ-ГУМОРЕСКУ

«УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА» В ПОЛЬСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ РОМАНТИЗМУ

МАЛЬЧЕВСЬКИЙ АНТОНІЙ (1793 – 1826). ПОЛЬСЬКИЙ ПОЕТ-РОМАНТИК. ОДИН ІЗ ОСНОВОПОЛОЖНИКІВ «УКРАЇНЬСЬКОЇ ШКОЛИ» В ПОЛЬСЬКІЙ ПОЕЗІЇ. 1825 Р. НАПИСАВ ПОЕМУ «МАРІЯ» ПРО БОРотьБУ МІЖ МАГНАТАМИ ТА ДРІБНОЮ ШЛЯХТОЮ, ЩО СТАЛА ПЕРШОЮ ПОЛЬСЬКОЮ РОМАНТИЧНОЮ ПОЕМОЮ ТА ПЕРШИМ УКРАЇНЬСЬКИМ ТВОРОМ У ПОЛЬСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

ЗАЛЕСЬКИЙ ЮЗЕФ-БОГДАН (1802 – 1886). ПОЕТ-РОМАНТИК, ПРЕДСТАВНИК «УКРАЇНЬСЬКОЇ ШКОЛИ» В ПОЛЬСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ. МАВ УКРАЇНЬСЬКІ КОРЕНІ – ЙОГО ДІД БУВ ЗАПОРОЗЬКИМ КОЗАКОМ. ЦІКАВИВСЯ УКРАЇНЬСЬКОЮ МИНУВШИНОЮ. СТВОРИВ НИЗКУ ВЛАСНИХ ДУМ, ПРИСВЯЧЕНИХ КОЗАЦЬКІЙ ТЕМАТИЦІ («РУСЛАНА», «ЯНУШ БЕНЯВСЬКИЙ», «ДУМА ПРО ГЕТЬМАНА КОНИСЬКОГО», «ЧАЙКИ»), СТАРАННО ОБХОДЯЧИ В НИХ МОТИВИ БОРотьБИ ПРОТИ ПОЛЬСЬКОЇ ШЛЯХТИ

ГРАБОВСЬКИЙ МІХАЛ (1804 – 1863). ПИСЬМЕННИК, ЛІТЕРАТУРНИЙ КРИТИК, ІСТОРИК, ПРЕДСТАВНИК «УКРАЇНЬСЬКОЇ ШКОЛИ» В ПОЛЬСЬКОМОВНІЙ ЛІТЕРАТУРІ. У РОМАНАХ «КОЛІВЩИНА І СТЕПИ» (1838), «ГУЛЯЙПІЛЬСЬКА ЗАСТАВА» (1840 – 1841, 1900 – 1901), «ТАЙКУРИ: ПОВІСТЬ НАРОДНА» (1846), «ПАН СТАРОСТА КАНІВСЬКИЙ» (1856), «ПАН СТАРОСТА ЗАКРЕВСЬКИЙ» (1860), «ЗАМЕТІЛЬ У СТЕПАХ» (1862) ОПИСУВАВ СОЦІАЛЬНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНЬСЬКОГО НАРОДУ ТА ШЛЯХТИ

УКРАЇНСЬКА ХУДОЖНЯ ПРОЗА

Г.Ф. КВИТКА-ОСНОВ'ЯНЕНКО (1778 – 1843). ВИХОДЕЦЬ ЗІ СЛОБІДСЬКОЇ КОЗАЦЬКОЇ СТАРШИНИ, УКРАЇНСЬКИЙ ПРОЗАЙК, ДРАМАТУРГ, ЖУРНАЛІСТ, ЛІТЕРАТУРНИЙ КРИТИК І КУЛЬТУРНО-ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ. ЗАСНОВНИК ХУДОЖНЬОЇ ПРОЗИ ТА ЖАНРУ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВОЇ КОМЕДІЇ В КЛАСИЧНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

ПАЛАЦ КВІТОК В
СЛОБОДІ ОСНОВІ

СЕНТИМЕНТАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ

ЖИТТЄВІ ПОЧУТТЯ Й ПЕРЕЖИВАННЯ,
ХРИСТИЯНСЬКО-МОРАЛІЗАТОРСЬКИЙ СВІТОГЛЯД

ПОЧАТКИ ЕТНОГРАФІЧНОГО РЕАЛІЗМУ

КОЛОРИТНИЙ ГУМОР, БУРЛЕСКНІ ТРАДИЦІЇ,
НАРОДНА ФАНТАСТИКА ТА ІРОНІЯ

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ДРАМА

З ТВОРЧІСТЮ І. КОТЛЯРЕВСЬКОГО І Г. КВІТКИ-ОСНОВ'ЯНЕНКА ПОВ'ЯЗАНЕ СТАНОВЛЕННЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДРАМИ. ПИСЬМЕННИКИ БУЛИ ВИЗНАЧНИМИ ОРГАНІЗАТОРАМИ ТЕАТРАЛЬНОГО ЖИТТЯ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ ст., РЕЖИСЕРАМИ Й АКТОРАМИ ПОЛТАВСЬКОГО ТА ХАРКІВСЬКОГО ТЕАТРІВ

Українська драма, як і вся українська література, має величезний вплив на розвиток української мови, її словесності та виразності, а також на формування української національної свідомості та культурної спадщини.

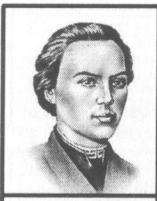
Т. Квітка-Основ'яненко

СВАТАННЯ НА ГОРІЩАХ

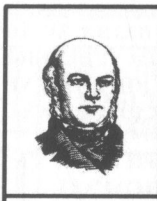

ХУДОЖНЯ СИСТЕМА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДРАМАТУРГІЇ ФОРМУВАЛАСЬ НА «ПЕРЕХРЕСТІ» ТРАДИЦІЙ ДРАМИ ХVІІ ст., ЗОКРЕМА ШКІЛЬНОЇ ДРАМИ В УСІХ ЇЇ ЖАНРОВИХ РІЗНОВИДАХ, І НАРОДНОЇ ВЕРТЕПНОЇ ДРАМИ. НОВА ДРАМАТУРГІЯ ВИЯВЛЯЛА «ПРИХИЛЬНІСТЬ» ДО «РІЗНОМАНІТНОСТІ» ПЕРСОНАЖІВ: НА СЦЕНІ ПОКАЗУВАЛИ СУЧАСНЕ Й МИНУЛЕ ЖИТТЯ СЕЛЯН ТА ПРЕДСТАВНИКІВ РІЗНИХ ВЕРСТВ СУСПІЛЬСТВА

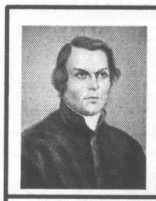
РУСЬКА ТРІЙЦЯ

М. ШАШКЕВИЧ

Я. ГОЛОВАЦЬКИЙ

І. ВАГИЛЕВИЧ

У 1832 р. МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ, ЯКІВ ГОЛОВАЦЬКИЙ, ІВАН ВАГИЛЕВИЧ СТВОРИЛИ У ЛЬВОВІ ЛІТЕРАТУРНИЙ ГУРТОК, ЯКИЙ НАЗВАЛИ «РУСЬКА ТРІЙЦЯ». ЛІДЕРОМ ГУРТКА БУВ ОБРАНИЙ МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ. ОСНОВНОЮ МЕТОЮ ДІЯЛЬНОСТІ ТРІЙЦІ БУЛО: ЗВІЛЬНИТИ НАРОДНУ МОВУ ВІД ЦЕРКОВНОСЛОВ'ЯНСЬКИХ ТА ЧУЖОМОВНИХ ВПЛИВІВ І СТВОРИТИ ЛІТЕРАТУРНУ МОВУ

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ

ЗБЕРЕЖЕННЯ МІСЦЕВОГО ФОЛЬКЛОРУ

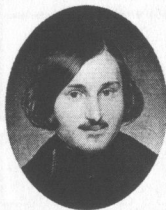
ПОШИРЕННЯ ДОСТУПНИХ НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИХ ПРАНЬ

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

ПОЛІТИЧНА АГІТАЦІЯ

М.В. ГОГОЛЬ (1809 – 1852)

УКРАЇНСЬКИЙ І РОСІЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК З РОДУ ГОГОЛІВ-ЯНОВСЬКИХ, КЛАСИК РОСІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, ЙОГО ВВАЖАЮТЬ НАЙВИЗНАЧНІШИМ ІЗ ПРЕДСТАВНИКІВ ЇЇ «УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ». БУВ ОДНИМ ІЗ ЗАСНОВНИКІВ РЕАЛІЗМУ, ЗАКЛАВ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-КРИТИЧНОГО («ГОГОЛІВСЬКОГО») НАПРЯМУ В РОСІЙСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Будинок лікарі М.Я.Трохимівського у Сорочинцях, де народився М.Гоголь

УКРАЇНА У ТВОРЧОСТІ М.В. ГОГОЛЯ

ПОЗИЦІОНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ЯК ДАВНЬОГО, ВЕЛИКОГО Й МОГУТНЬОГО, САМОБУТНЬОГО І ВОЛЕЛЮБНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАРОДУ

ПОЕТИЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ Й НАЦІОНАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ, РОМАНТИЧНЕ ЗОБРАЖЕННЯ МИНУЛОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

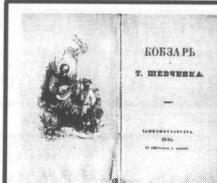
ВІДРОДЖЕННЯ У ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ ВОЛЕЛЮБНИХ КОЗАЦЬКИХ ТРАДИЦІЙ, ГЕРОЇЧНИХ СТОРІНОК БОРІТЬБИ

ЗДІЙСНИВ КАРДИНАЛЬНУ ЗМІНУ В СТИЛІСТИЧНІЙ ОРІЄНТАЦІЇ РОСІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

РОМАНТИЗМ У ТВОРЧОСТІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

ТАРАС ГРИГОРОВИЧ ШЕВЧЕНКО (1814 – 1861) –
УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК (ПОЕТ,
ДРАМАТУРГ, ПРОЗАЇК), ХУДОЖНИК
(ЖИВОПИСЕЦЬ, ГРАВЕР), ГРОМАДСЬКИЙ ТА
ПОЛІТИЧНИЙ ДІЯЧ. НАЦІОНАЛЬНИЙ ГЕРОЙ І
СИМВОЛ УКРАЇНИ

ПРОГРАМНІ ЗАСАДИ РОМАНТИЗМУ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

ЕКСПРЕСИВНА Й СИМВОЛІЧНА ФОРМА
КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ

ІСТОРИЧНИЙ РОМАНТИЗМ КОЗАЦЬКОЇ
МИНУВШИНИ

БАЧЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВІДРОДЖЕННЯ СВОЇ
БАТЬКІВЩИНИ В СІМ'І РІВНОПРАВНИХ СЛОВ'ЯНСЬКИХ
НАРОДІВ

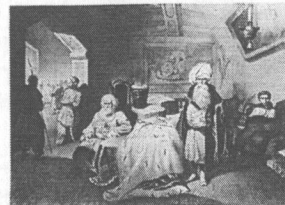
ОПОРНІ СИМВОЛИ – «СЛОВО» (НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА), «СЛАВА»
(КУЛЬТУРНО-НАЦІОНАЛЬНА СПАДЩИНА) І «ПРАВДА»
(ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИЙ МЕТА-ІДЕАЛ)

КРИТИЧНИЙ РЕАЛІЗМ У ТВОРЧОСТІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

ДЛЯ ТВОРЧОСТІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА ЯК ОСНОВОПОЛОЖНИКА КРИТИЧНОГО РЕАЛІЗМУ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ ХАРАКТЕРНИМ Є ВСЕБІЧНЕ ЗМАЛЮВАННЯ ДІЙНОСТІ, ЗОБРАЖЕННЯ ЖИТТЯ НАРОДУ В ПОБУТІ, ЙОГО СОЦІАЛЬНИХ ВІЯВАХ, КЛАСОВИХ СУПЕРЕЧНОСТЯХ, НЕЩАДНЕ ВИКРИТТЯ З ПОЗИЦІЙ НАРОДНИХ ПРАГНЕНЬ ТА ІНТЕРЕСІВ УСЬОГО ЕКСПЛУАТАТОРСЬКОГО ЛАДУ, САМОДЕРЖАВСТВА, НАЦІОНАЛЬНОГО ГНОБЛЕННЯ, УТВЕРДЖЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКИХ ПРАВ ТРУДЯЩИХ ЛЮДЕЙ

ОСОБЛИВОСТІ КРИТИЧНОГО РЕАЛІЗМУ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

РЕАЛІЗМ БАЗУВАВСЯ НА РОМАНТИЧНОМУ СВІТОГЛЯДІ АВТОРА

ПОЛІТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВОЇ ТЕМИ

МОТИВ СТИХІЙНОГО ОПОРУ СКРИВДЖЕНИХ ПАНСЬКІЙ СВАВОЛІ

ПРЕДМЕТ ГЛИБОКОГО СОЦІАЛЬНОГО АНАЛІЗУ – ВНУТРІШНІЙ СВІТ ЛЮДИНИ

ПРАВДИВІСТЬ ДЕТАЛЕЙ, РЕАЛІСТИЧНЕ ЗОБРАЖЕННЯ ТИПОВИХ ХАРАКТЕРІВ, ДОСТОВІРНІСТЬ ТИПОВИХ ОБСТАВИН

ЛІТЕРАТУРА КРИТИЧНОГО РЕАЛІЗМУ

П.О. КУЛИШ (1819 – 1897). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ФОЛЬКЛОРИСТ, ЕТНОГРАФ, МОВОЗНАВЕЦЬ, ПЕРЕКЛАДАЧ, КРИТИК, РЕДАКТОР, ВИДАВЕЦЬ. АВТОР ПЕРШОЇ ФОНЕТИЧНОЇ АБЕТКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ЯКА ЛЕЖИТЬ В ОСНОВІ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОПИСУ

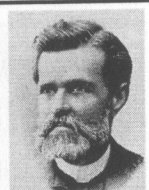
МАРКО ВОВЧОК (МАРІЯ ВІЛІНСЬКА-МАРКЕВИЧ) (1833 – 1907). УКРАЇНСЬКА ТА РОСІЙСЬКА ПИСЬМЕННИЦЯ Й ПЕРЕКЛАДАЧКА. ЗБАГАТИЛА УКРАЇНСЬКУ ЛІТЕРАТУРУ ЖАНРАМИ СОЦІАЛЬНО-ПРОБЛЕМНОГО ОПОВІДАННЯ, БАЛАДНОГО ОПОВІДАННЯ, СОЦІАЛЬНОЇ ПОВІСТІ, ПСИХОЛОГІЧНОГО ОПОВІДАННЯ, ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПОВІСТІ, СОЦІАЛЬНОЇ КАЗКИ, ХУДОЖНЬОГО НАРИСУ

Л.І. ГЛІБОВ (1827 – 1893). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ВИДАВЕЦЬ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ. ШИРОКЕ ВИЗНАННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ ЗДОБУВ ЯК БАЙКАР. УСЬОГО ВІН НАПИСАВ ПОНАД СОТНЮ ТВОРІВ ЦЬОГО ЖАНРУ

ЛІТЕРАТУРА «ВЕЛИКОГО РЕАЛІЗМУ»

І.С. НЕЧУЙ-ЛЕВИЦЬКИЙ (1838 – 1918). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ПЕРЕКЛАДАЧ. СТВОРИВ НОВАТОРСЬКІ ФОРМИ ПРОЗИ, ПРЕДСТАВИВ ШИРОКУ ПАНОРАМУ СОЦІАЛЬНОГО БУТТЯ, ДАВ РОЗГОРНУТІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПЕРСОНАЖІВ, ЗМАЛЮВАВ ЧУДОВІ БАГАТОБАРВНІ ПЕЙЗАЖІ ВСІЄЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ

ПАНАС МИРНИЙ (1849 – 1920). УКРАЇНСЬКИЙ ПРОЗАЙК І ДРАМАТУРГ. У ТВОРЧОСТІ АНАЛІЗУВАВ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ НЕРІВНОСТІ, ГЛИБОКО ДОСЛІДЖУВАВ ТЕ, ЯКИЙ ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ СПРАВЛЯЄ НА ЛЮДИНУ СОЦІАЛЬНА НЕСПРАВЕДЛИВІСТЬ

І.Я. ФРАНКО (1856 – 1916). ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ПУБЛІЦИСТ, ПЕРЕКЛАДАЧ, УЧЕНИЙ, ГРОМАДСЬКИЙ І ПОЛІТИЧНИЙ ДІЯЧ. СЮЖЕТИ ДЛЯ ТВОРІВ ФРАНКО ЧЕРПАВ З ЖИТТЯ І БОРОТЬБИ РІДНОГО НАРОДУ, З ПЕРШОДЖЕРЕЛ ЛЮДСЬКОЇ КУЛЬТУРИ. У ПОЕТИЧНОМУ ДОРОБКУ ФРАНКА БЛИЗЬКО ПІВТІСЯЧІ ОКРЕМИХ ЛІРИЧНИХ І ЛІРО-ЕПІЧНИХ ТВОРІВ

ЛІТЕРАТУРА УКРАЇНСЬКОГО НЕОРОМАНТИЗМУ

НЕОРОМАНТИЗМ – СТИЛЬОВА ТЕЧІЯ МОДЕРНІЗМУ, ЯКА ВИНИКЛА В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ НА ПОЧАТКУ ХХ ст.

М.М. КОЦЮБИНСЬКИЙ (1864 – 1913). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ, ГОЛОВА «ПРОСВІТИ» В ЧЕРНІГОВІ. Є ОДНИМ ІЗ НАЙОРИГІНАЛЬНІШИХ УКРАЇНСЬКИХ ПРОЗАІКІВ. ПИСЬМЕННИК ПРАГНУВ ДО СТВОРЕННЯ ЕФЕКТУ ЄДНОСТІ СЛОВЕСНИХ, МУЗИЧНИХ І КОЛЬОРОВИХ АСОЦІАЦІЙ. У КІЛЬКОХ ТВОРАХ ЯСКРАВО РОЗКРИВ ТЕМУ СТРАХУ ЯК ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНОГО ПОЧУТТЯ

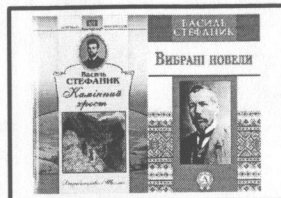
ЛЕСЯ УКРАЇНКА (1871 – 1913). УКРАЇНСЬКА ПИСЬМЕННИЦЯ, ПЕРЕКЛАДАЧКА, КУЛЬТУРНА ДІЯЧКА. ПИСАЛА У ЖАНРАХ ПОЕЗІЇ, ДРАМИ, ПРОЗИ, ПУБЛІЦИСТИКИ. ТАКОЖ Є НАПРАЦЮВАННЯ В ГАЛУЗІ ФОЛЬКЛОРИСТИКИ (220 НАРОДНИХ МЕЛОДІЙ ЗАПИСАНО З ЇЇ ГОЛОСУ), БРАЛА АКТИВНУ УЧАСТЬ В УКРАЇНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ РУСІ

ЛІТЕРАТУРА МОДЕРНУ

В.С. СТЕФАНИК (1871 – 1936). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, МАЙСТЕР ЕКСПРЕСІОНІСТИЧНОЇ НОВЕЛИ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ, ПОЛІТИК. ПОСОЛ (ДЕПУТАТ) АВСТРІЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ВІД ГАЛИЧИНИ. ЗАПОЧАТКУВАВ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ ЕКСПРЕСІОНІЗМ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ЗОБРАЖЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО ЧЕРЕЗ ЗОВНІШНЄ, ЗАЦІКАВЛЕННЯ ГЛИБИННИМИ ПСИХОЛОГІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ

О.Ю. КОБИЛЯНСЬКА (1863 – 1942). УКРАЇНСЬКА ПИСЬМЕННИЦЯ, УЧАСНИЦЯ ФЕМІНІСТИЧНОГО РУХУ НА БУКОВИНІ. ЗРОБИЛА ЗНАЧНИЙ ВНЕСОК У РОЗВИТОК НОВОЇ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ШКОЛИ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ ст. ОДНІЄЮ З ПЕРШИХ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ ЗВЕРНУЛАСЯ ДО ПРОБЛЕМИ ЕМАНСИПАЦІЇ ЖІНКИ, СТВОРИЛА ЦІЛІСНІ ОБРАЗИ ЖІНОК-ІНТЕЛІГЕНТОК

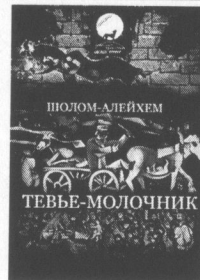
В.К. ВИННИЧЕНКО (1880 – 1951). УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ТА ДЕРЖАВНИЙ ДІЯЧ, ПРОЗАІК, ДРАМАТУРГ І ХУДОЖНИК. НОВАТОРСЬКИМ БУЛО ЙОГО ВИСВІТЛЕННЯ ТАКИХ НЕЗВИЧНИХ ТОДІ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ГЕРОІВ, ЯК РЕВОЛЮЦІОНЕРИ, ЩО ПОТРАПЛЯЮТЬ У ПСИХОЛОГІЧНО СКЛАДНІ СИТУАЦІЇ. ПСИХОЛОГІЧНИЙ РЕАЛІЗМ ЯК ПЕРЕХІДНИЙ ЕТАП ПАНУЄ В ПЕРШИХ РОМАНАХ І БІЛЬШОСТІ ДРАМ, ЩО ВИРІЗНЯЮТЬСЯ СЦЕНІЧНІСТЮ, ГОСТРОТЮ І ЦІКАВІСТЮ ІНТРИГИ, ПОБУДОВАНОЇ НА КОНТРАСТАХ

ЄВРЕЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА В УКРАЇНІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX – ПОЧАТКУ XX ст.

ШОЛОМ-АЛЕЙХЕМ (1859 – 1916). ЄВРЕЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ДРАМАТУРГ, ОДИН З ОСНОВОПОЛОЖНИКІВ СУЧАСНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ МООВОЮ ІДИШ. ТАКОЖ ПИСАВ СВОЇ ТВОРИ ІВРИТОМ І РОСІЙСЬКОЮ. ЖИТТЯ МИТЦЯ БУЛО ТІСНО ПОВ'ЯЗАНЕ З УКРАЇНОЮ. ТВОРЧІСТЬ ПИСЬМЕННИКА ЗАБАРВЛЕНА УКРАЇНСЬКИМ КОЛОРИТОМ, ВИКОРИСТАНО УКРАЇНСЬКУ ЛЕКСИКУ, ФОЛЬКЛОР. НАЯВНІ ОПИСИ УКРАЇНСЬКОГО ТА ЄВРЕЙСЬКОГО НАРОДІВ. АЛЕ УКРАЇНСЬКІ МІСТА ТА ЇХНЕ НАСЕЛЕННЯ У ТВОРАХ АВТОРА ВІДІГРАЮТЬ СКОРІШЕ РOLЬ ДЕКОРАЦІЙ, НА ТЛІ ЯКИХ РОЗГОРТАЄТЬСЯ ДРАМА ЄВРЕЙСЬКОЇ ГРОМАДИ «СМУГИ ОСІЛОСТІ»

ЖАБОТИНСЬКИЙ ВОЛОДИМИР (ЗЄВ) ЄВГЕНОВИЧ (1880 – 1940). ЄВРЕЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК І ПУБЛІЦИСТ, ОДИН З ЛІДЕРІВ СІОНІСТСЬКОГО РУХУ; СПІВЗАСНОВНИК ДЕРЖАВИ ІЗРАЇЛЬ ТА ЇЇ ЗБРОЙНИХ СИЛ (ГАГАНА). ЗАВДЯКИ ЛІТЕРАТУРНОМУ ОБДАРУВАННЮ І ЛІНГВІСТИЧНИМ ЗДІБНОСТЯМ У ВІЩІ 18 РОКІВ СТАВ ІНОЗЕМНИМ КОРЕСПОНДЕНТОМ ГАЗЕТ «ОДЕСЬКИЙ ЛИСТОК» І «ОДЕСЬКІ НОВИНИ». ПІСЛЯ ПЕРЕБУВАННЯ ЗА КОРДОНОМ СТАВ ЧЛЕНОМ РЕДАКЦІЇ І ПРОВІДНИМ ФЕЙЛЕТОНІСТОМ ГАЗЕТИ «ОДЕСЬКІ НОВИНИ». НАПИСАНІ НИМ У ЦЕЙ ПЕРІОД ДРАМИ СТАВИВ ОДЕСЬКИЙ МІСЬКИЙ ТЕАТР. ЄВРЕЙСЬКІ ПОГРОМИ 1903 – 1905 рр. ПРИВЕЛИ В.Є. ЖАБОТИНСЬКОГО ДО РУХУ СІОНІСТІВ. З РЕВІЗІОНІСТСЬКОГО РУХУ, СТВОРЕНОГО ЗЄСВОМ ЖАБОТИНСЬКИМ, ВИЙШЛИ СУЧАСНІ ІЗРАЇЛЬСЬКІ «ПРАВІ», ЯКІ ПРЕДСТАВЛЕНІ БЛОКОМ «ЛІКУД» І З 1970-их рр. ВІДІГРАЮТЬ ЗНАЧНУ РОЛЬ У ПОЛІТИЧНОМУ ЖИТТІ ІЗРАЇЛЮ

В.Г. КОРОЛЕНКО

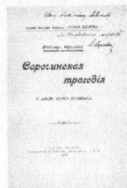

ВОЛОДИМИР ГАЛАКТИОНОВИЧ КОРОЛЕНКО (1853 – 1921). ПИСЬМЕННИК, ЖУРНАЛІСТ, ПУБЛІЦИСТ, ЛІТЕРАТУРНИЙ РЕДАКТОР ТА ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ УКРАЇНСЬКОГО І ПОЛЬСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ. СЕРЕД НАЙВІДОМШИХ ТВОРІВ ПИСЬМЕННИКА ПОВІСТІ «СЛІПий МУЗИКА» (1886), «ДІТИ ПІДЗЕМЕЛЛЯ» (СКОРОЧЕНА ВЕРСІЯ ПОВІСТІ «В ПОГАНОМУ ТОВАРИСТВІ»; 1886), «ХАПУН (ЮМ-КІПУР)» (1890) ТА «БЕЗ ЯЗИКА» (1895)

ПОЛТАВА.МОГИЛА В.Г. КОРОЛЕНКА

ПРАВОЗАХИСНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ЗАХИЩАВ СЕЛЯН ПІД ЧАС РОЗПРАВ І СФАБРИКОВАНИХ СУДОВИХ ПРОЦЕСІВ У ЗВ'ЯЗКУ З АГРАРНИМИ ПОВСТАННЯМИ 1905 – 1907 рр. ЦІ ПОДІЇ ОПИСАВ У ЦИКЛІ НАРИСІВ ПІД НАЗВОЮ «СОРОЧИНСЬКА ТРАГЕДІЯ». ЗА КНИГУ РІК ПЕРЕБУВАВ ПІД СЛІДСТВОМ

У 1911 р. БУЛО ОПУБЛІКОВАНО ПРОТЕСТ ПІД ЗАГОЛОВКОМ «ДО РОСІЙСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА (З ПРИВОДУ КРИВАВОГО НАКЛЕПУ НА ЄВРЕЇВ)», СКЛАДЕНИЙ В.Г. КОРОЛЕНКОМ. ЗАХИСТ М. БЕЙЛІСА В СУДОВОМУ ПРОЦЕСІ 1913 р.

«ЛІГА ПОРЯТКУ ДІТЕЙ» — БЛАГОДІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ. ЗАСНОВАНА ВОСЕНИ 1918 р. У ПОЛТАВІ З ІНІЦІАТИВИ В. Г. КОРОЛЕНКА. У ЛИСТОПАДІ 1918 р. ВІН ЗВЕРНУВСЯ ДО ГОЛОВИ РАДНАРКОМУ УКРАЇНИ Х. Г. РАКОВСЬКОГО З ПРОХАННЯМ ПОРУШИТИ ПИТАННЯ ПРО ДОЦІЛЬНІСТЬ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ У МАСШТАБІ КРАЇНИ

РОСІЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА В УКРАЇНІ НА ПОЧАТКУ XX ст.

О.І. КУПРІН (1870 – 1938). РОСІЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК. ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ОЛЕКСАНДРІВСЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО УЧИЛИЩА ПІДПОРУЧИКА О.І. КУПРІНА БУЛО НАПРАВЛЕНО У 46-й ПІХОТНИЙ ДНІПРОВСЬКИЙ ПОЛК, ЩО СТОЯВ У ПРОСКУРОВІ ПОДІЛЬСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ. БУДНІ ГЛУХОГО МІСТЕЧКА, ПОБУТ І ЗВИЧАЇ ЗДИЧАВЛОГО ЗАШТАТНОГО ОФИЦЕРСТВА, ПРОВІНЦІЙНИХ МІЩАН ВІН ОПИСАВ У ПОВІСТІ «ПОЄДИНОК». ЗА ЧАС СВОГО П'ЯТИРІЧНОГО ПЕРЕБУВАННЯ В УКРАЇНІ, З 1894 р., ВІН ДРУКУВАВСЯ В ГАЗЕТАХ «КИЯНИН», «КИЇВСЬКЕ СЛОВО», «ВОЛИНЬ» (ЖИТОМИР), «ОДЕССКИЕ НОВОСТИ». НАПИСАНІ ДЛЯ КИЇВСЬКИХ ГАЗЕТ НАРИСИ СКЛАЛИ ЦИКЛ «КИЇВСЬКІ ТИПИ», ЩО ВИКЛИКАЮТЬ ІНТЕРЕС І ПОНИНИ

А.І.Купрін
ПОЄДИНОК

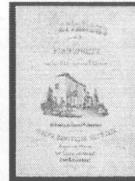
М.О. БУЛГАКОВ (1891 – 1940). РОСІЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ДРАМАТУРГ. АВТОР БАГАТЬОХ ВІДОМИХ ТВОРІВ. НАРОДИВСЯ В КИЄВІ В СІМ'І ВИКЛАДАЧА ДУХОВНОЇ АКАДЕМІЇ. З 1901 р. ОТРИМУВАВ ПОЧАТКОВУ ОСВІТУ В ПЕРШІЙ КИЇВСЬКІЙ ГІМНАЗІЇ. У 1909 р. ВСТУПИВ ДО КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ НА МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ. ПІД ЧАС ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ В 1919 р. М.О. БУЛГАКОВ БУВ МОБІЛІЗОВАНИЙ ЯК ВІЙСЬКОВИЙ ЛІКАР В АРМІЮ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ, ПОТІМ У ЗБРОЙНІ СИЛИ ПІВДНЯ РОСІЇ. М.О. БУЛГАКОВ ЛЮБИВ КИЇВ – «НЕМАЄ КРАСИВІШОГО МІСТА НА СВІТІ, НІЖ КИЇВ!»

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ ст.

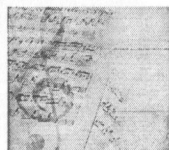
Й.Х. ВИТВИЦЬКИЙ (1813 – 1866). ПОЛЬСЬКИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ПІАНІСТ І МУЗИЧНИЙ ПЕДАГОГ. В 1840 – 1865 рр. ВІВ КЛАСИ ФОРТЕПІАНО Й АНСАМБЛЮ В КИЇВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ ШЛЯХЕТНИХ ДІВЧАТ. У КИЄВІ НАПИСАВ МУЗИЧНИЙ ТВІР «УКРАЇНА» (1836) – ВАРІАЦІЇ НА ТЕМУ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ПІСНІ «ЗІБРАЛИСЯ ВСІ БУРЛАКИ»

М.М. ВЕРБИЦЬКИЙ (1815 – 1870). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ХОРОВИЙ ДИРИГЕНТ, СВЯЩЕНИК УГКЦ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ, АВТОР МУЗИКИ ДЕРЖАВНОГО ГІМНУ УКРАЇНИ «ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА». НАПИСАВ ПОВНУ ЛІТУРГІЮ ДЛЯ МІШАНОГО ХОРУ (1847), «АНГЕЛ ВОПІЯШЕ» ТА ІНШІ ЦЕРКОВНІ КОМПОЗИЦІЇ

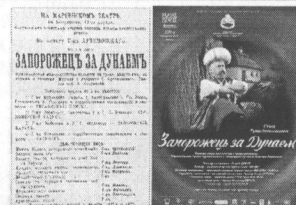
І.А. ЛАВРІВСЬКИЙ (1823 – 1873). УКРАЇНСЬКИЙ ГАЛИЦЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ДИРИГЕНТ, СВЯЩЕНИК УГКЦ. ПИСАВ МУЗИКУ ДЛЯ ЦЕРКОВНИХ ХОРІВ, А ТАКОЖ СВІТСЬКІ ПІСНІ НА ОСНОВІ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ. ЙОГО ПІСНІ «ГЕН, ГЕН, ДАЛЕКО» (НА ВІРШІ П. ЛЕОНТОВИЧА), «РУСЬКА РІЧКА» ДЛЯ ЧОЛОВІЧОГО ХОРУ (НА СЛОВА Я. ГОЛОВАЦЬКОГО) І «ПЛАЧ ВДОВИЦЬ» (НА ВІРШІ А. ЛАЖЕЦЬКОГО) ВІДІГРАЛИ ВАЖЛИВУ РОЛЬ У РОЗВИТКУ СВІТСЬКОЇ МУЗИКИ В ГАЛИЧИНІ

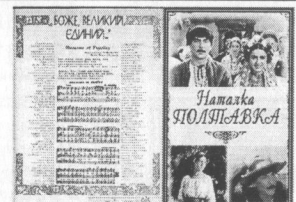
УКРАЇНЬСЬКА МУЗИКА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ ст.

С.С. ГУЛАК-АРТЕМОВСЬКИЙ (1813 – 1873). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, СПІВАК, БАРИТОН (БАС-БАРИТОН), ДРАМАТИЧНИЙ АРТИСТ, ДРАМАТУРГ, АВТОР ОДНІЄІ З ПЕРШИХ ОПЕР НА УКРАЇНОМОВНЕ ЛІБРЕТО ОПЕРИ «ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ». ОКРЕМЕ МІСЦЕ У ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ ПОСІДАЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ПІСНІ, РАПСОДІЯ ЗІ ЗБІРКИ ІЗ СЕМИ ПІСЕНЬ ПІД ЗАГАЛЬНОЮ НАЗВОЮ «УКРАЇНСЬКА СВАДЬБА»

М.В. ЛИСЕНКО (1842 – 1912). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ПІАНІСТ, ДИРИГЕНТ, ПЕДАГОГ, ЗБИРАЧ ПІСЕННОГО ФОЛЬКЛОРУ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ. ДО НАЙВІДОМШИХ ТВОРІВ НАЛЕЖАТЬ МУЗИКА ГІМНІВ «МОЛИТВА ЗА УКРАЇНУ» ТА «ВІЧНИЙ РЕВОЛЮЦІОНЕР», ОПЕРИ «ТАРАС БУЛЬБА», «НАТАЛКА ПОЛТАВКА» ТА ІНШІ

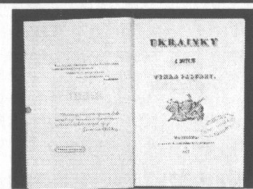
М.Д. ЛЕОНТОВИЧ (1877 – 1921). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ХОРОВИЙ ДИРИГЕНТ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ, ПЕДАГОГ. АВТОР ШИРОКОВІДОМИХ ОБРОБОК УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ ДЛЯ ХОРУ «ЩЕДРИК», «ДУДАРИК», «КОЗАКА НЕСУТЬ». ТЕМАТИКА ХОРОВИХ МІНІАТЮР КОМПОЗИТОРА НАДЗВИЧАЙНО РІЗНОМАНІТНА. ЦЕ ОБРЯДОВІ, ЦЕРКОВНІ, ІСТОРИЧНІ, ЧУМАЦЬКІ, ЖАРТІВЛИВІ, ТАНЦЮВАЛЬНІ, ІГРОВІ ПІСНІ

УКРАЇНА В ПОЛЬСЬКІЙ МУЗИЦІ РОМАНТИЗМУ

ПАДУРА ТИМКО (1801 – 1871). ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ, КОМПОЗИТОР ТА ТОРБАНІСТ. АВТОР ВІДОМОЇ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ НЕЈ, SOKOŁY. НАПОЛЯГАВ НА НЕОБХІДНОСТІ СПІЛЬНОЇ БОРОТЬБИ ПОЛЯКІВ І УКРАЇНЦІВ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ. БУВ СПІВЦЕМ КОЗАЧЧИНИ, ПОПУЛЯРИЗУВАВ УКРАЇНСЬКИЙ ФОЛЬКЛОР ТА МУЗИКУ. ВИСЛОВЛЮВАВ ЗАХОПЛЕННЯ КОЗАЦЬКОЮ СТАРОВИНОЮ, ПРИ ЦЬОМУ НАРІВНІ З КОЗАКОФІЛЬСЬКИМИ ТЕНДЕНЦІЯМИ ВІДЧУТНА СЛОВ'ЯНО- ТА ПОЛОНОФІЛЬСЬКА КОНЦЕПЦІЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

ЗАВАДСЬКИЙ МІХАЛ (1828 – 1887). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, МУЗИЧНИЙ ПЕДАГОГ, ПІАНІСТ ПОЛЬСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ. АВТОР ПОНАД 500 ТВОРІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ПЕРЕВАЖНО З УКРАЇНСЬКИМИ ТЕМАМИ. ПРЕДСТАВНИК КАМЕРНОГО СЕНТИМЕНТАЛЬНОГО НАПРЯМУ, ХАРАКТЕРНОГО ДЛЯ ПЕРШОГО ЕТАПУ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ФОРТЕПІАННОЇ МУЗИКИ

ЗАРЕМБА ВЛАДИСЛАВ (1833 – 1902). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ПІАНІСТ І ПЕДАГОГ ПОЛЬСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ. АВТОР ПІСЕНЬ І РОМАНСІВ ЯК УКРАЇНСЬКОЮ ТАК І ПОЛЬСЬКОЮ МОВАМИ, В ТОМУ ЧИСЛІ БЛИЗЬКО 30 ВОКАЛЬНИХ ТВОРІВ НА СЛОВА ТАРАСА ШЕВЧЕНКА («МУЗИКА ДО КОБЗАРЯ»). ПЕРЕКЛАВ ДЛЯ ФОРТЕПІАНО РЯД УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ. СКЛАВ ЗБІРНИКИ МУЗИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ – ВОКАЛЬНИЙ «ПІСЕННИК ДЛЯ НАШИХ ДІТЕЙ» (ПОЛ. SPIEWNIK DLA NASZYCH DZIEATEK) І ФОРТЕПІАННИЙ «МАЛЕНЬКИЙ ПАДЕРЕВСЬКИЙ» (ПОЛ. MAŁY PADEREWSKY).

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ

СТВОРЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ТЕАТРІВ

У ПОЛТАВІ 1810 р. БУЛО СТВОРЕНО ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ТЕАТР, ЗГОДОМ ТЕАТРИ ПОСТАЮТЬ У ХАРКОВІ, КИЄВІ, НІЖИНІ, КАТЕРИНОСЛАВІ

НЕСПРИЯТЛИВІ УМОВИ

ВІДСУТНІСТЬ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ, ПРИМІЩЕНЬ, НАЛЕЖНИХ ТРАДИЦІЙ РЕЖИСУРИ, АКТОРСЬКОЇ ГРИ, ВИСОКОХУДОЖНЬОГО РЕПЕРТУАРУ

АМАТОРСЬКИЙ МАНДРІВНИЙ ТЕАТР

У 50 – 60-их рр. АМАТОРСЬКІ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНІ ГУРТКИ ДІЯЛИ В КІЛЬКОХ МІСТАХ СХІДНОЇ УКРАЇНИ (ЧЕРНІГІВ, НОВГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ, ПОЛТАВА, ЄЛИСАВЕТГРАД, ХАРКІВ)

ПОЛЛІНГВІЗМ ВИСТАВ

ВИКОРИСТАННЯ ЗДЕБІЛЬШОГО ТРЬОХ МОВ – УКРАЇНСЬКОЇ, РОСІЙСЬКОЇ, ПОЛЬСЬКОЇ

ВПРОВАДЖЕННЯ У ДРАМАТИЧНУ ДІЮ НАРОДНИХ ОБРЯДІВ (СВАТАННЯ, ЗАРУЧИНИ, ВЕСІЛЛЯ), ОБРЯДОВИХ ПІСЕНЬ (КОЛЯДКИ, ЩЕДРІВКИ, ВЕСНЯНКИ), РІЗНОМАНІТНОЇ НАРОДНОЇ ЛІРИКИ, НАРОДНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ (ПРИСЯДКИ, СТРИБКИ, ДРІБУШКИ, ПОВЗУНЦІ)

ВІДРОДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО НАРОДНОГО ТЕАТРУ

І.К. КАРПЕНКО-КАРИЙ

У 1883 р. УКРАЇНЬСЬКА ТЕАТРАЛЬНА РОДИНА, ДО ЯКОЇ ВХОДИЛИ ТАЛАНОВИТІ АКТОРИ (КАРПЕНКО-КАРИЙ, САДОВСЬКИЙ, САКСАГАНСЬКИЙ) ТА АКТРИСИ (ЗАНЬКОВЕЦЬКА, ЗАТИРКЕВИЧ), ОТРИМАЛА ДОЗВІЛ СТАВИТИ УКРАЇНСЬКІ ВИСТАВИ. ТРУПА П. К. САКСАГАНСЬКОГО ТА І. К. КАРПЕНКА-КАРОГО ОРГАНІЗОВАНА 1890 р. ПІД НАЗВОЮ «ТОВАРИСТВО РОСІЙСЬКО-МАЛОРОСІЙСЬКИХ АРТИСТІВ ПІД ОРУДОЮ П. К. САКСАГАНСЬКОГО». У СКЛАДІ ТРУПИ, КРІМ П. К. САКСАГАНСЬКОГО ТА КАРПЕНКА-КАРОГО, БУЛИ М. САДОВСЬКА, Я. ЛІНИЦЬКА, С. ТОБЛЕВИЧ, О. ШЕВЧЕНКО, Д. МОВА, П. ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ, Р. ЧИЧОРСЬКИЙ ТА ІНШІ

М.К. ЗАНЬКОВЕЦЬКА

М.К. САДОВСЬКИЙ

П.К. САКСАГАНСЬКИЙ

С.В. ТОБЛЕВИЧ

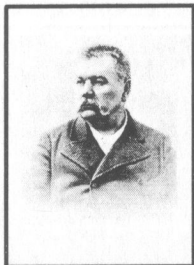

М.К. САДОВСЬКА

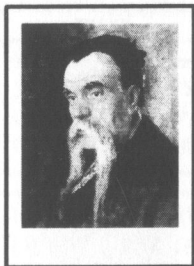
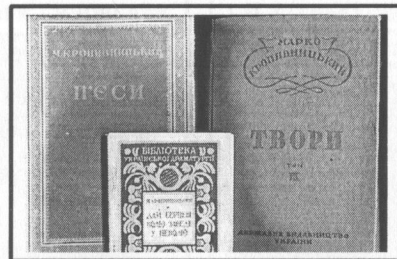

Г.П. ЗАТИРКЕВИЧ

ПРОФЕСІЙНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР НОВОГО ПОКОЛІННЯ

М.Л. КРОПИВНИЦЬКИЙ (1840 – 1910).
УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ДРАМАТУРГ,
ТЕАТРАЛЬНИЙ АКТОР. З ІМЕНЕМ
КРОПИВНИЦЬКОГО ПОВ'ЯЗАНЕ СТВОРЕННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ПРОФЕСІЙНОГО ТЕАТРУ НА
ПІДРОСІЙСЬКІЙ ЧАСТИНІ УКРАЇНИ Й
НАСТУПНИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ РЕАЛІСТИЧНОЇ
ДРАМАТУРГІЇ. ЯК ПИСЬМЕННИК-ДРАМАТУРГ
М.Л. КРОПИВНИЦЬКИЙ ДОТРИМУВАВСЯ
ТРАДИЦІЙ ТАК ЗВАНОЇ «ЕТНОГРАФІЧНОЇ ДРАМИ»

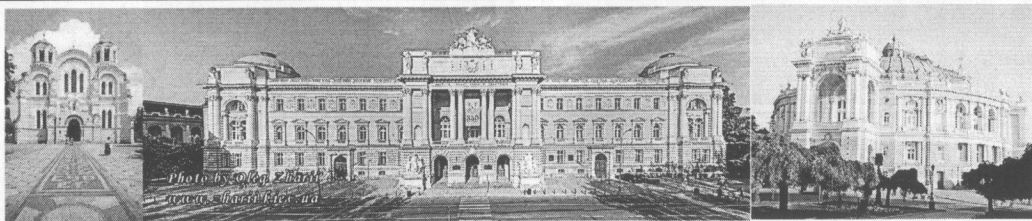
М.П. СТАРИЦЬКИЙ (1840 – 1904).
УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК (ПОЕТ,
ДРАМАТУРГ, ПРОЗАЇК), ТЕАТРАЛЬНИЙ І
КУЛЬТУРНИЙ ДІЯЧ. АВТОР «ЦИГАНКИ АЗИ»,
«ОЙ НЕ ХОДИ, ГРИЦЮ», «НЕ СУДИЛОСЯ», «ЗА
ДВОМА ЗАЙЦЯМИ» ВІДДАВАВ ПЕРЕВАГУ
ЖАНРАМ ВОДЕВІЛЮ ТА МЕЛОДРАМИ З
ЕФЕКТНИМИ МОНОЛОГАМИ, РОМАНТИКОЮ,
НАЦІОНАЛЬНИМ КОЛОРИТОМ

СТИЛЬОВІ НОВАЦІЇ В АРХІТЕКТУРІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX ст.

I. ЕКЛЕКТИЗМ

МЕХАНІЧНЕ ПОЄДНАННЯ РІЗНИХ СТИЛЬОВИХ НАПРЯМІВ

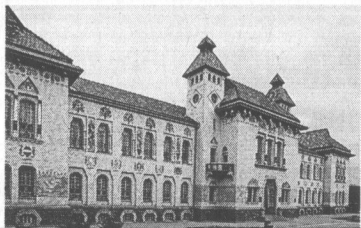
II. ВІДЕНСЬКИЙ НЕОРЕНЕСАНС ТА НЕОБАРОКО

ОДНА З ПОШИРЕНИХ ФОРМ АРХІТЕКТУРНОЇ ЕКЛЕКТИКИ XIX ст., ЩО ВІДТВОРЮВАЛА ЗОВНІШНІ АРХІТЕКТУРНІ РІШЕННЯ ЧАСІВ ВІДРОДЖЕННЯ, НЕ ЗАСТОСОВУВАВАСЯ В ЧИСТОМУ ВИГЛЯДІ, А ЯК СУМІШ З НЕОБАРОКО І МАВ КОРОТКИЙ ТЕРМІН ІСНУВАННЯ

АРХІТЕКТУРА МОДЕРНУ

СТИЛЬОВИЙ НАПРЯМ, ЯКИЙ ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ АСИМЕТРИЧНІСТЮ ПЛАНУВАННЯ, ВИКОРИСТАННЯМ ЗАЛІЗНИХ КОНСТРУКЦІЙ І ОЗДОБЛЮВАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ (ПРИКРАСИ З ЛИТОГО ЗАЛІЗА), ЛАМАНИХ ЛІНІЙ (ЗРАЗОК УКРАЇНСЬКОГО МОДЕРНУ – БУДИНОК ГУБЕРНСЬКОГО ЗЕМСТВА В ПОЛТАВІ)

ПОЛТАВА. БУДИНОК ГУБЕРНСЬКОГО ЗЕМСТВА

КИЇВ. БЕСАРАБСЬКИЙ РИНОК

ЛЬВІВ. ЗАЛІЗНИЧНИЙ ВОКЗАЛ

ХАРКІВ. ЗАЛІЗНИЧНИЙ ВОКЗАЛ

СКУЛЬПТУРА XIX – початку XX ст.

І.П. МАРТОС (1752 – 1835).
ВИХОДЕць ІЗ УКРАЇНИ,
ЯКИЙ ПРАЦЮВАВ У
ПЕТЕРБУРЗЬКІЙ
АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ
ПРОФЕСОРОМ І
РЕКТОРОМ

М.І. ПАРАЩУК (1878 –
1963). УКРАЇНСЬКИЙ І
БОЛГАРСЬКИЙ
АРХІТЕКТОР,
СКУЛЬПТОР
І
ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ

І.П. КАВАЛЕРИДЗЕ (1887
– 1978). УКРАЇНСЬКИЙ
СКУЛЬПТОР,
КІНОРЕЖИСЕР,
ДРАМАТУРГ,
СЦЕНАРИСТ

Л.В. ПОЗЕН (1849 –
1921). УКРАЇНСЬКИЙ
СКУЛЬПТОР-
ПЕРЕДВИЖНИК,
ДІЙСНИЙ ЧЛЕН
ПЕТЕРБУРЗЬКОЇ
АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ

О.П. АРХИПЕНКО (1887 – 1964).
УКРАЇНСЬКИЙ ТА АМЕРИКАНСЬКИЙ
СКУЛЬПТОР І ХУДОЖНИК, ОДИН ІЗ
ОСНОВОПОЛОЖНИКІВ КУБІЗМУ В
СКУЛЬПТУРІ. ПОЧЕСНИЙ ЧЛЕН
ОБ'ЄДНАННЯ МИТЦІВ-УКРАЇНЦІВ В
АМЕРИЦІ (ОМУА)

Т.Г. ШЕВЧЕНКО-ЖИВОПИСЕЦЬ

1830 – 1847

Зображення життя та побуту селянства

Висока техніка офорту

Захоплення жанром портрета

1847 – 1857

Домінування казахської теми

Використання техніки сепії

Зображення життя солдатчини

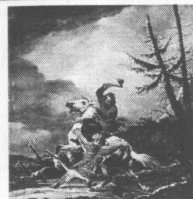
1857 – 1861

ПОРТРЕТИ, ОФОРТИ, МАЛЮНКИ. У 1860 р. РІШЕННЯМ РАДИ ПЕТЕРБУРЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ
Т.Г. ШЕВЧЕНКА БУЛО ОБРАНО АКАДЕМІКОМ З ГРАВІРУВАННЯ НА МІДІ

УКРАЇНА У ТВОРЧОСТІ ПОЛЬСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ ст.

ОРЛОВСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР (1777 – 1832). ПОЛЬСЬКИЙ ЖИВОПИСЕЦЬ-БАТАЛІСТ. У 1809 р. ЗА КАРТИНУ «БІВУАК КОЗАКІВ» САНКТ-ПЕТЕРБУРЗЬКА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ПРИСВОЇЛА ЙОМУ ЗВАННЯ АКАДЕМІКА. КАРТИНА «МАЗЕПА» (СЕРЕДИНА 1820-их рр.) НАДЗВИЧАЙНО ЦІКАВА ЯК З ТОЧКИ ЗОРУ ВТІЛЕННЯ СТИЛЮ, ТАК І З ТОЧКИ ЗОРУ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ АВТОРОМ ЛЕГЕНДАРНОГО СЮЖЕТУ

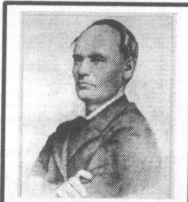
МАТЄЙКО ЯН АЛОЇЗІЙ (1838 – 1893). ПОЛЬСЬКИЙ ХУДОЖНИК, МАЙСТЕР ВИЗНАЧНИХ ЖИВОПИСНИХ ПОЛОТЕН НА ІСТОРИКО-ПАТРІОТИЧНІ СЮЖЕТИ. ТВОРЧИЙ ДОРОБОК ЯНА МАТЕЙКА МІСТИТЬ ДВА ОЛІЙНИХ ТВОРИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ – «ВЕРНИГОРА» ТА «БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ З ТУГАЙ-БЕСМ ПІД ЛЬВОВОМ»

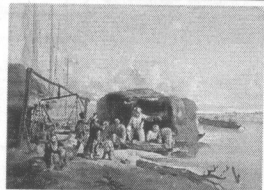
ЛЕОН ЯН ВИЧУЛКОВСЬКИЙ (1852 – 1936). ГРАВЕР, ХУДОЖНИК ДОБИ ПАНУВАННЯ У ПОЛЬСЬКІЙ КУЛЬТУРІ ІДЕЙНОГО НАПРЯМУ «МОЛОДА ПОЛЬЩА», ПРЕДСТАВНИК РЕАЛІЗМУ ТА ІМПРЕСІОНІЗМУ В МАЛІ РСТВІ. З 1883 ПО 1893 РР. ВІН МЕШКАВ В УКРАЇНІ. ПІД ВПЛИВОМ УКРАЇНСЬКОЇ ПРИРОДИ ВИЧУЛКОВСЬКИЙ ПЕРЕЙШОВ ДО ПЛЕНЕРИЗМУ. РОБОТИ ЦЬОГО ПЕРІОДУ НАПОВНЕНІ СВІТЛОМ І БАРВИСТИМИ КОЛЬОРАМИ, БЛИЗЬКИМИ ДО ІМПРЕСІОНІЗМУ

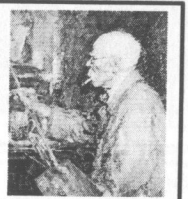
УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИС (I)

І.М. СОШЕНКО (1807 – 1876).
УКРАЇНСЬКИЙ ХУДОЖНИК І ПЕДАГОГ. У
СВОЇХ РОБОТАХ – «ХЛОПЧИКИ-РИБАЛКИ»,
«ПРОДАЖ СІНА НА БЕРЕЗІ ДНІПРА», «БІЛЯ
РІЧКИ» – ВІН З ЛЮБОВ'Ю ЗМАЛЬОВУВАВ
ПРИРОДУ УКРАЇНИ

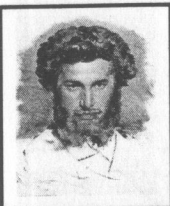
П.Д. МАРТИНОВИЧ (1856 – 1933).
УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИСЕЦЬ, ГРАФІК,
ФОЛЬКЛОРИСТ І ЕТНОГРАФ. СТВОРИВ ЦІЛУ
ГАЛЕРЕЮ КОЛОРИТНИХ СЕЛЯНСЬКИХ
ОБРАЗІВ. УВАЖАЄТЬСЯ МАЙСТРОМ
ПСИХОЛОГІЧНОГО ПОРТРЕТА

М.С. САМОКИШ (1860 – 1944). УКРАЇНСЬКИЙ
ХУДОЖНИК-БАТАЛІСТ, МАЙСТЕР
АНІМАЛІСТИЧНОГО ЖАНРУ, ГРАФІК. У
СПАДЩИНІ М. САМОКИША ЛИШИЛИСЯ
ЧИСЛЕННІ РОБОТИ, З ЯКИХ ЗНАЧНА ЧАСТИНА
НА БАТАЛЬНІ СЮЖЕТИ. ХУДОЖНИК ВИКОНАВ
КІЛЬКА ТИСЯЧ КНИЖКОВИХ ІЛЮСТРАЦІЙ,
ЗАСТОСОВУЮЧИ В НИХ МАЛЯРСЬКІ ЗАСОБИ,
ЗОКРЕМА ІЛЮСТРУВАВ УКРАЇНСЬКІ КНИГИ

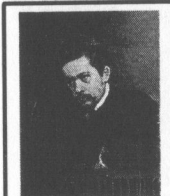
УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИС (II)

А.І. КУЇНДЖІ (1842 – 1910).
УКРАЇНСЬКИЙ І РОСІЙСЬКИЙ
ЖИВОПИСЕЦЬ-ПЕЙЗАЖИСТ,
ПЕДАГОГ ГРЕЧЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ.
ПРОСЛАВИВСЯ ЕФЕКТАМИ
ОСВІТЛЕННЯ, БЛИЗЬКИМИ ЗА
ПРИРОДОЮ ДО ЛЮБОЗНОСТІ В
ПЕЙЗАЖАХ УКРАЇНСЬКОЇ ПРИРОДИ

І.Ю. РЕПІН (1844 – 1930).
УКРАЇНСЬКИЙ І РОСІЙСЬКИЙ
ХУДОЖНИК. ЗАЛИШИВ БАГАТУ Й
РІЗНОМАНІТНУ МИСТЕЦЬКУ
СПАДЩИНУ, ЧИСЛЕННІ ЖАНРОВІ,
ПОБУТОВІ КАРТИНИ, ПОРТРЕТИ І
ТВОРИ НА ІСТОРИЧНІ ТЕМИ

М.О. ЯРОШЕНКО (1846 – 1898).
УКРАЇНСЬКИЙ І РОСІЙСЬКИЙ
ХУДОЖНИК-ПЕРЕДВИЖНИК.
АВТОР ПОЛОТЕН
ДЕМОКРАТИЧНОГО
СПРЯМУВАННЯ, ЧИСЛЕННИХ
ПОРТРЕТІВ, ЖИВОПИСНИХ
КРАЄВИЛІВ

УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИС (III)

С.І. ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ
(1854 – 1917). УКРАЇНСЬКИЙ
ЖИВОПИСЕЦЬ,
ПЕЙЗАЖИСТ, БАТАЛІСТ.
ОДНА ³
НАЙУЛЮБЛЕНІШИХ ТЕМ
С. ВАСИЛЬКІВСЬКОГО –
УКРАЇНСЬКА КОЗАЧЧИНА

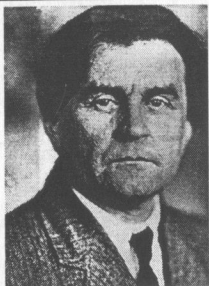
М.К. ПИМОНЕНКО (1862
– 1912). УКРАЇНСЬКИЙ
ЖИВОПИСЕЦЬ, АВТОР
БАГАТЬОХ КАРТИН НА
СІЛЬСЬКУ ТА МІСЬКУ
ТЕМАТИКУ

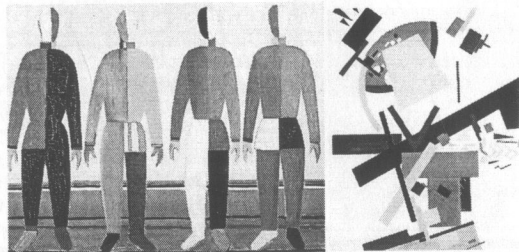
О.Г. СЛАСТІОН (1855 – 1933).
УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИСЕЦЬ
РОМАНТИЧНО-
НАРОДНИЦЬКОГО НАПРЯМУ,
ЕТНОГРАФ, АРХІТЕКТОР І
ПЕДАГОГ, ЗАСНОВНИК
МИРГОРОДСЬКОГО
КРАЄЗНАВЧОГО МУЗЕЮ

УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИС (IV)

К.С. МАЛЕВИЧ (1879 – 1935). ХУДОЖНИК-АВАНГАРДИСТ, ВИЗНАЧНИЙ ДІЯЧ УКРАЇНСЬКОГО АВАНГАРДУ, ЗАСНОВНИК СУПРЕМАТИЗМУ, ОДИН З ФУНДАТОРІВ КУБОФУТУРИЗМУ; ПЕДАГОГ, ТЕОРЕТИК МИСТЕЦТВА

Д.Д. БУРЛЮК (1882 – 1967). УКРАЇНСЬКИЙ ХУДОЖНИК-ФУТУРИСТ, ПОЕТ, ТЕОРЕТИК МИСТЕЦТВА, ЛІТЕРАТУРНИЙ І ХУДОЖНИЙ КРИТИК, ВИДАВЕЦЬ. СЕРЕД КАРТИН МИТЦЯ Є ТВОРИ, ПРИСВЯЧЕНІ ЙОГО БАТЬКІВЩИНІ – УКРАЇНІ (ЗОКРЕМА, «СВЯТОСЛАВ», «ЗАПОРОЖЦІ У ПОХОДІ», «КОЗАК МАМАЙ», «ТАРАС ШЕВЧЕНКО»)

ПЕРІОДИЗАЦІЯ РОЗВИТКУ НОВІТНЬОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

КОРОТКА ДОБА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ (1917 – 1921 рр.).

БУЛО СТВОРЕНО ПРИНЦИПОВО НОВІ УМОВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ, АЛЕ ЇЇ ПОСТУП ВІДБУВАВСЯ В ПЕРІОД ГОСТРОГО ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНОГО ПРОТИСТОЯННЯ, ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ Й ІНОЗЕМНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ

РАДЯНСЬКИЙ ЕТАП (1921 – 1991 рр.), ЯКИЙ КОМПЛЕКСНО ВКЛЮЧАЄ І ПРОЦЕС ЛІКВІДАЦІЇ НЕПИСЬМЕННОСТІ, І ДОБУ ЗЛЕТУ В 1920-их рр. ПОКОЛІННЯ «РОЗСТРІЛЯНОГО ВІДРОДЖЕННЯ» В ПЕРІОД «ВЕЛИКОГО ТЕРОРУ», І ДОБУ «ВІДЛИГИ» З РУХОМ «ШІСТДЕСЯТНИКІВ», ІНТЕНСИФІКАЦІЮ ПРОЦЕСУ СТВОРЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ТВОРЧИХ КОЛЕКТИВІВ І ПЕРІОД ПОДАЛЬШОЇ РУСИФІКАЦІЇ ТА УТИСКІВ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ НА ТЛІ ТОТАЛЬНОГО ІДЕОЛОГІЧНОГО ДИКТАТУ

ЕТАП РОЗБУДОВИ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ І ВІДРОДЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ, ЯКИЙ ТРИВАЄ ДОСІ Й ЗНАМЕНУЄ ПОЧАТОК ЇЇ НОВОГО ПОСТУПУ

РЕФОРМА ОСВІТИ В ЧАСИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАРІАТ НАРОДНОЇ ОСВІТИ (15 (28) червня 1917 – 9 (22) січня 1918)

І.М. СТЕШЕНКО (1873 – 1918). УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ І ПОЛІТИЧНИЙ ДІЯЧ, ПЕДАГОГ, ЛІТЕРАТУРОЗНАВЕЦЬ І ПИСЬМЕННИК, ПЕРЕКЛАДАЧ. 1917 р. – ЧЛЕН ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ. ЯК ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОСВІТИ (З ЧЕРВНЯ 1917 Р., У СІЧНІ-ЛЮТОМУ 1918 Р. – МІНІСТР) ЗДІЙСНИВ УКРАЇНІЗАЦІЮ ШКІЛЬНИЦТВА. ВБИТИЙ У ПОЛТАВІ 30 ЛИПНЯ 1918 Р. НЕВІДОМИМИ ЗЛОЧИНЦЯМИ. ПОХОВАНИЙ НА БАЙКОВОМУ КЛАДОВИЩІ В КИЄВІ

05.10.1917 – ВІДКРИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (КИЇВ)

07.11.1917 – СТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ
АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВА

22.11.1917 – СТВОРЕННЯ НАУКОВО-
ПЕДАГОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ У М. КИЄВІ

ПРОЕКТ ПОБУДОВИ УКРАЇНСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ У ХАРКОВІ, СУМАХ, ПОЛТАВІ, КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОМУ, УМАНІ, ВІННИЦІ, КРЕМЕНЧУЦІ, ЧЕРНІГОВІ, КАТЕРИНОСЛАВІ

ВІДКРИТТЯ КИЇВСЬКОГО ТЕХНІЧНОГО (1300 СТУДЕНТІВ) ТА МИРГОРОДСЬКОГО ХУДОЖНЬО-ПРОМИСЛОВОГО ІНСТИТУТІВ

СТВОРЕННЯ КАФЕДР УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ЛІТЕРАТУРИ, ІСТОРІЇ, КУЛЬТУРИ, ГЕОГРАФІЇ, ЕТНОГРАФІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В ОДЕСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ, НІЖИНСЬКОМУ, ПОЛТАВСЬКОМУ, КИЇВСЬКОМУ ПЕДАГОГІЧНИХ ІНСТИТУТАХ

РЕФОРМА ОСВІТИ В ЧАСИ ГЕТЬМАНАТУ

МІНІСТЕРСТВО НАРОДНОЇ ОСВІТИ

ДЕПАРТАМЕНТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ДЕПАРТАМЕНТ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

ДЕПАРТАМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

ДЕПАРТАМЕНТ НИЖЧОЇ ОСВІТИ

ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УРЯДУ ТА МІНІСТЕРСТВА

ВЛІТКУ 1918 р. РАДА МІНІСТРІВ ГЕТЬМАНАТУ СТВОРИЛА КОМІСІЮ НА ЧОЛІ З В.ВЕРНАДСЬКИМ І ДОРУЧИЛА ЇЙ РОЗРОБИТИ ПРОГРАМУ ВІДКРИТТЯ НОВИХ ВИШІВ В УКРАЇНІ ТА ПОКРАЩЕННЯ РОБОТИ НАЯВНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

ЗБІЛЬШЕННЯ ФІНАНСУВАННЯ НА ПОТОЧНІ ПОТРЕБИ
ВОСЬМИ НАЙБІЛЬШИМ ВИШАМ У СУМІ 6,28 млн. крб.

ПРОДОВЖУВАЛОСЯ ЗАСНУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ КАФЕДР,
СПЕЦІАЛІЗАЦІЙ, ФАКУЛЬТЕТІВ

ПРОВОДИЛАСЯ ПОДАЛЬША УКРАЇНІЗАЦІЯ
НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

РОЗШИРИЛОСЯ ДРУКУВАННЯ УКРАЇНОМОВНОЇ
ГУМАНІТАРНОЇ Й ТЕХНІЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ВИШІВ

У СЕРПНІ 1918 р. УРЯД РЕФОРМУВАВ КИЇВСЬКИЙ
НАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ У КИЇВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

02.10.1918 – ВІДКРИТТЯ ДРУГОГО ДЕРЖАВНОГО
УКРАЇНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ В КАМ'ЯНЦІ-
ПОДІЛЬСЬКОМУ

ПІДГОТОВКА ДО ВІДКРИТТЯ АКАДЕМІЇ
ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

ЗАСНОВАНО КОНСУЛЬСЬКИЙ І БЛИЗЬКОСХІДНИЙ
ІНСТИТУТИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДИПЛОМАТІВ

СТВОРЕННЯ ПОНАД 100 УКРАЇНСЬКИХ ГІМНАЗІЙ

КУЛЬТУРА, МИСТЕЦТВО, НАУКА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

25 ЧЕРВНЯ 1918 р. МІНІСТЕРСТВО НАРОДНОЇ ОСВІТИ БУЛО ПЕРЕЙМЕНОВАНО В МІНІСТЕРСТВО НАРОДНОЇ ОСВІТИ ТА МИСТЕЦТВА, А В НЬОМУ УТВОРЕНО ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ МИСТЕЦТВ І НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ

ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УРЯДУ ТА МІНІСТЕРСТВА

ДЕРЖАВНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АРХІВ

НАЦІОНАЛЬНА ГАЛЕРЕЯ МИСТЕЦТВА

УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ МИСТЕЦТВА З ДВОРІЧНИМ
ТЕРМІНОМ НАВЧАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З
МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА

ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ. ДІЯЛО ТРИ ВІДДІЛИ:
АРХЕОЛОГІЧНИЙ, АРХЕОГРАФІЧНИЙ ТА ІСТОРІЇ
МИСТЕЦТВА

ОДЕСЬКИЙ ІНСТИТУТ УТИЛІТАРНИХ (КОРИСНИХ)
НАУК ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З МИСТЕЦТВА,
АКТОРІВ, МУЗИКАНТІВ, ХУДОЖНИКІВ, ЖУРНАЛІСТІВ

ДОЗВІЛ НА ВІДКРИТТЯ АСПІРАНТУРИ Й
ДОКТОРАНТУРИ 9 ВИШАМ

ЗАСНУВАННЯ 24 ЛИСТОПАДА 1918 р. УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ
НАУК. ПЕРШИМ ПРЕЗИДЕНТОМ АКАДЕМІЇ СТАВ ВИДАТНИЙ
УЧЕНИЙ ЗІ СВІТОВИМ ІМЕНЕМ, ПРОФЕСОР ХІМІЇ ВОЛОДИМИР
ВЕРНАДСЬКИЙ

ПЛАКАТНА ПОЛІТИЧНА ГРАФІКА

ОДНА З ДІЄВИХ ФОРМ НАОЧНОЇ АГІТАЦІЇ ТА ПРОПАГАНДИ, КОЛИ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ВИРІШУЮТЬСЯ ПОЛІТИЧНІ ЗАВДАННЯ

І.І. ПАДАЛКА (1894 – 1937). УКРАЇНСЬКИЙ РАДЯНСЬКИЙ ХУДОЖНИК ТА ПЕДАГОГ. ПРЕЗЕНТУВАВ ПОДВИГИ УКРАЇНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО КОЗАЦТВА, УЧАСНИКІВ І ЖЕРТВ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ ЗА НАРОДОВЛАДДЯ ПІД РІЗНИМИ ГАСЛАМИ Й ПРАПОРАМИ НА ПРОСТОРАХ КОЛИШНЬОЇ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ І МОЛОДОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ 1917 – 1920-их рр.

М.Л. БОЙЧУК (1882 – 1937). УКРАЇНСЬКИЙ ХУДОЖНИК-МОНУМЕНТАЛІСТ, ЗАСНОВНИК САМОБУТНЬОЇ ШКОЛИ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА «БОЙЧУКИЗМ», ЛІДЕР ГРУПИ «БОЙЧУКИСТИВ». ЧЛЕН НТШ (1912), УНТ (1917)

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

РЕОРГАНІЗАЦІЯ ТЕАТРАЛЬНОЇ СПРАВИ

НАВЕСНІ 1917 р. У КИЄВІ СТВОРЕНО ТОВАРИСТВО «УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕАТР», ЯКЕ ОБ'ЄДНАЛО КРАЩІ АКТОРСЬКІ СИЛИ

ВІДКРИТТЯ НОВИХ ТЕАТРІВ

У КИЄВІ 1918 р. БУЛО ВІДКРИТО ТРИ ТЕАТРИ – ДЕРЖАВНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ, ДЕРЖАВНИЙ НАРОДНИЙ І МОЛОДИЙ

УПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТЕАТРАЛЬНОГО МОДЕРНУ

«МОЛОДИЙ ТЕАТР» СТВОРЕНО ВЛІТКУ 1917 р. ЦЕ ТЕАТР ПОШУКІВ НОВИХ ФОРМ, УТІЛЕННЯ СУЧАСНОЇ ТА КЛАСИЧНОЇ ДРАМАТУРГІЇ. ТЕАТР ОЧОЛИВ ВИДАТНИЙ РЕЖИСЕР, ОСНОВОПОЛОЖНИК НОВОГО НАПРЯМУ В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА – ЛЕСЬ КУРБАС. ОДНОДУМЦЕМ І ПОМІЧНИКОМ ЙОГО БУВ ГНАТ ЮРА

Л. КУРБАС (1887 – 1937). УКРАЇНСЬКИЙ РЕЖИСЕР, АКТОР, ТЕОРЕТИК ТЕАТРУ, ДРАМАТУРГ, ПУБЛІЦИСТ, ПЕРЕКЛАДАЧ. НАРОДНИЙ АРТИСТ УРСР (1925).
Г.П. ЮРА (1888 – 1966). УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТРАЛЬНИЙ РЕЖИСЕР, АКТОР ТЕАТРУ І КІНО

«ОДЕСЬКА ШКОЛА» В РАДЯНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ 1920-их рр.

І.Е. БАБЕЛЬ (1894 – 1940). РАДЯНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК ЄВРЕЙСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ РОДОМ З УКРАЇНИ. У ЧИСЛЕННИХ ОПОВІДАННЯХ ЯСКРАВО ПОКАЗАВ ЖИТТЯ ОДЕСИ. АВТОР П'ЄС «ЗАНЕПАД» (1928), «МАНДРИВНІ ЗІРКИ» (1926), «МАРІЯ» (1935). НАЙВІДОМІШІ ЗБІРКИ ОПОВІДАнь — «КІНАРМІЯ» (1926) І «ОДЕСЬКІ ОПОВІДАННЯ» (1931). В «ОДЕСЬКИХ ОПОВІДАННЯХ» У РОМАНТИЧНОМУ СТИЛІ ЗМАЛЬОВУЄ ЖИТТЯ ЄВРЕЙСЬКИХ КАРНИХ ЗЛОЧИНЦІВ ПОЧАТКУ ХХ ст., ЗНАХОДЯЧИ У ЗЛОДІВ, ДРІБНИХ ТОРГОВЦІВ ЕКЗОТИЧНІ РИСИ Й СИЛЬНІ ХАРАКТЕРИ

Ю.К. ОЛЕША (1899 – 1960). РАДЯНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК РОДОМ З УКРАЇНИ. У 1920 – 1922 рр. БУВ АКТИВНИМ ЧЛЕНОМ ЛІТЕРАТУРНОГО УГРУПУВАННЯ «КОЛЕКТИВ ПОЕТІВ» В ОДЕСІ. ТВОРОМ, ЯКИЙ ПРОСЛАВИВ ПИСЬМЕННИКА, СТАВ РОМАН-КАЗКА «ТРИ ТОВСТУНИ», НАПИСАНИЙ 1924 р.

ІЛІЯ ЛЬВ (1897 – 1937), ЄВГЕН ПЕТРОВ (1902 – 1942). РАДЯНСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ-СПІВАВТОРИ. УРОДЖЕНЦІ МІСТА ОДЕСА. АВТОРИ ШИРОКО ВІДОМОЇ У СВІТІ ДИЛОГІЇ ПРО ХАРИЗМАТИЧНОГО ШАХРАЯ НА ІМ'Я ОСТАП БЕНДЕР. У ТВОРАХ «ДВНАДЦЯТЬ СТЫЛЬЦІВ», «ЗОЛОТЕ ТЕЛЯ» АВТОРИ ВИСМІЮЮТЬ ЗОВСІМ РІЗНИХ ЛЮДЕЙ ТА ЇХ ВАДИ, МАЙЖЕ НЕ ТОРКАЮЧИСЬ ТЕМИ ПОЛІТИКИ І ВЛАДИ

ПОЛІТИКА «КОРЕНІЗАЦІЇ»

р. XII З'ЇЗД ПАРТІЇ – ПОЧАТОК ПОЛІТИКИ КОРЕНІЗАЦІЇ (ДЛЯ УКРАЇНИ – УКРАЇНІЗАЦІЇ)

ПРИЧИНА: *СЛАБКА ПОЗИЦІЯ БІЛЬШОВИКІВ У НАЦІОНАЛЬНИХ РАДЯНСЬКИХ РЕСПУБЛІКАХ*

ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ – УКОРЕНИТИСЯ В НАЦІОНАЛЬНИХ РЕСПУБЛІКАХ. ЩОБ ЗМІЦНИТИ СВІЙ ВПЛИВ, ПАРТІЯ ПОВИННА РОЗМОВЛЯТИ МОВОЮ КОРИННОГО НАРОДУ

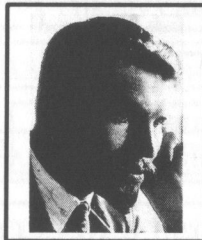
МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ – ДІЇ У ВИГЛЯДІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ШКОЛІ, ПРЕСІ, СФЕРІ КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ, У ПОВСЯКДЕННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПАРТІЙНОГО АПАРАТУ

ТИМЧАСОВИЙ ТАКТИЧНИЙ ХАРАКТЕР ПОЛІТИКИ УКРАЇНІЗАЦІЇ

ГОЛОВНІ ІДЕОЛОГИ УКРАЇНІЗАЦІЇ

М.О. СКРИПНИК (1872 – 1933). УКРАЇНСЬКИЙ РАДЯНСЬКИЙ ПАРТІЙНИЙ І ДЕРЖАВНИЙ ДІЯЧ. З 7 БЕРЕЗНЯ 1927 р. ПО 7 ЛИПНЯ 1933 р. ОЧОЛЮВАВ НАРОДНИЙ КОМІСАРІАТ ОСВІТИ УСРР

О.Я. ШУМСЬКИЙ (1890 – 1946). УКРАЇНСЬКИЙ РАДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ І ПОЛІТИЧНИЙ ДІЯЧ. З 29 ВЕРЕСНЯ 1924 р. ПО 2 ЛЮТОГО 1927 р. ОЧОЛЮВАВ НАРОДНИЙ КОМІСАРІАТ ОСВІТИ УСРР. АКТИВНО ПРОВІДИВ ПОЛІТИКУ УКРАЇНІЗАЦІЇ

НАЦІОНАЛЬНЕ ВІДРОДЖЕННЯ 1920-их рр.

ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ

ЛІКВІДАЦІЯ НЕПИСЬМЕННОСТІ НАСЕЛЕННЯ

ІНТЕНСИВНА УКРАЇНІЗАЦІЯ ОСВІТИ

УПРОВАДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В
ДІЯЛЬНІСТЬ ПАРТІЙНО-ДЕРЖАВНОГО
АПАРАТУ

СПРОБА СИНТЕЗУ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ
З ДОГМАТИЗМОМ ВУЛЬГАРИЗОВАНОГО
МАРКСИЗМУ

СТВОРЕННЯ ВІДПОВІДНИХ УМОВ ДЛЯ КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН, ЯКІ ПРОЖИВАЛИ В
УКРАЇНІ

РЕЗУЛЬТАТИ ПОЛІТИКИ УКРАЇНІЗАЦІЇ

У 1930 р. ЧИСЕЛЬНІСТЬ ШКІЛ З УКРАЇНСЬКОЮ МООВОЮ
НАВЧАННЯ СТАНОВИЛА 85%, ДІЛОВОДСТВО В
ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВАХ НА 75% ЗДІЙСНЮВАЛОСЬ
УКРАЇНСЬКОЮ МООВОЮ, УКРАЇНСЬКОЮ МООВОЮ
ВИДАВАЛИ 90% ГАЗЕТ І БІЛЬШЕ ПОЛОВИНИ КНИЖОК ТА
ЖУРНАЛІВ

ВИДАВАЛИ ПОНАД 20 ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІХ
АЛЬМАНАХІВ І ЗБІРНИКІВ, 55 ЖУРНАЛІВ, ВИНИКЛИ
БАГАТОЧИСЕЛЬНІ ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІ
ОБ'ЄДНАННЯ, ПРАЦЮВАЛО 45 ПРОФЕСІЙНИХ
ТЕАТРІВ

КІЛЬКІСТЬ УКРАЇНЦІВ СЕРЕД СЛУЖБОВЦІВ
ДЕРЖАПАРАТУ ЗРОСЛА З 35 ДО 54%

УКРАЇНІЗАЦІЯ СПРИЯЛА ЗАЛУЧЕННЮ ДО РАДЯНСЬКОГО
КУЛЬТУРНОГО БУДІВНИЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ

ЛІКВІДАЦІЯ НЕПИСЬМЕННОСТІ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ

ОБОВ'ЯЗКОВИЙ ХАРАКТЕР НАВЧАННЯ
ГРАМОТИ

УПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ПІЛГ ТИМ, ХТО
НАВЧАВСЯ

У 1923 р. СТВОРЕНО ТОВАРИСТВО «ГЕТЬ
НЕПИСЬМЕННІСТЬ!»

ОРГАНІЗОВАНО ПОНАД 120 КУЛЬТАРМІЙСЬКИХ
«УНІВЕРСИТЕТІВ» ДЛЯ НАДАННЯ МЕТОДИЧНОЇ
ДОПОМОГИ АКТИВІСТАМ ЛІКНЕПУ

У 1924 р. ПОСТАВЛЕНО ЗАВДАННЯ РОЗПОЧАТИ
ПІДГОТОВКУ ДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЧОТИРИРІЧНОГО
ОБОВ'ЯЗКОВОГО ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ

ЗБІЛЬШЕННЯ КІЛЬКОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ІНСТИТУТІВ І
ТЕХНІКУМІВ, СКОРОЧЕННЯ ТЕРМІНІВ НАВЧАННЯ В НИХ,
ЗРОСТАННЯ СИСТЕМИ КУРСОВОГО НАВЧАННЯ

II. РЕЗУЛЬТАТИ

ПРОТЯГОМ 20-их рр. КІЛЬКІСТЬ НЕПИСЬМЕННИХ СКОРОТИЛАСЯ З 76% ДО 46% ДОРΟΣЛОГО НАСЕЛЕННЯ

III. СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ «КЛАСОВОЇ» ОСВІТИ

СТВОРЕННЯ ПРИ ВНЗ РОБІТНИЧИХ ФАКУЛЬТЕТІВ

УНІВЕРСИТЕТИ БУЛО РЕОРГАНІЗОВАНО В
ІНСТИТУТИ НАРОДНОЇ ОСВІТИ

А.С. МАКАРЕНКО (1888 – 1939)

УКРАЇНСЬКИЙ РАДЯНСЬКИЙ ПЕДАГОГ І ПИСЬМЕННИК, ОДИН ІЗ ЗАСНОВНИКІВ СИСТЕМИ ДИТЯЧО-ПІДЛІТКОВОГО ВИХОВАННЯ. ЗДІЙСНИВ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ ДОСЛІД МАСОВОГО ПЕРЕВИХОВАННЯ ДІТЕЙ-ПРАВОПОРУШНИКІВ У ТРУДОВІЙ КОЛОНІЇ ім. МАКСИМА ГОРЬКОГО (1920 – 1928, ПІД ПОЛТАВОЮ, З 1926 В КУРЯЖІ ПОБЛИЗУ ХАРКОВА) І ДИТЯЧІЙ КОМУНІ ім. Ф.Е. ДЗЕРЖИНСЬКОГО (1927 – 1935, У ПЕРЕДМІСТІ ХАРКОВА). РОЗРОБЛЯВ ТЕОРІЮ І МЕТОДИКУ ВИХОВАННЯ В КОЛЕКТИВІ, ТЕОРІЮ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ

СИСТЕМА ДИТЯЧО-ПІДЛІТКОВОГО ВИХОВАННЯ

ВИЗНАЧНА РОЛЬ КОЛЕКТИВУ В СОЦІАЛЬНІЙ АДАПТАЦІЇ ТА ВИХОВАННІ ОСОБИСТОСТІ

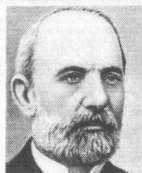
УПРОВАДЖЕННЯ ОСНОВ САМОУПРАВЛІННЯ В МАЛИХ СОЦІАЛЬНИХ ГРУПАХ

ВИХОВАННЯ ЧЕРЕЗ ВИРОБНИЧУ ПРАЦЮ

КОМПЛЕКСНИЙ ВПЛИВ ВИХОВАТЕЛЯ ТА РОДИНИ НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ

ДИСЦИПЛІНА – ЦЕ НЕ ЗАСІБ І МЕТОД ВИХОВАННЯ, А ЙОГО РЕЗУЛЬТАТ. ДИСЦИПЛІНА – ЕТИЧНА КАТЕГОРІЯ ВИХОВАНОЇ ЛЮДИНИ

РОЗВИТОК ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ НАУКИ

О.І. ЛЕВИЦЬКИЙ
ПРЕЗИДЕНТ ВУАН
1921 – 1922

ВСЕУКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК (ВУАН) 14 червня 1921 р.

ІСТОРИКО-ФІЛОЛОГІЧНИЙ ВІДДІЛ

ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВОЇ МОВИ

ЕТНОГРАФІЧНА ТА
АРХЕОГРАФІЧНА КОМІСІЇ

АРХЕОЛОГІЧНИЙ
ІНСТИТУТ

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ВІДДІЛ

ПРАЦЮВАЛА НАЙБІЛЬША КІЛЬКІСТЬ АКАДЕМІЧНИХ КАФЕДР – 30. НА РІВНІ СВІТОВИХ СТАНДАРТІВ ПРОВДИЛИСЯ ДОСЛІДЖЕННЯ НА КАФЕДРАХ ПРИКЛАДНОЇ МАТЕМАТИКИ (Г. ПФЕЙФЕР), МАТЕМАТИЧНОЇ ФІЗИКИ

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ВІДДІЛ

ПРАЦЮВАЛА ПЕРША У СВІТІ НАУКОВО-ДОСЛІДНА УСТАНОВА З ПРОБЛЕМ ДЕМОГРАФІЇ – ДЕМОГРАФІЧНИЙ ІНСТИТУТ ПІД КЕРІВНИЦТВОМ МИХАЙЛА ПТУХИ

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВУАН У 1922 – 1930 рр.

АКТИВНА УЧАСТЬ У ПРОЦЕСІ УКРАЇНІЗАЦІЇ. ОСОБЛИВА РОЛЬ ІСТОРИЧНОЇ СЕКЦІЇ НА ЧОЛІ З М.С. ГРУШЕВСЬКИМ

ВІДНОСНА АВТОНОМНІСТЬ УСТАНОВИ

ТОТАЛЬНИЙ ДИКТАТ ВУЛЬГАРИЗОВАНОГО МАРКСИЗМУ
З КІНЦЯ 1920-их рр.

ПОЧАТОК РЕПРЕСІЙ ПРОТИ ВЧЕНИХ НАПРИКІНЦІ
1920-их рр.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС 1920-их рр.

ПЛЮРАЛІЗМ ЛІТЕРАТУРНИХ ТЕЧІЙ

РОЗВИТОК ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОЦЕСУ В ОСНОВНОМУ
В РАМКАХ ІДЕОЛОГІЧНОГО ОФІЦІОЗУ

ПРОПАГУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ
СПАДЩИНИ

ЖОРСТКИЙ СВІТОГЛЯДНИЙ ДИСКУРС
ПРЕДСТАВНИКІВ РІЗНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ТЕЧІЙ

ОСНОВНІ ЛІТЕРАТУРНІ ТЕЧІЇ

«ГАРТ» (1923) / ВАПЛІТЕ (1925)

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРОЛЕТАРСЬКИХ
ПИСЬМЕННИКІВ ТА ПРАГНЕННЯ ДО СТВОРЕННЯ
ЄДИНОЇ ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ. МОВА ТВОРІВ ПРЕДСТАВНИКІВ ЦИХ
ОБ'ЄДНАНЬ МАЛА БУТИ УКРАЇНСЬКОЮ

НЕОКЛАСИКИ

ПОЗИЦІОНУВАЛИ СЕБЕ ЯК ЕСТЕТИ І ЖОРСТКО
ПРОТИСТАВЛЯЛИ НАРОДНИЦТВУ Й РОМАНТИЗМУ. КРІМ
ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ, ЧЛЕНИ ГРУПИ БУЛИ ТАКОЖ
АКТИВНИМИ ЛІТЕРАТУРНИМИ КРИТИКАМИ ТА
ТЕОРЕТИКАМИ УКРАЇНСЬКОГО МОДЕРНІЗМУ

КОНСТРУКТИВІСТИ

НАМАГАЛИСЯ ПРОТИСТОЯТИ ЛІТЕРАТУРНІЙ
ТРАДИЦІЇ (ОХРЕЩЕНІЙ «СЕЛЮВАНЮ») ТА
ТОГОЧАСНОМУ ФУТУРИЗМУ. МАНІФЕСТУВАЛИ
ЗВ'ЯЗОК МИСТЕЦТВА З «ІНДУСТРІАЛЬНОЮ
ДОБОЮ»

НЕОСИМВОЛІСТИ

ПОЕТИКА СИМВОЛІЗМУ ВИРІЗНАЛАСЯ ГЛИБОКИМ
КУЛЬТОМ СЛОВА, ВЕЛИКОЮ УВАГОЮ ДО МУЗИЧНОСТІ,
ФОРМАЛЬНИХ ПОШУКІВ, УСКЛАДНЕНИХ ОБРАЗІВ ТА
АСОЦІАЦІЙ. ВЕРШИННИМ ВИЯВОМ УКРАЇНСЬКОГО
НЕОСИМВОЛІЗМУ СТАЛА ЗБІРКА ПАВЛА ТИЧИНИ «СОЛЯЧНІ
КЛАРНЕТІ» (1918)

ПАНОФУТИСТИ

ЛІТЕРАТУРНЕ ОБ'ЄДНАННЯ, ЯКЕ СТОЯЛО НА ПОЗИЦІЯХ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМУ, РАЦІОНАЛІЗАЦІЇ, УНІВЕРСАЛЬНОЇ
КОМУНІСТИЧНОЇ УСТАНОВКИ ПОБУТУ, КУЛЬТУРИ, НАУКИ, ТЕХНІКИ, НОВОГО МИСТЕЦТВА

ВИДАТНІ ПЕРСОНАЛІЇ ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОЦЕСУ

«ГАРТ»/ВАПЛІТЕ

В. ЕЛЛАН-БЛАКИТНИЙ

В. СОСЮРА

НЕОКЛАСИКИ

М. ЗЕРОВ

М. РИЛЬСЬКИЙ

КОНСТРУКТИВІСТИ

В. ПОЛЩУК

М. ЙОГАНСЕН

НЕОСИМВОЛИСТИ

П. ТИЧИНА

Д. ЗАГУЛ

Д. ФАЛЬКІВСЬКИЙ

ПАНФУТУРИСТИ

Г. ШКУРУПІЙ

М. БАЖАН

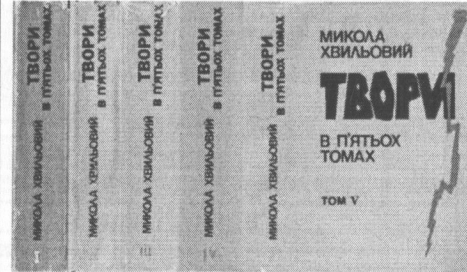

М. ІРЧАН

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ (1893 – 1933)

УКРАЇНСЬКИЙ ПРОЗАЇК, ПОЕТ,
ПУБЛІЦИСТ, ОДИН 3
ОСНОВОПОЛОЖНИКІВ
ПОРЕВОЛЮЦІЙНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОЗИ.
ЦЕНТРАЛЬНОЮ ДЛЯ ХВИЛЬОВОГО
БУЛА ПРОБЛЕМА ІСТОРИЧНОГО БУТТЯ
УКРАЇНИ, УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.
ЗАПЕРЕЧУЮЧИ МОСКВОФІЛЬСЬКІ
ТЕНДЕНЦІЇ ЧАСТИНИ ТОГОЧАСНИХ
ЛІТЕРАТОРІВ, ВІН ПРОГОЛОШУВАВ
ОРІЄНТАЦІЮ НА ЄВРОПУ, НА СТИЛІ ТА
НАПРЯМИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО
МИСТЕЦТВА

ОСНОВНІ РИСИ ТВОРЧОСТІ

ПРОПАГУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО
МОДЕРНІСТСЬКОГО НАПРЯМУ РОЗВИТКУ
УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ЗАПЕРЕЧЕННЯ СПРОЩЕНОГО
«СЕНТИМЕНТАЛЬНО-ФОЛЬКЛОРНОГО»
СПРИЙНЯТТЯ УКРАЇНЦЯ

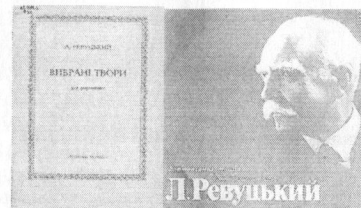
ВІДМОВА ВІД ПРОСВІТЯНСЬКОЇ МОДЕЛІ
ЛІТЕРАТУРИ «МАЛОРОСІЙСЬКОЇ ВІДСТАЛОСТІ»;
ВИСУВАННЯ ТЕЗИ ПРО НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ
ВІД РСФРР У КУЛЬТУРНОМУ СЕНСІ

ІДЕАЛІЗАЦІЯ «АЗІЙСЬКОГО РЕНЕСАНСУ» —
ЗДАТНОСТІ УКРАЇНИ НА ЧОЛІ АЗІЙСЬКИХ
ВІДСТАЛИХ КРАЇН І НАРОДІВ, ЗАВДЯКИ
РЕВОЛЮЦІЇ, КУЛЬТУРНО ПЕРЕМОГТИ ЄВРОПУ

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

Л.М. РЕВУЦЬКИЙ (1889 – 1977). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ПЕДАГОГ, МУЗИЧНИЙ І ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ. АВТОР ТВОРІВ ВЕЛИКИХ МУЗИЧНИХ ФОРМ: СОНАТА ДЛЯ ФОРТЕПІАНО, ДВІ СИМФОНІЇ (ДРУГА НА ТЕМИ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ 1926, У НОВІЙ РЕДАКЦІЇ 1940)

М.Ф. КОЛЕССА (1903 – 2006). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ДИРИГЕНТ, ПЕДАГОГ, ЗАСНОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ ДИРИГЕНТСЬКОЇ ШКОЛИ. ЙОГО МУЗИКА ҐРУНТУЄТЬСЯ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ ФОЛЬКЛОРІ. НА ОСНОВІ ЖАНРОВИХ ОЗНАК ФОЛЬКЛОРУ КОЛЕССА СТВОРИВ ВЛАСНИЙ СТИЛЬ, У ЯКОМУ СИНТЕЗУВАЛИСЯ НАЦІОНАЛЬНІ ТРАДИЦІЇ Й ДОСЯГНЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МУЗИКИ ХХ ст.

Б.М. ЛЯТОШИНСЬКИЙ (1894 – 1968). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ДИРИГЕНТ І ПЕДАГОГ, ОДИН З ОСНОВОПОЛОЖНИКІВ МОДЕРНІЗМУ В УКРАЇНСЬКІЙ КЛАСИЧНІЙ МУЗИЦІ. ВІН БУВ ВИДАТНИМ КОМПОЗИТОРОМ-СИМФОНІСТОМ, ПРЕКРАСНИМ ПІАНІСТОМ ТА ДИРИГЕНТОМ, СТВОРИВ ОПЕРУ «ЗОЛОТИЙ ОБРУЧ» (1930, ЗА ТВОРОМ І. ФРАНКА «ЗАХАР БЕРКУТ»)

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

ТЕАТР ІМЕНІ І. ФРАНКА

ТЕАТР ЗАСНОВАНО У ВІННИЦІ 1920 р. СПІЛЬНО З ГНАТОМ ЮРОЮ, АМВРОСІЕМ БУЧМОЮ ТА СЕМЕНОМ СЕМДОРОМ. ПЕРШИМ ОЧІЛЬНИКОМ ТЕАТРУ СТАВ ГНАТ ЮРА. ВІДКРИТТЯ ТЕАТРУ ВІДБУЛОСЯ 28 СІЧНЯ 1920 р. ВИСТАВОЮ «ГРІХ» ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА, А ПРОТЯГОМ СЕЗОНУ ТЕАТР ЗДІЙСНИВ 23 ПРЕМ'ЄРИ. СЕРЕД ПОСТАНОВОК БУЛИ ШЕДЕВРИ ВІТЧИЗНЯНОЇ ТА СВІТОВОЇ КЛАСИКИ

Г. П. ЮРА

ТЕАТР «БЕРЕЗІЛЬ»

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР-СТУДІЯ, ЗАСНОВАНИЙ ЛЕСЕМ КУРБАСОМ У 1922 р. У КИЄВІ. В 1926 р. ЙОГО БУЛО ПЕРЕМІЩЕНО ДО ХАРКОВА. ХУДОЖНЄ КЕРІВНИЦТВО ТЕАТРУ ДЕКЛАРУВАЛО СВОЮ ТВОРЧУ РАДЯНСЬКУ ПРОГРАМУ, ПРОГОЛОСИЛО БОРОТЬБУ ПРОТИ ТЕОРІЇ «МИСТЕЦТВА ДЛЯ МИСТЕЦТВА», РОЗВАЖАЛЬНОСТІ, РУТИНИ Й ШТАМПУ В ТЕАТРІ. «БЕРЕЗІЛЬ» ЗОСЕРЕДИВ ТВОРЧІ ЗУСИЛЛЯ НА ПОШУКУ НОВИХ СЦЕНІЧНИХ ЗАСОБІВ. ОРІЄНТАЦІЯ НА ДРАМАТУРГІЮ М. КУЛІША

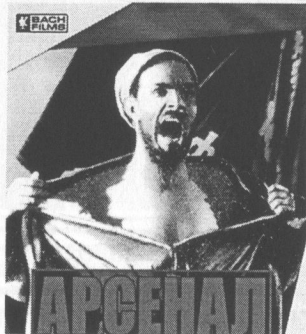
Л. КУРБАС

РОЗВИТОК КІНОМИСТЕЦТВА

О.П. ДОВЖЕНКО (1894 – 1956). УКРАЇНСЬКИЙ РАДЯНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, КІНОРЕЖИСЕР, КІНОДРАМАТУРГ, ХУДОЖНИК, КЛАСИК СВІТОВОГО КІНЕМАТОГРАФУ. ПЕРШИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО КІНОМИСТЕЦТВА ПОВ'ЯЗАНИЙ З ТВОРЧІСТІМ О. ДОВЖЕНКА, ФІЛЬМИ ЯКОГО «ЗВЕНИГОРА» (1928), «АРСЕНАЛ» (1929), «ЗЕМЛЯ» (1930), А ЗГОДОМ ЗВУКОВІ КАРТИНИ «ІВАН», «АЕРОГРАД», «ЩОРС», СТВОРЕНІ У 30-их рр., ЗАЙМАЮТЬ ПОЧЕСНЕ МІСЦЕ В ІСТОРІЇ СВІТОВОГО КІНОМИСТЕЦТВА. У 1958 р. НА ВСЕСВІТНІЙ ВИСТАВЦІ В БРЮССЕЛІ КІНОФІЛЬМ «ЗЕМЛЯ» ВКЛЮЧЕНО ДО ПОЧЕСНОГО СПИСКУ ДВАДЦЯТИ НАЙКРАЩИХ ФІЛЬМІВ УСІХ ЧАСІВ І НАРОДІВ

«ТРИЛОГІЯ»

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

ІСТОРИЧНА ТЕМАТИКА

М. САМОКИШ «В'ЇЗД Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ДО КИЄВА», «БІЙ ІВАНА БОГУНА З ПОЛЬСЬКИМ МАГНАТОМ ЧАРНЕЦЬКИМ»,
«БІТВА МАКСИМА КРИВОНОСА З ЯРЕМОЮ ВИШНЕВЕЦЬКИМ»

ЖАНР ПЕЙЗАЖУ

Г. СВИТЛИЦЬКИЙ «МІСЯЧНА НІЧ»

ПОРТРЕТНИЙ ЖИВОПИС

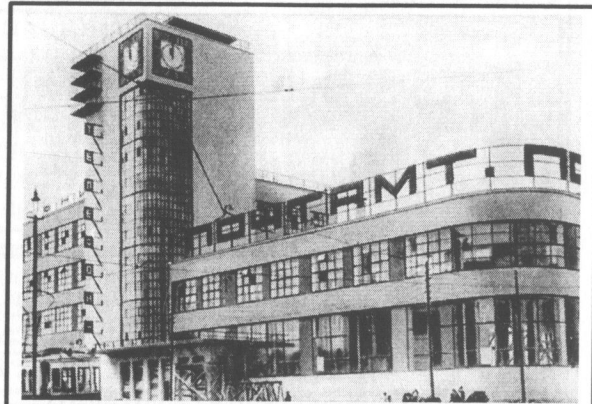
М. ЖУК ПОРТРЕТИ Л. КУРБАСА, М. КОЦЮБІНСЬКОГО,
М. ХВИЛЬОВОГО

АРХІТЕКТУРА

КОНСТРУКТИВІЗМ (ВІД ЛАТ. CONSTRUCTIO – ПОБУДОВА) – АВАНГАРДИСТСЬКИЙ СТИЛЬ В АРХІТЕКТУРІ, ЩО ОТРИМАВ РОЗВИТОК У 1920 – ПОЧАТКУ 1930 рр., ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ СУВОРІСТЮ, ГЕОМЕТРИЗМОМ, ЛАКОНІЧНІСТЮ ФОРМ І МОНОЛІТНІСТЮ ЗОВНІШНЬОГО ВИГЛЯДУ, ЩО ВІДБИВАЛО ТОГОЧАСНІ УЯВЛЕННЯ ПРО МАЙБУТНЮ УРБАНІЗАЦІЮ І ТЕХНІЗАЦІЮ КОМУНІСТИЧНОГО ЖИТТЯ

БУДІВЛЯ ДЕРЖПРОМУ В ХАРКОВІ (1926 – 1928)

БУДИНОК ГОЛОВПОШТАМТУ В ХАРКОВІ (1929)

СКУЛЬПТУРА 1920 – 30-их рр.

МОНУМЕНТАЛЬНІСТЬ

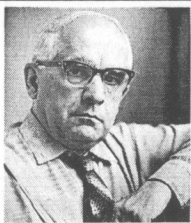
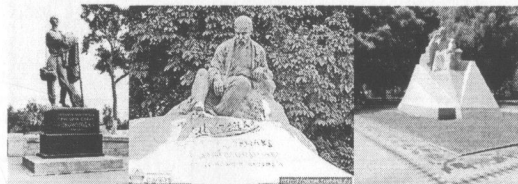
ВПЛИВ СУЧАСНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ТЕЧІЙ

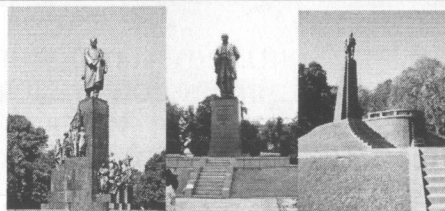
І.П. КАВАЛЕРІДЗЕ (1887 – 1978).
ДО 200-РІЧЧЯ З ДНЯ
НАРОДЖЕННЯ Г. СКОВОРОДИ
(1922 р.) БУЛО ВСТАНОВЛЕНО
МОНУМЕНТ У ЛОХВИЦІ ЗА
ПРОЕКТОМ І. КАВАЛЕРІДЗЕ.
ВСТАНОВЛЕНІ У 1918 р.
ПАМ'ЯТНИК Т.Г. ШЕВЧЕНКУ В
РОМНАХ ТА В 1926 р. В ПОЛТАВІ

РОЗВИТОК У РАМКАХ ІДЕОЛОГІЧНОГО ОФІЦІОЗУ

ДОМІНУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКІВ ПРЕДСТАВНИКАМ «ПАНТЕОНУ ГЕРОІВ» НОВОГО СОЦІАЛІСТИЧНОГО ЛАДУ

М.Г. МАНІЗЕР (1891 –
1966). РАДЯНСЬКИЙ
СКУЛЬПТОР. АВТОР
ПАМ'ЯТНИКІВ
Т.Г. ШЕВЧЕНКУ В
ХАРКОВІ (1935), КИЄВІ
(1938), КАНЕВІ (1939)

СТАЛІНСЬКА УНІФІКАЦІЯ ДУХОВНО-КУЛЬТУРНОГО ПРОЦЕСУ

ОСНОВНІ ЗАСАДИ НОВОЇ КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ ПРОГОЛОШЕНІ У ВИСТУПІ Й. В. СТАЛІНА НА ПЕРШІЙ ВСЕСОЮЗНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ РОБІТНИКІВ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ 4 ЛЮТОГО 1931 Р.

КАРДИНАЛЬНІ ЗМІНИ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІТИЦІ ЩОДО ЗВЕЛИЧЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ НАЦІЇ, ЇЇ МОВИ ТА ІСТОРІЇ, ВПРОВАДЖЕННЯ ІДЕОЛОГЕМІ «СТАРШОГО БРАТА СЕРЕД РІВНИХ»

ОСТАТОЧНЕ ЗГОРТАННЯ ПОЛІТИКИ КОРЕНІЗАЦІЇ, ПРОГОЛОШЕННЯ БОРОТЬБИ З «МІСЦЕВИМ НАЦІОНАЛІЗМОМ»

СТВОРЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ ОТОТОЖНЕННЯ ПОНЯТТЯ РАДЯНСЬКОГО ПАТРІОТИЗМУ З ОСОБИСТІСТЮ Й.В. СТАЛІНА

МІЛІТАРИЗАЦІЯ КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ, ЇЇ ПІДПОРЯДКУВАННЯ ЗАВДАННЯМ ВОЄННО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

ЯСКРАВО ВИРАЖЕНИЙ АТЕЇСТИЧНИЙ ХАРАКТЕР КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ

РОЗРОБЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ В СИСТЕМУ ОСВІТИ ІДЕОЛОГІЗОВАНИХ СТАНДАРТІВ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

ЗНИЩЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ НАРОДУ ЗАСОБАМИ «ВЕЛИКОГО ТЕРОРУ»

ОСНОВНІ НАПРЯМИ СТАЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ

ШТУЧНЕ
ПРОДУКУВАННЯ В
КУЛЬТУРІ
«СОЦІАЛІСТИЧНОЇ
ГЕРОЇКИ»

СТВОРЕННЯ
ЗАСОБАМИ
КУЛЬТУРИ ТА
МИСТЕЦТВА КУЛЬТУ
ОСОБИ Й. СТАЛІНА

ВПРОВАДЖЕННЯ
ІДЕОЛОГІЧНОГО ЯРЛИКА
«ВОРОГА НАРОДУ».
«ВОРОГИ»
КЛАСИФІКУВАЛИСЯ ЯК
ЗОВНІШНІ ТА ВНУТРІШНІ

ЛАТЕНТНИЙ
РОСІЙСЬКИЙ
НАЦІОНАЛІЗМ.
СТАЛІНСЬКА
«РУСІФІКАЦІЯ» ОСВІТИ.
ПРОЯВ ТЕНДЕНЦІЙ
АНТИСЕМІТИЗМУ

ДОМІНУВАННЯ
МІЛІТАРИСТСЬКОГО
КОМПОНЕНТУ В
КУЛЬТУРНОМУ
ПРОЦЕСІ

МЕСІАНСЬКИЙ
ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМ.
ТЕОРІЯ ПРОВІДНОЇ
РОЛІ РАДЯНСЬКОГО
ПРОЛЕТАРІАТУ

УНІФІКАЦІЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ УСРР (УРСР) ДО ЗАГАЛЬНОСОЮЗНИХ СТАНДАРТІВ 1930-их рр.

I. СТРУКТУРА

ПОЧАТКОВА ТА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

ПОЧАТКОВА (4 РОКИ)

НЕПОВНА СЕРЕДНЯ (7 РОКІВ)

СЕРЕДНЯ (10 РОКІВ)

СЕРЕДНЬО-СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА

ВИЩИЙ РІВЕНЬ – ТЕХНІКУМ (1930 – 1932)

НИЖЧИЙ РІВЕНЬ – ШКОЛА ФАБРИЧНО-ЗАВОДСЬКОГО УЧНІВСТВА (ФЗУ) (1920 – 1940)

ВИЩА ОСВІТА

УНІВЕРСИТЕТИ

ІНСТИТУТИ

II. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ

ЗАПРОВАДЖЕНО ЄДИНИЙ ДЕНЬ ПОЧАТКУ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ - 1 ВЕРЕСНЯ, ТРИВАЛІСТЬ УРОКУ, П'ЯТИГОДИННЮ СИСТЕМУ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

ОСНОВНОЮ ФОРМОЮ ВИКЛАДАННЯ СТАВ УРОК, А ЗАМІСТЬ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ ЗАПРОВАДЖУВАЛАСЬ ПРЕДМЕТНА

У 1934 р. БУЛО СКАСОВАНО ПЛАТУ ЗА НАВЧАННЯ В УСІХ ВИЩАХ І ТЕХНІКУМАХ

ЗАПРОВАДЖЕНО НАУКОВІ СТУПЕНІ КАНДИДАТА Й ДОКТОРА НАУК, УЧЕНІ ЗВАННЯ ДОЦЕНТА, ПРОФЕСОРА

НАУКА в 1930-і рр.

I. ЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ УСТАНОВАМИ

АН УСРР (УРСР) – 1936 р.

ВІДДІЛИ

СУСПІЛЬНИХ НАУК

МАТЕМАТИЧНИХ І
ПРИРОДНИЧИХ НАУК

ТЕХНІЧНИХ НАУК

НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ІНСТИТУТИ – ОСНОВНІ СТРУКТУРНІ ПІДРОЗДІЛИ

СТВОРЕННЯ СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧИХ ІНСТИТУТІВ

II. ОСНОВНІ НАУКОВІ ВІДКРИТТЯ

1932 – РОЗЩЕПЛЕНЕ ЯДРО
ЛІТІЮ ШТУЧНО
ПРИСКОРЕНИМИ
ПРОТОНАМИ.
К. СИНЕЛЬНИКОВ,
О. ЛЕЙПУНСЬКИЙ

УПЕРШЕ В СРСР ОДЕРЖАНО
РІДКІ КИСЕНЬ ТА ГЕЛІЙ.
Л. ШУБНИКОВ

СТВОРЕНО ВЧЕННЯ ПРО ФІЗІОЛОГІЧНУ
РОЛЬ СИСТЕМИ СПОЛУЧНОЇ ТКАНИНИ В
РЕАКТИВНОСТІ ОРГАНІЗМУ ТА
НАПРУЖЕНОСТІ ІМУНІТЕТУ.
О. БОГОМОЛЕЦЬ

СТВОРЕНО ПЕРШУ
ЗВАРЮВАЛЬНУ ГОЛОВКУ ДЛЯ
АВТОЗВАРЮВАННЯ
ВІДКРИТОЮ ДУГОЮ.
Є. ПАТОН

ЛІТЕРАТУРА УСРР (УРСР) 1930-их рр.

ОСОБЛИВОСТІ ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОЦЕСУ

УНІФІКАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ

16 ЧЕРВНЯ – 12 СЕРПНЯ 1934 р. У КИСВІ НА
І ВСЕУКРАЇНСЬКОМУ З'ЇЗДІ РАДЯНСЬКИХ
ПИСЬМЕННИКІВ СТВОРЕНА СПІЛКА
РАДЯНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ

ЖОРСТКА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ЄДИНО ДОЗВОЛЕНИЙ ДЛЯ РАДЯНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
ТВОРЧИЙ МЕТОД – СОЦІАЛІСТИЧНИЙ РЕАЛІЗМ, В
ОСНОВУ ЯКОГО ПОКЛАДЕНО ЗАСАДИ «ПАРТІЙНОСТІ
ТА НАРОДНОСТІ»

МАСОВІ РЕПРЕСІЇ

РЕПРЕСОВАНО БЛИЗЬКО 500 НАЙБІЛЬШ
ТАЛАНОВИТИХ ПИСЬМЕННИКІВ, ЯКІ ПЛІДНО
ПРАЦЮВАЛИ В УКРАЇНІ

ОСПІВУВАННЯ ОСОБИ Й. СТАЛІНА

ЗВЕЛИЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ Й. СТАЛІНА
УКРАЇНСЬКИМИ ПИСЬМЕННИКАМИ У ТВОРАХ
ЛІТЕРАТУРИ

КУЛЬТУРНА АВТАРКІЯ

ШТУЧНА ВІДІРВАНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ
ПИСЬМЕННИКІВ ВІД ЗДОБУТКІВ ЗАРУБІЖНИХ
МАЙСТРІВ

«ПРОЛЕТАРИЗАЦІЯ» ЛІТЕРАТУРИ

У 1931 р. ДО ЛІТЕРАТУРНИХ ГУРТКІВ БУЛО ЗАЛУЧЕНО
БЛИЗЬКО 2 ТИС. РОБІТНИКІВ. ДЛЯ НИХ
УТВОРЮВАЛИСЯ КОНСУЛЬТАТИВНІ БЮРО ПРИ
РЕДАКЦІЯХ ЛІТЕРАТУРНИХ ЖУРНАЛІВ

ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС У ГАЛИЧИНІ В 1930-і рр.

I. КРАЙНІЙ СТУПІНЬ ПОЛІТИЗАЦІЇ

НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ НАПРЯМ

ІНТЕГРАЛЬНИЙ НАЦІОНАЛІЗМ,
ВИЩА ЦІННІСТЬ – НАЦІЯ, МЕТА –
СТВОРЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ
ДЕРЖАВИ

ПРОЛЕТАРСЬКО-ПРОРАДЯНСЬКИЙ НАПРЯМ

ПРОЛЕТАРСЬКИЙ
ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМ, ПРОПАГАНДА
ІДЕЙ СОЦІАЛІЗМУ, КРИТИКА
БУРЖУАЗНОЇ ПОЛЬШІ

ЛІБЕРАЛЬНИЙ НАПРЯМ

ПРОГОЛОШЕННЯ БАЗОВИХ
ЦІННОСТЕЙ СВОБОДИ
ОСОБИСТОСТІ, ДЕМОКРАТІЇ,
СВІТОГЛЯДНОГО ПЛЮРАЛІЗМУ

О. ОЛЬЖИЧ

О. ТЕЛІГА

Я. ГАЛАН

С. ТУДОР

І. ВІЛЬДЕ

Б. ЛЕПКИЙ

II. РОЗВИТОК У ПАРАДИГМІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО КУЛЬТУРНОГО ПРОЦЕСУ

РІЗНОМАНІТТЯ СТИЛЬОВИХ ТЕЧІЙ

ДЕІДЕОЛОГІЗАЦІЯ ТВОРЧОСТІ

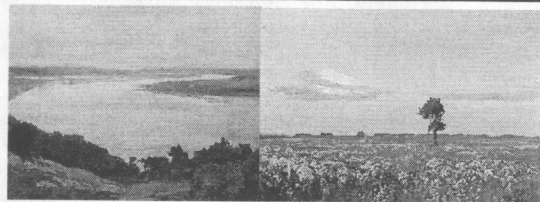
III. СПАДКОЄМНІСТЬ ІЗ ПОПЕРЕДНІМИ ЛІТЕРАТУРНИМИ ТРАДИЦІЯМИ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ГАЛИЧИНИ У 1930-і рр.

Іван Труш

І.І. ТРУШ (1869 – 1941).
УКРАЇНСЬКИЙ
ЖИВОПИСЕЦЬ-
ІМПРЕСІОНІСТ, МАЙСТЕР
ПЕЙЗАЖУ І ПОРТРЕТИСТ,
МИСТЕЦЬКИЙ КРИТИК ТА
ОРГАНІЗАТОР
МИСТЕЦЬКОГО ЖИТТЯ В
ГАЛИЧИНІ

А.І. МАНАСТИРСЬКИЙ
(1878 – 1969). УКРАЇНСЬКИЙ
ХУДОЖНИК-
ЖИВОПИСЕЦЬ І ГРАФІК.
НА СВОЇХ ПОЛОТНАХ
ПЕРЕВАЖНО ЗОБРАЖУВАВ
НАРОДНОПШЕННУ
ТВОРЧИСТЬ

О.Х. НОВАКІВСЬКИЙ
(1872 – 1935).
УКРАЇНСЬКИЙ
ЖИВОПИСЕЦЬ І
ПЕДАГОГ.
ПРЕДСТАВНИК ШКОЛИ
КРАКІВСЬКОГО
ПОСТІМПРЕСІОНІЗМУ

АРХІТЕКТУРА УРСР (ДРУГА ПОЛОВИНА 1930-их рр.)

СТАЛІНСЬКИЙ ПСЕВДОКЛАСИЦИЗМ – СТИЛЬОВИЙ НАПРЯМ В АРХІТЕКТУРІ СРСР ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ 1930-их рр., ЯКИЙ МЕХАНІЧНО ПОЄДНУВАВ РИСИ КЛАСИЧНОГО МОНУМЕНТАЛІЗМУ, ЕКЛЕКТИЗМУ, АМПІРУ, АР-ДЕКО

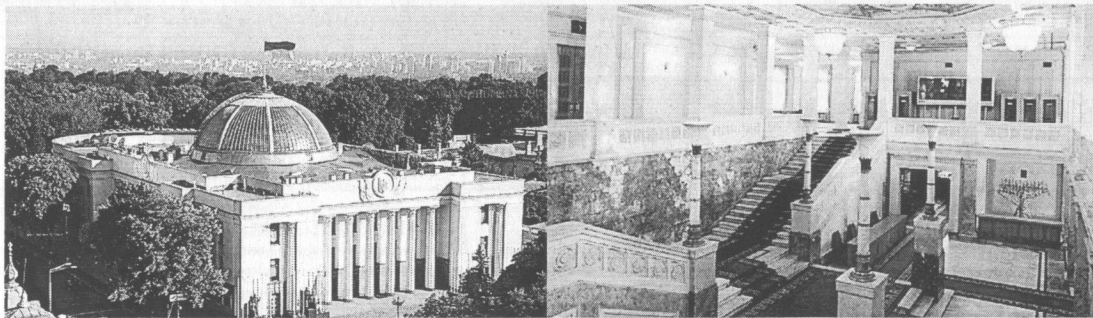
ХАРАКТЕРНІ РИСИ

КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ЗАБУДОВИ З ПЛАНУВАННЯМ
ІНФРАСТРУКТУРИ ТРАНСПОРТУ ТА ПОБУТОВОГО
ОБСЛУГОВУВАННЯ

СИНТЕЗ АРХІТЕКТУРИ, СКУЛЬПТУРИ ТА
ЖИВОПІСУ

ТОТАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ РАДЯНСЬКОЇ
СИМВОЛІКИ

ВІЛЬНЕ ТРАКТУВАННЯ ОРДЕРНОЇ СИСТЕМИ

БУДІВЛЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ (1936 – 1939 рр. АРХІТЕКТОР В. ЗАБОЛОТНИЙ)

УКРАЇНЬСЬКА КУЛЬТУРА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

I. КУЛЬТУРА УРСР

ВИХОВАННЯ НЕНАВИСТІ ДО НАЦИСТСЬКИХ ОКУПАНТІВ З
ВИКОРИСТАННЯМ ВИДАТНИХ ПОСТАТЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ
КУЛЬТУРИ

В. КАСІАН ПЛАКАТИ

ПРОПАГАНДА ЛЮБОВІ ДО РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

ВОЛОДИМИР СОСЮРА
(1898—1965)

Любіть Україну у сні й наяву,
вишпекту свою Україну,
красу її, вічно живу і нову,
і мову її солов'ячу.

Володимир Сосюра

II. КУЛЬТУРА НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО РУХУ ОПОРУ

Н.А. ХАСЕВИЧ (1905 – 1952).
УКРАЇНСЬКИЙ ХУДОЖНИК,
ГРАФІК, АКТИВНИЙ ГРОМАДСЬКИЙ
І ПОЛІТИЧНИЙ ДІЯЧ, ЧЛЕН ОУН І
УГВР. ЛИЦАР «СРІБНОГО ХРЕСТА
ЗАСЛУГИ» ТА МЕДАЛІ «ЗА
БОРотьБУ В ОСОБЛИВО ВАЖКИХ
УМОВАХ» УПА

КУЛЬТУРНИЙ ПРОЦЕС В УРСР В 1946 – 1953 рр.

«ЖДАНОВЩИНА» – ЦЕ ІДЕОЛОГІЧНА КАМПАНІЯ В СРСР, РОЗГОРНУТА В 1946 – 1949 рр. У ГАЛУЗІ НАУКИ, ЛІТЕРАТУРИ, КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА, У ХОДІ ЯКОЇ БУЛО ПІДДАНО НИЩІВНИЙ КРИТИЦІ ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТІВ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ТА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, ТВОРЧИХ СПІЛОК, РЕДАКЦІЙ ГАЗЕТ І ЖУРНАЛІВ, ВИДАТНИХ ДІЯЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ – ПИСЬМЕННИКІВ, КОМПОЗИТОРІВ, РЕЖИСЕРІВ ТОЩО. НАСТУП СТАЛІНІЗМУ ОЧОЛИВ СЕКРЕТАР ЦК ВКП(Б) А. ЖДАНОВ

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ІДЕОЛОГІЧНОГО ТЕРОРУ «ЖДАНОВЩИНИ»

НАСТУП
РОСІЙСЬКОГО
ШОВІНІЗМУ

ДЕРЖАВНА
ПОЛІТИКА
АНТИСЕМІТИЗМУ

ЗИНУВАННЯ КРАЩИХ
ПРЕДСТАВНИКІВ КУЛЬТУРИ У
ФОРМАЛІЗМІ, БЕЗІДЕЙНОСТІ,
НИЗЬКОПОКЛОНСТВІ ПЕРЕД
ЗАХОДОМ

ПОСИЛЕННЯ
КОНТРОЛЮ ЗА
НАУКОЮ

В УКРАЇНІ ІДЕОЛОГІЧНИЙ НАСТУП
СТАЛІНІЗМУ ВЕЛИ ПІД ГАСЛОМ – «БОРІТЬБА
ПРОТИ УКРАЇНСЬКОГО БУРЖУАЗНОГО
НАЦІОНАЛІЗМУ»

Постановление ЦК КП(б)У в связи со статьей
„Правды“ „Против идеологических
извращений в литературе“

Об-2288 (статья «Против идеологических извращений в литературе» в бр-е; организация Украины и делегация Украины)

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ В ЧАСИ «ВІДЛИГИ»

ХРУЩОВСЬКА «ВІДЛИГА» – НЕОФІЦІЙНА ПУБЛІЦИСТИЧНА НАЗВА СУПЕРЕЧЛИВОГО ПЕРІОДУ В ІСТОРІЇ СРСР ПІСЛЯ СМЕРТІ Й. СТАЛІНА (З 1953 ПО 1964-ий рр.)

ЧАСТКОВА ЛІБЕРАЛІЗАЦІЯ РАДЯНСЬКОГО РЕЖИМУ

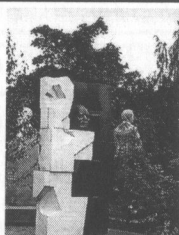
ОДНОЧАСНО АКТИВНИЙ СПРОТИВ ПРОЦЕСАМ ДЕСТАЛІНІЗАЦІЇ ПАРТІЙНОГО КЕРІВНИЦТВА ПІСЛЯ РОЗГРОМУ УГОРСЬКОГО ПОВСТАННЯ 1956 р.

НЕЗНАЧНЕ ПОСЛАБЛЕННЯ ЦЕНЗУРИ, ПЕРШ ЗА ВСЕ В МИСТЕЦТВІ ТА ЛІТЕРАТУРІ

ЖОРСТОКЕ ПРИДУШЕННЯ ІНАКОМИСЛЕННЯ ТА ВІДХИЛЕНЬ ВІД СТАНДАРТІВ СОЦІАЛІСТИЧНОГО РЕАЛІЗМУ В МИСТЕЦТВІ

КРИТИКА КУЛЬТУ ОСОБИ Й.В. СТАЛІНА І СТАЛІНСЬКИХ РЕПРЕСІЙ

ПОЯВА РУХУ «ШІСТДЕСЯТНИКІВ», ЯКИЙ СТАВ ІНДИКАТОРОМ ПОЧАТКУ КРИЗОВИХ ЯВИЩ ТОТАЛІТАРНОЇ СИСТЕМИ В СРСР

В.О. СУХОМЛИНСЬКИЙ (1918 – 1970)

УКРАЇНСЬКИЙ РАДЯНСЬКИЙ ПЕДАГОГ,
ПУБЛІЦИСТ, ПИСЬМЕННИК.
ЗАСЛУЖЕНИЙ УЧИТЕЛЬ УРСР.
У 1948 – 1970 рр. – ДИРЕКТОР
ПАВЛИСЬКОЇ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ
(КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛ.). ЗВИЧАЙНУ
СІЛЬСЬКУ ШКОЛУ ВІН ПЕРЕТВОРИВ У
СПРАВЖНЮ ЛАБОРАТОРІЮ
ПЕДАГОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ

ПЕДАГОГІЧНА СИСТЕМА В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

ВИХОВАННЯ ДИТИНИ ПОВИННО
БУТИ СПРЯМОВАНЕ НА
ОКУЛЬТУРЕННЯ ЇЇ ПОТРЕБ

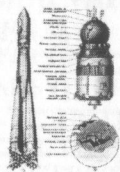
ІДЕАЛ КУЛЬТУРНИХ БАЖАНЬ
ЛЮДИНИ, ЯКІ НЕОБХІДНО
ВИХОВУВАТИ, ПОТРЕБА У ПРАЦІ, У
ТВОРІННІ ДОБРА, У КРАСІ

ЩОБ ВИХОВАТИ ДИТИНУ, НЕОБХІДНО
СТВОРИТИ ВІДПОВІДНЕ ПІДҐРУНТЯ ДЛЯ
ФОРМУВАННЯ ПОЧУТТЯ ВЛАСНОЇ
ГІДНОСТІ

УМОВОЮ УСПІШНОГО ВИХОВАННЯ, З ЯКОЇ ВОНО
ПОВИННО ПОЧИНАТИСЯ, Є СТВОРЕННЯ
АТМОСФЕРИ УСПІХУ, ЩО Є ВІДПРАВНОЮ ЙОГО
ОСНОВОЮ. АБСОЛЮТНА ПЕРЕВАГА ПОЗИТИВНИХ
СТИМУЛІВ І РЕАКЦІЙ НА ПОВЕДІНКУ ДИТИНИ
НАД НЕГАТИВНИМИ

РОЗВИТОК АВІАЦІЇ ТА КОСМОНАВТИКИ

КОСМІЧНА ГАЛУЗЬ

С.П. КОРОЛЬОВ (1907 – 1966)

У 1956 р. ГЕНЕРАЛЬНИМ КОНСТРУКТОРОМ БУДІВНИЦТВА КОСМІЧНИХ КОРАБЛІВ СТАВ ВИХОДЕЦЬ ІЗ ЖИТОМИРЩИНИ С. КОРОЛЬОВ.

У 1959 р. В. ЧЕЛОМЕЙ СТАВ ГЕНЕРАЛЬНИМ КОНСТРУКТОРОМ ДОСЛІДНОГО КОНСТРУКТОРСЬКОГО БЮРО, ЯКЕ РОЗРОБЛЯЛО КОСМІЧНІ СУПУТНИКИ ТА РАКЕТОНОСІЇ

В.М. ЧЕЛОМЕЙ (1914 – 1984)

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КОНСТРУКТОРСЬКЕ БЮРО «ПІВДЕННЕ» ІМ. М. К. ЯНГЕЛЯ» БУЛО СТВОРЕНО 1951 р. ЯК КОНСТРУКТОРСЬКИЙ ВІДДІЛ ПІВДЕННОГО МАШИНОБУДІВНОГО ЗАВОДУ З ВИРОБНИЦТВА ВІЙСЬКОВИХ РАКЕТ. СТРАТЕГІЧНІ РАКЕТНІ КОМПЛЕКСИ Р-12, Р-16 ТОЩО, РОЗРОБЛЕНІ ДП «КБ «ПІВДЕННЕ», СТАЛИ ТЕХНІЧНОЮ БАЗОЮ ДЛЯ СТВОРЕННЯ РАКЕТНИХ ВІЙСЬК СТРАТЕГІЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ СРСР

АВІАЦІЙНА ГАЛУЗЬ

О.К. АНТОНОВ (1906 – 1984)

О. АНТОНОВ З 1946 р. – ГОЛОВНИЙ КОНСТРУКТОР ДОСЛІДНОГО КОНСТРУКТОРСЬКОГО БЮРО (1952 р. ПЕРЕНЕСЕНО В КИЇВ). РОЗГОРТАННЯ СЕРІЙНОГО ВИРОБНИЦТВА АН-2, АН-10, АН-12.

ШИРОКЕ ВИЗНАННЯ ЯК КОНСТРУКТОР ТУРБОРЕАКТИВНИХ ДВИГУНІВ ЗДОБУВ АКАДЕМІК А. ЛЮЛЬКА

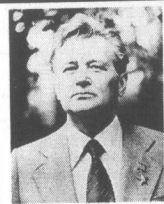

А.М. ЛЮЛЬКА (1908 – 1984)

ХУДОЖНЯ ПРОЗА 1950 – 1960 рр.

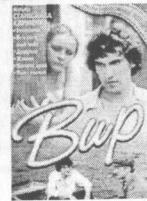
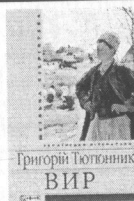
М.П. СТЕЛЬМАХ (1912 – 1983).
УКРАЇНСЬКИЙ ПРОЗАЙК,
ДРАМАТУРГ, ФОЛЬКЛОРИСТ. ЧЛЕН
СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ УРСР,
АКАДЕМІК АН УРСР. ЗАСЛУГА
СТЕЛЬМАХА – ПЕРША ПУБЛІЧНА
РОЗМОВА ПРО ГОЛОДОМОР 1932 –
1933 рр. В УКРАЇНІ

О.Т. ГОНЧАР (1918 – 1995).
УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК,
ЛІТЕРАТУРНИЙ КРИТИК,
ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ. АВТОР
ТРИЛОГІЇ «ПРАПОРНОСЦІ». ЗА
РОМАН «СОБОР»,
ОПУБЛІКОВАНИЙ У ЖУРНАЛІ
«ВІТЧИЗНА» 1968 р., ПІДДАНИЙ
ТЕНДЕНЦІЙНОМУ ОСТРАКІЗМУ

Г.М. ТЮТЮННИК (1931 – 1980).
УКРАЇНСЬКИЙ ПРОЗАЙК.
ЗАВДЯКИ РОМАНУ «ВИР»
ЙОГО ІМ'Я НАЗАВЖДИ
ВПИСАНЕ В ІСТОРІЮ
УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОБА «ШІСТДЕСЯТНИЦТВА»

«ШІСТДЕСЯТНИКИ» – ЦЕ РУХ ТВОРЧОЇ МОЛОДІ, ЯКА РОЗРОБЛЯЛА ОРИГІНАЛЬНУ ТЕМАТИКУ, ВИСТУПАЛА ПРОТИ ФАЛЬШІ У ВІДОБРАЖЕННІ ДІЙСНОСТІ, ВІДСТОЮВАЛА УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ ВІДРОДЖЕННЯ І СТАЛА ЯДРОМ ДУХОВНОЇ ОПОЗИЦІЇ В УКРАЇНІ

Л.В. КОСТЕНКО

ХАРАКТЕРНІ РИСИ ТВОРЧОСТІ

ЗАХИСТ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОВИ
І КУЛЬТУРИ, СВОБОДИ
ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ

ПРОТИСТАВЛЕННЯ
ОФІШІЙНОМУ ДОГМАТИЗМОВІ

ПРІОРИТЕТ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ
ЦІННОСТЕЙ НАД КЛАСОВИМИ

КУЛЬТУРНИЙ ПЛЮРАЛІЗМ

В.А. СИМОНЕНКО

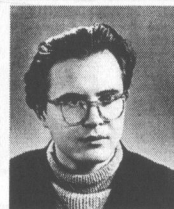
І.О. СВИТЛИЧНИЙ

І.М. ДЗЮБА

Ю.О. ЛІЛЕНКО

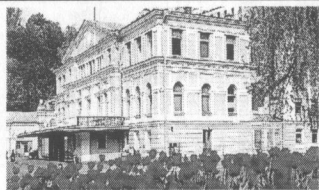

В.Г. ДРОЗД

Ю.М. МУШКЕТИК

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

ТЕАТР ІМЕНІ І. ФРАНКА В КИЄВІ. У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД В ТЕАТРІ ПРАЦЮВАЛИ Б. НОРД, Б. ТЯГНО, Б. БАЛАБАН, В. ІВЧЕНКО, В. ГАККЕБУШ, ВІД 1950-их рр. – В. ОГЛОБЛІН, В. КРАЙНИЧЕНКО, В. ХАРЧЕНКО, ВІД 1960-их рр. – Д. АЛЕКСІДЗЕ, В. СКЛЯРЕНКО, Д. ЛИЗОГУБ, Б. МЕШКІС, О. БАРСЕГЯН, Д. ЧАЙКОВСЬКИЙ, П. МОРОЗЕНКО

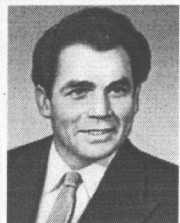
ТЕАТР ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА В ХАРКОВІ. З ПОВОЄННИХ ВИПУСКНИКІВ ХАРКІВСЬКОГО ІНСТИТУТУ МИСТЕЦТВ ПРАЦЮВАВ РЕЖИСЕРОМ Г. КОНОНЕНКО (1965 – 1969), З МОСКОВСЬКОЇ ШКОЛИ В. ОГЛОБЛІН (1967 – 1971), ЗГОДОМ Б. МЕШКІС (1971 – 1974)

ТЕАТР ІМЕНІ М. ЗАНЬКОВЕЦЬКОЇ У ЛЬВОВІ. 1950-і рр. ПОЗНАЧИЛИСЯ ТВОРЧИМ ЗРОСТАННЯМ КОЛЕКТИВУ. В РЕПЕРТУАРІ З'ЯВИЛИСЬ ВИСТАВИ: «ВІЙ, ВІТЕРЕЦЬ» Я. РАЙНІСА, «ДОКИ СОНЦЕ ЗІЙДЕ, РОСА ОЧІ ВІІСТЬ» М. КРОПИВНИЦЬКОГО, «ЛІСОВА ПІСНЯ» ЛЕСІ УКРАЇНКИ. 1960-і рр. ТЕАТР ПОПОВНИЛИ ТАЛАНОВИТІ АКТОРИ В. СУМСЬКИЙ, Г. ОПАНАСЕНКО, Б. КОХ

ОПЕРНЕ ВОКАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

Д.М. ГНАТЮК (1925 – 2016). ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ОПЕРНИЙ СПІВАК (БАРИТОН), РЕЖИСЕР, ПЕДАГОГ. НАРОДНИЙ АРТИСТ УКРАЇНИ. ГЕРОЙ УКРАЇНИ. ШИРОКИЙ ЖАНРОВО-СТИЛЬОВИЙ ДІАПАЗОН. СИЛЬНИЙ ГОЛОС, РІВНИЙ У ВСІХ РЕГІСТРАХ, ГНУЧКИЙ У ВІДТІНКАХ. БЕЗДОГАННА ТЕХНІКА ВОКАЛУ, ДИКЦІЯ, АКТОРСЬКОЇ ГРИ

Є.С. МИРОШНИЧЕНКО (1931 – 2009). РАДЯНСЬКА ТА УКРАЇНСЬКА ОПЕРНА СПІВАЧКА; ПЕДАГОГ, ПРОФЕСОР. ГЕРОЙ УКРАЇНИ (2006). ЛАУРЕАТ ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ УРСР ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА (1972)

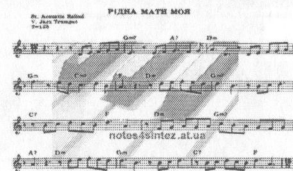
А.Б. СОЛОВ'ЯНЕНКО (1932 – 1999). ВСЕСВІТНЬО ВІДОМИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СПІВАК (ЛІРИКО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕНОР) ТА ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ. ВИЗНАНИЙ ОДИМ З НАЙКРАЩИХ ТЕНОРІВ СВІТУ ХХ ст.

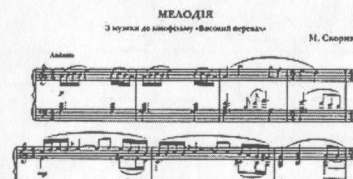
МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

П.І. МАЙБОРОДА (1918 – 1989). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, НАРОДНИЙ АРТИСТ УРСР (1968), ЛАУРЕАТ ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ УРСР ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА (1962). АВТОР ЧИСЛЕННИХ СИМФОНІЧНИХ ПОЕМ І ХОРІВ, ОБРОБОК НАРОДНИХ ПІСЕНЬ, ЛІРИЧНИХ ПІСЕНЬ, МУЗИКИ ДО ДРАМ, СПЕКТАКЛІВ, А ТАКОЖ ДО ФІЛЬМІВ

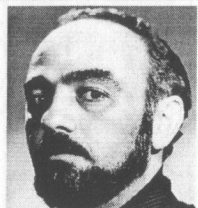
М.М. СКОРИК (1938). КОМПОЗИТОР І МУЗИКОЗНАВЕЦЬ, ГЕРОЙ УКРАЇНИ, НАРОДНИЙ АРТИСТ УКРАЇНИ, ЛАУРЕАТ ПРЕМІЇ ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА, СПІВГОЛОВА СПІЛКИ КОМПОЗИТОРІВ УКРАЇНИ (2006 – 2010), ХУДОЖНИЙ КЕРІВНИК КИЇВСЬКОЇ ОПЕРИ (2011 – 2016)

І.Д. ПОКЛАД (1941). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР ТА ОПЕРМЕЙСТЕР, ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ МИСТЕЦТВ УРСР, НАРОДНИЙ АРТИСТ УКРАЇНИ, ЛАУРЕАТ ПРЕМІЇ ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА. АВТОР ПОНАД 150 ПІСЕНЬ, СЦЕНІЧНИХ ТВОРІВ, СИМФОНІЙ, ТВОРІВ ДЛЯ ХОРУ, МУЗИКИ ДЛЯ ФІЛЬМІВ

КІНОМИСТЕЦТВО

С.І. ПАРАДЖАНОВ (1924 – 1990). УКРАЇНСЬКИЙ І ВІРМЕНСЬКИЙ КІНОРЕЖИСЕР, НАРОДНИЙ АРТИСТ УРСР (1990), ЛАУРЕАТ ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ УКРАЇНИ ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА (1991, ПОСМЕРТНО). МІЖНАРОДНЕ ВИЗНАННЯ ПРИЙШЛО ДО С. ПАРАДЖАНОВА ПІСЛЯ ЕКРАНІЗАЦІЇ В 1964 р. ПОВІСТІ М. КОЦЮБИНСЬКОГО «ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ»

К.Г. МУРАТОВА (1934 – 2018). УКРАЇНСЬКИЙ ТА РОСІЙСЬКИЙ КІНОРЕЖИСЕР. СЕРЕД НАЙВИЗНАЧНИШИХ РОБІТ РАДЯНСЬКОГО ПЕРІОДУ – ФІЛЬМИ «ЗМІНА ДОЛІ» (1987) ТА «АСТЕНІЧНИЙ СИНДРОМ» (1989) НАЙВІДОМІШИЙ ФІЛЬМ ПІСЛЯ РАДЯНСЬКОГО ПЕРІОДУ – СТРІЧКА «НАСТРОЮВАЧ» (2004)

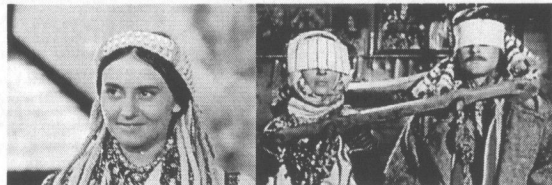
Ю.Г. ЛІЛЕНКО (1936 – 2010). УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТИК, КІНООПЕРАТОР («ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ»), КІНОРЕЖИСЕР («КРИНИЦЯ ДЛЯ СПРАГЛИХ», «ВЕЧІР НА ІВАНА КУПАЛА», «БЛИЙ ПТАХ З ЧОРНОЮ ОЗНАКОЮ», «ЛЕГЕНДА ПРО КНЯГИНЮ ОЛЬГУ»), СЦЕНАРИСТ («МРІЯТИ І ЖИТИ», «ЛІСОВА ПІСНЯ» – ВСЬОГО 47 КІНОСЦЕНАРІЇВ)

УКРАЇНСЬКИЙ КІНЕМАТОГРАФ 1960 – 1970-их рр.

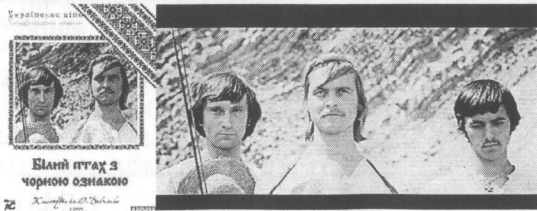
Л.В. КАДОЧНИКОВА (1937).
УКРАЇНСЬКА АКТОРКА ТЕАТРУ І
КІНО, НАРОДНА АРТИСТКА
УКРАЇНИ (1992), ЛАУРЕАТ
ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ УКРАЇНИ
ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА (1991).
ВИКОНАВИЦЯ РОЛІ МАРІЧКИ У
ФІЛЬМІ СЕРГІЯ ПАРАДЖАНОВА
«ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ»

І.В. МИКОЛАЙЧУК (1941 – 1987).
УКРАЇНСЬКИЙ КІНОАКТОР,
КІНОРЕЖИСЕР, СЦЕНАРИСТ.
ЛАУРЕАТ ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ
1988 (ПОСМЕРТНО). ЗАГАЛЬНЕ
ВИЗНАННЯ МИКОЛАЙЧУКОВІ
ПРИНЕСЛИ РОЛІ МОЛОДОГО ТАРАСА
ШЕВЧЕНКА У ФІЛЬМІ «СОН» ТА
ІВАНА ПАЛІЙЧУКА У «ТІНЯХ
ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ»

Б.С. СТУПКА (1941 – 2012).
РАДЯНСЬКИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ
АКТОР ТЕАТРУ І КІНО, ЛАУРЕАТ
ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ (1993),
НАРОДНИЙ АРТИСТ УРСР (1980).
ЗА ВСЮ КАР'ЄРУ АКТОР
ВИКОНАВ ПОНАД 100 РОЛЕЙ У
КІНО

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

ХУДОЖНИКИ-ПРИМИТИВІСТИ

К.В. БЛОКУР (1900 – 1961).
УКРАЇНСЬКА ХУДОЖНИЦЯ,
МАЙСТЕР НАРОДНОГО
ДЕКОРАТИВНОГО ЖИВОПІСУ,
ПРЕДСТАВНИЦЯ «НАЇВНОГО
МИСТЕЦТВА». ЖИВОПІС
БЛОКУР – «ВИШИВКА»
ОЛІЙНИМИ ФАРБАМИ НА
ПОЛОТНІ

М.О. ПРИМАЧЕНКО (1909 –
1997). УКРАЇНСЬКА НАРОДНА
ХУДОЖНИЦЯ,
ПРЕДСТАВНИЦЯ «НАЇВНОГО
МИСТЕЦТВА»; ЛАУРЕАТ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРЕМІЇ
УКРАЇНИ
ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА.
ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ
МИСТЕЦТВ УРСР (1970)

П.Ю. ШЕЛЕСТ – ПЕРШИЙ СЕКРЕТАР ЦК КПУ (1963 – 1972)

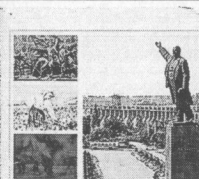

ПРИДУШЕННЯ ОПОЗИЦІЙНОГО РУХУ

**БУВ ОДИМ З ІНІЦІАТОРІВ ВВЕДЕННЯ ВІЙСЬК КРАЇН-ЧЛЕНІВ
ВАРШАВСЬКОГО ДОГОВОРУ ДО ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ ДЛЯ
ПРИДУШЕННЯ «ПРАЗЬКОЇ ВЕСНИ»**

**СТОЯВ НА ПОЗИЦІЯХ ДОТРИМАННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ
УКРАЇНИ ЯК СУВЕРЕННОЇ РЕСПУБЛІКИ В РАМКАХ СРСР**

**СПРИЯВ САМОСТВЕРДЖЕННЮ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ, ДОМАГАВСЯ ПАРИТЕТУ В
ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ РЕСПУБЛІКИ В
МЕЖАХ СОЮЗНОЇ ДЕРЖАВИ, ВИМАГАВ
УРАХУВАННЯ ПОТРЕБ УРСР ПІД ЧАС
ЕКОНОМІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ В РАДЯНСЬКОМУ
СОЮЗІ, НАГОЛОШУВАВ НА НЕОБХІДНОСТІ
ВІЛЬНОГО НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО ТА
МОВНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНЦІВ**

**П.Ю.ШЕЛЕСТ Україно
наша
Радянська**

КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА КІНЦЯ 1960-их – ПОЧАТКУ 1980-их рр.

Л.І. БРЕЖНЄВ

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНОГО ПРОЦЕСУ В УРСР

РОЗВИТОК
ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ НАУКИ

ФЕНОМЕН ДИСИДЕНТСТВА
ТА САМВИДАВУ

УНІФІКАЦІЯ ПРОЦЕСУ
НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

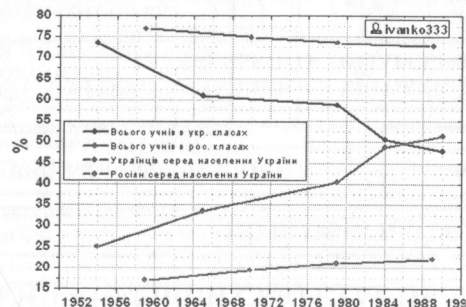
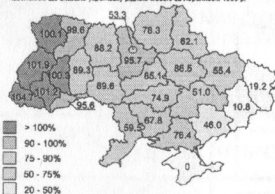
ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ПРОЦЕСУ
РУСИФІКАЦІЇ В УКРАЇНІ

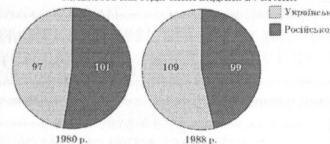
М.А. СУСЛОВ

ІДЕОЛОГІЧНИЙ ДИКТАТ В ОСВІТІ, КУЛЬТУРІ ТА СУСПІЛЬНИХ НАУКАХ

Розподіл чисельності української частини населення у 1989/1992 рр. за регіонами України, що вказано українською мовою за переписом 1989 р.

КІЛЬКІСТЬ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ В УКРАЇНІ

В.В. ЩЕРБИЦЬКИЙ – ПЕРШИЙ СЕКРЕТАР ЦК КПУ (1972 – 1989)

ПОЗИТИВНІ НАСЛІДКИ

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЖИТТЯ
НАСЕЛЕННЯ

ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ПРОЦЕСУ
УРБАНІЗАЦІЇ

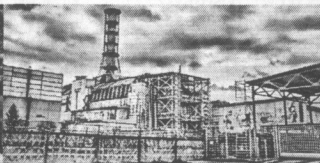
СУТТЄВО ЗБІЛЬШИЛОСЯ ВИРОБНИЦТВО ПРОМИСЛОВОЇ
ТА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ

ПОСИЛИВСЯ ПРОЦЕС
РУСИФІКАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ

ПРОДОВЖУВАЛИСЯ УТИСКИ
ІНАКОДУМЦІВ

СТАЛАСЯ ОДНА З НАЙБІЛЬШИХ ТЕХНОГЕННИХ КАТАСТРОФ В ІСТОРІЇ
ЛЮДСТВА

РОЗВИТОК ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ НАУКИ 1970 – 1980-і рр.

1. НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ КОМПЛЕКСИ ТА ІНЖЕНЕРНІ ЦЕНТРИ АН УРСР

ІНСТИТУТ ЕЛЕКТРОЗВАРЮВАННЯ
ім. Є.О. ПАТОНА. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ
НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: КОМПЛЕКСНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИРОДИ ЗВАРЮВАННЯ
І ПАЯННЯ МЕТАЛЕВИХ І НЕМЕТАЛЕВИХ
МАТЕРІАЛІВ, СТВОРЕННЯ НА ЇХНІЙ
ОСНОВІ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ,
МАТЕРІАЛІВ ТА ОБЛАДНАННЯ ТОЩО

ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ МАТЕРІАЛОЗНАВСТВА
ім. І.М. ФРАНЦЕВИЧА. ФУНДАМЕНТАЛЬНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ Й ТЕХНОЛОГІЧНІ РОЗРОБКИ
В ГАЛУЗЯХ: ПОРОШКОВОЇ МЕТАЛУРГІЇ І
КОМПОЗИЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ, ФІЗИЧНОЇ
ХІМІЇ НЕОРГАНІЧНИХ СПОЛУК І ХІМІЇ
ТВЕРДОГО ТІЛА, ПАЯННЯ РІЗНОРІДНИХ
МАТЕРІАЛІВ; ФІЗИКИ ТВЕРДОГО ТІЛА,
ФІЗИКИ ФАЗ ВИСОКОГО ТИСКУ ТОЩО

ІНСТИТУТ КІБЕРНЕТИКИ
ім. В.М. ГЛУШКОВА. ОДИН З ПРОВІДНИХ
СВІТОВИХ НАУКОВИХ ЦЕНТРІВ ЩОДО
ВИРІШЕННЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ І
ПРИКЛАДНИХ ПРОБЛЕМ
ІНФОРМАТИКИ Й ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ
ТЕХНІКИ, ВПРОВАДЖЕННЯ ЇХНІХ
МЕТОДІВ І ЗАСОБІВ В ЕКОНОМІКУ Й
СОЦІАЛЬНУ СФЕРУ

ІНСТИТУТ НАДТВЕРДИХ МАТЕРІАЛІВ
ім. В.М. БАКУЛЯ. РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЙ
ОТРИМАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ
СИНТЕТИЧНИХ АЛМАЗІВ,
ВИСОКОЩІЛЬНОЇ ТЕХНІЧНОЇ
КЕРАМІКИ, ТВЕРДИХ СПЛАВІВ,
ВИГОТОВЛЕННЯ КОНСТРУКЦІЙНИХ
МАТЕРІАЛІВ ТА ВИРОБІВ З НИХ

2. МОНОПОЛІЗАЦІЯ ОКРЕМИХ ТЕМ ДОСЛІДЖЕНЬ КЕРІВНИЦТВОМ АН СРСР

3. ВИКОРИСТАННЯ РЕПРЕСИВНОГО АПАРАТУ З МЕТОЮ УСУНЕННЯ НАУКОВИХ КОНКУРЕНТІВ У СТРУКТУРАХ АН УРСР

ДИСИДЕНТСЬКИЙ РУХ 1970-их рр.

1. НАПРЯМИ

САМОСТІЙНИЦЬКИЙ – БОРОТЬБА ЗА
СТВОРЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ ДЕРЖАВИ

НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНИЦЬКИЙ – СПРОТИВ
РУСИФІКАЦІЇ, ЗАХИСТ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ПРАВОВАХИСНИЙ – ЗАХИСТ ПРАВ
ЛЮДИНИ І РЕПРЕСОВАНИХ НАРОДІВ

РЕЛІГІЙНИЙ – ЗАХИСТ ПРАВ ВІРУЮЧИХ І
СВОБОДИ ВІРОСПОВІДАННЯ

2. СПЕЦИФІЧНА СОЦІАЛЬНА БАЗА (80% – ІНТЕЛІГЕНЦІЯ)

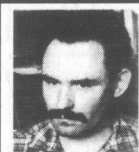
Л. ЛУК'ЯНЕНКО

В. ЧОРНОВОЛ

М. ГОРИНЬ

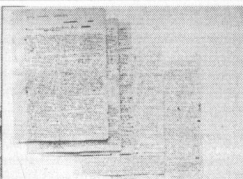
І. СВИТЛИЧНИЙ

П. ГРИГОРЕНКО

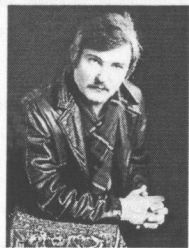

С. ГЛУЗМАН

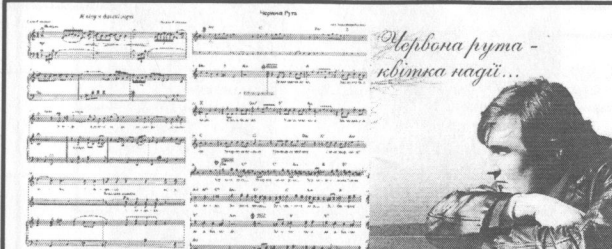

3. САМВИДАВ – НЕПІДКОРТОВНИЙ ДЕРЖАВІ ЗАСІБ ПОШИРЕННЯ ПОЗАЦЕНЗУРНОЇ ЛІТЕРАТУРИ: ЗАБОРОНЕНИХ ХУДОЖНИХ, ФІЛОСОФСЬКИХ, СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ТВОРІВ ВІТЧИЗНЯНИХ ТА ЗАРУБІЖНИХ АВТОРІВ, ПЕРЕДРУКІВ РЕЛІГІЙНИХ КНИГ, УКРАЇНСЬКИХ ДОРЕВОЛЮЦІЙНИХ ТА ЕМІГРАЦІЙНИХ ВИДАНЬ; ЗАЯВ, ПЕТИЦІЙ, КЛОПОТАНЬ, ЛИСТІВ УЧАСНИКІВ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ В УКРАЇНІ В 1960 – 1980-і рр.

ЕСТРАДНА МУЗИКА 1970-их рр.

В.М. ІВАСЮК (1949 – 1979),
УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР-
ВИКОНАВЕЦЬ, ОДИН З
ОСНОВОПОЛОЖНИКІВ
УКРАЇНСЬКОЇ ЕСТРАДНОЇ
МУЗИКИ (ПОП-МУЗИКИ).
АВТОР 107 ПІСЕНЬ, 53
ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ ТВОРІВ,
МУЗИКИ ДО КІЛЬКОХ
СПЕКТАКЛІВ

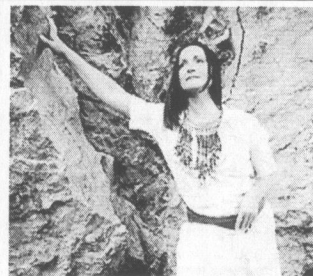

МУЗИЧНО-ПІСЕННА ТВОРЧІСТЬ

«СМЕРІЧКА» –
УКРАЇНСЬКИЙ
ЕСТРАДНИЙ ВОКАЛЬНО-
ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ
АНСАМБЛЬ. ДО СВОГО
РЕПЕРТУАРУ
МУЗИКАНТИ ВІЗЯЛИ
НОВИЙ НАПРЯМОК У
МУЗИЦІ – БІГ-БІТ З
ВИКОРИСТАННЯМ
КОЛОРИТУ НАРОДНИХ
УКРАЇНСЬКИХ ПІСЕНЬ
РІДНОГО КРАЮ –
КАРПАТ

С.М. РОТАРУ (1947).
УКРАЇНСЬКА ЕСТРАДНА
СПІВАЧКА. СТВОРИЛА
УНІКАЛЬНИЙ СТИЛЬ, ЩО
ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ
ТОНКИМ І ГАРМОНІЧНИМ
ПОЄДНАННЯМ
НАРОДНОГО МЕЛОСУ І
СУЧАСНИХ ЕСТРАДНИХ
РИТМІВ. ЇЇ ПРИТАМАННА
ВІДКРИТА, ЕКСПРЕСИВНА,
ПІДНЕСЕНА МАНЕРА
ВИКОНАННЯ, ОПТИМІЗМ І
ЛІРИЧНІСТЬ

УКРАЇНСЬКИЙ КІНЕМАТОГРАФ 1970 – 1980-их рр.

Л.Ф. БИКОВ (1928 – 1979).
УКРАЇНСЬКИЙ АКТОР,
РЕЖИСЕР І СЦЕНАРИСТ.
МИСТЕЦТВО Л. БИКОВА
ВІДЗНАЧАЛОСЯ
ЛІРИЗМОМ, М'ЯКИМ
ГУМОРОМ, ГУМАНІЗМОМ
ТА ДОБРОТОЮ. ЛАУРЕАТ
ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ
ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА (1977)

Р.Г. БАЛАЯН (1941).
РАДЯНСЬКИЙ І
УКРАЇНСЬКИЙ
КІНОРЕЖИСЕР,
СЦЕНАРИСТ І ПРОДЮСЕР.
ГОЛОВНИЙ ТИП
БАЛАЯНІВСЬКОГО ГЕРОЯ –
ВІДПЛОДНИК, ЯКОГО
РОЗДИРАЮТЬ
СУПЕРЕЧНОСТІ, ЯКИЙ НЕ
МОЖЕ ЗНАЙТИ СВОГО
МІСЦЯ В
НАВКОЛИШНЬОМУ СВІТІ

КУЛЬТУРНИЙ ПРОЦЕС ЧАСІВ «ПЕРЕБУДОВИ» (1985 – 1991)

АКТИВНА БОРОТЬБА ЗА ПІДНЕСЕННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ Й КУЛЬТУРИ

АКТИВІЗАЦІЯ СУСПІЛЬНОЇ ДИСКУСІЇ ПРО ПОСТАТІ
І.С. МАЗЕПИ, М.С. ГРУШЕВСЬКОГО, П.П. СКОРОПАДСЬКОГО,
С.В. ПЕТЛЮРИ, РОЛІ ТА МІСЦЯ ОУН І УПА В ІСТОРІЇ КРАЇНИ

ВСТАНОВЛЮЮТЬСЯ ПЕРШІ КОНТАКТИ З
ДІАСПОРОЮ

ПУБЛІКАЦІЯ ПЕРШИХ МАТЕРІАЛІВ ПРО
ГОЛОДОМОР 1932 – 1933 рр.

ІДЕОЛОГІЧНИЙ ПОДІЛ ТВОРЧОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ ПО
ВІДНОШЕННЮ ДО РЕФОРМ

КАРДИНАЛЬНІ ЗМІНИ У СТАВЛЕННІ ДЕРЖАВИ ДО
РЕЛІГІЇ ТА ЦЕРКВИ

АКТИВНА УЧАСТЬ ТВОРЧОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ В
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПАРТІЙНОМУ БУДІВНИЦТВІ ОПОЗИЦІЙНИХ
ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ І РУХІВ

СКАСУВАННЯ ЦЕНЗУРИ Й ІДЕОЛОГІЧНИХ ОБМЕЖЕНЬ
У ТВОРЧОМУ ПРОЦЕСІ ТА ГУМАНІЗАЦІЯ ОСВІ

РОЗБУДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ НЕЗАЛЕЖНОЇ ДЕРЖАВИ

ФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВЧОЇ БАЗИ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ

УПРОВАДЖЕННЯ УКРАЇНОМОВНОГО РЕЖИМУ
ВИКЛАДАННЯ В СЕРЕДНІЙ ТА ВИЩІЙ ШКОЛАХ

СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНИХ НАГОРОД

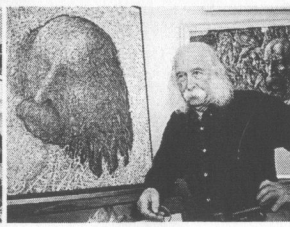
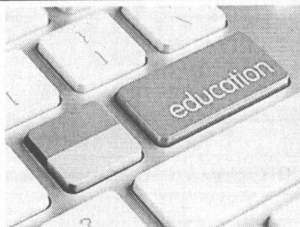
ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ СФЕРИ

ІСТОРИЧНО-ПАТРІОТИЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ
УКРАЇНСЬКОГО КІНЕМАТОГРАФА

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ПОПУЛЯРНОЇ МУЗИКИ

ПОШИРЕННЯ УКРАЇНОМОВНОЇ ДРУКОВАНОЇ
ПРОДУКЦІЇ

ПОСТУПОВИЙ РОЗВИТОК ЛІТЕРАТУРНОГО
ПРОЦЕСУ

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ПОЧАТКУ XXI ст.

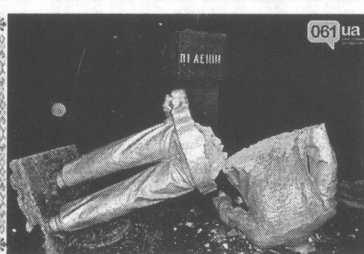
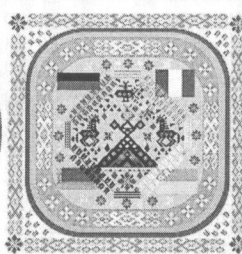
ЗБІЛЬШЕННЯ УКРАЇНОМОВНОГО КОНТЕНТУ В НАЦІОНАЛЬНОМУ КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ.
ДИСТАНЦІОНУВАННЯ ВІД КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ РФ

ДЕІДЕОЛОГІЗАЦІЯ КУЛЬТУРНОГО ПРОЦЕСУ,
ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ
ПЛЮРАЛІЗМУ ТВОРЧОСТІ

КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ КУЛЬТУРНОЇ СФЕРИ

СТВОРЕННЯ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА У
ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ

ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ КІНЕМАТОГРАФІЇ, ФОРМУВАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ У ЦАРИНІ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА, ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ, У ПИТАННЯХ ВИВЕЗЕННЯ, ВВЕЗЕННЯ І ПОВЕРНЕННЯ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ, ДЕРЖАВНОЇ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ

ЛІТЕРАТУРА

1. Баран В. Д. Походження українського народу / В. Д. Баран, Я. В. Баран – К. : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2002. – 403 с.
2. Відейко М. Ю. Трипільська цивілізація / М. Ю. Відейко. – [2-е вид.]. – К. : Академперіодика, 2003. – 184 с.
3. Греченко В. А. Історія світової та української культури: підруч. для вищ. закл. освіти / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. І. Режко. – К. : Літера, 2000. – 464 с.
4. Гула Р. В. Теорія культури у схемах: посібник-додаток до навчальних дисциплін «Світова культура та мистецтво», «Історія зарубіжної культури», «Культурологія», «Історія української культури» / Р. В. Гула, І. Г. Передерій, В. Ю. Вошенко. – Полтава : ПолтНТУ, 2017. – 48 с.
5. Гула Р. В. Історія зарубіжної культури у схемах та ілюстраціях: навч. посіб. / Р. В. Гула, І. Г. Передерій, Л. І. Дерев'яно. – К. : Каравела, 2018. – 262 с.
6. Гуревич П. С. Культурологія: учеб. пособие / П. С. Гуревич. – М. : Проект, 2003. – 336 с.
7. Дещинський Л. Є. Українська та зарубіжна культура: навч. посіб. / Л. Є. Дещинський. – [4-е вид., перероб. і доп.]. – Львів : БескидБіт, 2005. – 304 с.
8. Емохонова Л. Г. Мировая художественная культура: учеб. пособие для пед. училищ / Л. Г. Емохонова. – 5-е изд., испр. – М. : Академия, 2001. – 544 с.
9. Історія української культури / за заг. ред. І. Крип'якевича. – [3-є вид., стереотип.]. – К.: Либідь, 2000. – 656 с.
10. Історія українського декоративного мистецтва: у 5 т. / НАН України. ІМФЕ ім. М. Рильського; голов. ред. Г. Скрипник. – К., 2007 – 2017.
11. Історія українського мистецтва: у 6-ти томах, 7-ми кн. / Академія наук УРСР, Головна редакція Української радянської енциклопедії, Науководослідний інститут теорії, історії та перспективних проблем радянської архітектури в місті Києві Державного комітету цивільного будівництва та архітектури при Держбуді СРСР; Голов. ред. кол.: М. П. Бажан (голов. ред.) та ін. – К., 1966 – 1970.
12. Історія українського мистецтва : у 5 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського ; голов. ред. Г. Скрипник ; наук. ред. Т. Кара-Васильєва. – К., 2007 – 2015.
13. Кордон М. В. Українська і зарубіжна культура: курс лекцій / М. В. Кордон. – К. : ЦУЛ, 2003. – 508 с.
14. Кочерга Н. К. Культурологія. Конспект лекцій для студентів усіх факультетів усіх форм навчання ПолтНТУ / Н. К. Кочерга, І. Г. Передерій. – Полтава : ПолтНТУ, 2004. – 150 с.
15. Кравець М. С. Культурологія: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації / М. С. Кравець,

- О. М. Семашко, В. М. Піча та ін.; за заг. ред. В. М. Пічі. – Львів : Магнолія плюс, 2003. – 235 с.
16. Культурология: учеб. пособие для вузов / Г. В. Драч, Ю. Г. Борцов, В. Е. Давидович [и др.]; под ред. Г. В. Драча. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2002. – 608 с.
17. Культурология XX века: словарь / Главный редактор и составитель С. Левит. – СПб : Университетская книга, 1998. – 907 с.
18. Марченко М. І. Історія української культури з найдавніших часів до середини XVII ст. / М. І. Марченко. – К. : Радянська школа, 1961. – 286 с.
19. Моль А. Социодинамика культуры: пер. с фр. / Предисл. Б.В. Бирюкова. Изд. 3-е. – М. : Издательство ЛКИ, 2008. – 416 с.
20. Передерій І. Г. Конспект лекцій з культурології (модуль «Культурологія») для студентів економічних спеціальностей ПолтНТУ / І. Г. Передерій. – Полтава : ПолтНТУ, 2008. – 212 с.
21. Передерій І. Г. Розбудова національної системи освіти в Україні за доби Центральної Ради: історичний аспект. монографія / І. Г. Передерій. – Полтава : Вид-во ПолтНТУ, 2009. – 160 с.
22. Передерій І. Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І. Г. Передерій, О. В. Тевікова, А. В. Нарядько; за ред. І. Г. Передерій. – Полтава : ПолтНТУ, 2015. – 274 с.
23. Петрухинцев Н. Н. XX лекций по истории мировой культуры: учеб. пособие для вузов / Н. Н. Петрухинцев. – М. : Владос, 2001. – 368 с.
24. Попович М. В. Нарис історії культури України: навч. посіб. / М. В. Попович. – К. : АртЕк, 2001. – 728 с.
25. Слабошпицький М. Ф. Українські меценати: нариси з історії української культури / М. Ф. Слабошпицький. – К. : Українська книга, 2001. – 346 с.
26. Степовик Д. Скарби України: наук.-худож. кн. для серед. та ст. шк. віку / Худож. оформл. Д. О. Заруби / Д. В. Степовик. – К. : Веселка, 1990. – 192 с.
27. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: підручник / Н. Я. Горбач, С. Д. Гелей, З. П. Росінська [та ін.]. – Львів : Каменяр, 1992. – 166 с.
28. Тайлор Э. Б. Первобытная культура. / Э. Б. Тайлор. – М. : Политиздат, 1989. – 573 с.
29. Українська та зарубіжна культура: навч. посіб. / М. М. Закович, І. А. Зязюн, О. М. Семашко та ін.; за ред. М. М. Заковича. – К. : Т-во „Знання”, КОО, 2000. – 622 с.
30. Хоменко В. Я. Українська і світова культура: підручник / В. Я. Хоменко. – К. : Україна, 2002. – 333 с.
31. Шевнюк О. Л. Культурология: навч. посіб. / О. Л. Шевнюк. – К. : Знання-Прес, 2004. – 353 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
32. Шейко В. М. Історія української культури / В.М. Шейко, Л.Г. Тишевська. – К. : Кондор, 2006. – 264 с.

Навчальне видання

РУСЛАН ВОЛОДИМИРОВИЧ ГУЛА
ІРИНА ГРИГОРІЇВНА ПЕРЕДЕРІЙ
ЛЮДМИЛА ІВАНІВНА ДЕРЕВ'ЯНКО

Історія

української культури

У СХЕМАХ, ТАБЛИЦЯХ ТА ІЛЮСТРАЦІЯХ

Навчальний посібник

Керівник видавничих проєктів Ю. В. Піча

Підписано до друку 21.11.2018 р.
Формат 60х84/16. Папір офсетний.
Друк цифровий. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 12,50. Обл.-вид. арк 12,85.

Видавництво «Каравела»,
просп. М. Гоголівського, 6а, м. Київ, 04201, Україна.

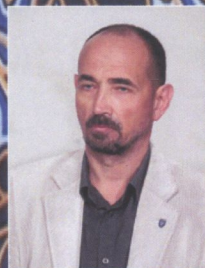
Свідоцтво
про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції:
ДК №2035 від 16.12.2004 р.

Гула Р. В., Передерій І. Г., Дерев'янка Л. І. Історія української культури у схемах, таблицях та ілюстраціях: навч. посіб. / Р. В. Гула, І. Г. Передерій, Л. І. Дерев'янка. – К.: «Каравела», 2019. – 180 с.

У посібнику у вигляді схем подано матеріал, необхідний для вивчення дисципліни «Історія української культури». Розкрито зміст основних теоретичних аспектів виникнення й розвитку культури, важливу роль відведено найпоширенішим філософським і культурологічним підходам до розуміння змісту поняття «культура» як соціокультурного феномену. Висвітлення історичного поступу вітчизняної культури та провідних її складників здійснено з максимальним урахуванням загальносвітового контексту відповідних процесів і культурних взаємовпливів інших етносів та народів згідно з хронологічно-тематичним принципом, від найдавніших часів до сьогодення.

ГУЛА РУСЛАН ВОЛОДИМИРОВИЧ

Доктор історичних наук, доцент.
Професор кафедри філософії Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба. Автор понад 100 наукових праць, у тому числі 7 монографій, 10 навчальних посібників

ПЕРЕДЕРІЙ ІРИНА ГРИГОРІЇВНА

Доктор історичних наук, доцент.

Завідувач кафедри українознавства, культури та документознавства Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка. Автор понад 100 наукових праць, у тому числі 2 монографій, 10 навчальних посібників

ДЕРЕВ'ЯНКО ЛЮДМИЛА ІВАНІВНА

Кандидат філологічних наук.

Доцент кафедри українознавства, культури та документознавства Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка.

Автор понад 50 наукових праць, у тому числі 1 монографії, 5 навчальних посібників

